EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 9.12.2020
COM(2020) 796 final

2020/0349 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2016/794 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Europolin yhteistyöstä yksityisten osapuolten kanssa, rikostutkintaa tukevasta Europolin suorittamasta henkilötietojen käsittelystä sekä Europolin roolista tutkimuksessa ja innovoinnissa

{SEC(2020) 545 final} - {SWD(2020) 543 final} - {SWD(2020) 544 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Euroopan turvallisuusympäristö on muutostilassa turvallisuusuhkien muuttuessa ja tullessa entistä monimutkaisemmiksi. Rikolliset hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden[1], globalisaation ja liikkuvuuden tuomia etuja, kuten yhteenliitettävyyttä ja fyysisen ja digitaalisen maailman rajojen hämärtymistä[2]. Viimeaikaiset tapahtumat[3] ovat jälleen osoittaneet, että terrorismi on edelleen merkittävä uhka Euroopan unionin ja sen kansalaisten vapaudelle ja elämäntavalle. Myös covid-19-kriisi on vaikuttanut siten, että rikolliset ovat nopeasti tarttuneet tilaisuuksiin hyödyntää kriisiä mukauttamalla toimintatapojaan tai kehittämällä uutta rikollista toimintaa[4]. Vaikka covid-19-kriisin täysi vaikutus turvallisuuteen ei vielä ole ilmeinen, sen odotetaan muokkaavan vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta EU:ssa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä[5].

Nämä muuttuvat turvallisuusuhat edellyttävät tehokasta EU:n tason tukea kansallisten lainvalvontaviranomaisten työlle. Nämä uhat leviävät rajojen yli ja tuovat mukanaan monenlaisia rikoksia, mistä ovat osoituksena monialaiset järjestäytyneet rikollisryhmät[6], jotka harjoittavat monenlaista rikollista toimintaa. Koska näitä kansainvälisiä turvallisuushaasteita ei voida ratkoa pelkästään kansallisen tason toimilla, jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaiset ovat enenevässä määrin hyödyntäneet tukea ja asiantuntemusta, jota Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto Europol tarjoaa vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjuntaan. Europol on keskeinen osa jäsenvaltioille annettavaa EU:n tason tukea vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Virasto tarjoaa kansallisille lainvalvontaviranomaisille tukea ja asiantuntemusta, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja. Europol-asetuksen[7] voimaantulon jälkeen vuonna 2016 viraston tehtävien operatiivinen merkitys on muuttunut huomattavasti. Esimerkiksi Europolin

---

1 Tähän sisältyvät muun muassa 5G-matkaviestinverkot, tekoäly, esineiden internet, droonit, anonymisointi ja salaus, 3D-tulostus ja bioteknologia. Esimerkiksi heinäkuussa 2020 Ranskan ja Alankomaiden lainvalvonta- ja oikeusviranomaiset esittelivät yhdessä Europolin ja Eurojustin kanssa toteutetun yhteisen tutkinnan EncroChatin hajottamiseksi. EncroChat on salattu puhelinverkko, jota käyttävät väkivaltaisiin hyökkäyksiin, korruptioon, murhayrityksiin ja laajamittaisiin huumekuljetuksiin osallistuvat rikollisverkostot (https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/dismantling-of-encrypted-network-sends-shockwaves-through-organised-crime-groups-across-europe).

2 Digitaalisten järjestelmien sisällyttäminen moniin rikollisiin toimiin ja laittomien tavaroiden ja palvelujen verkkokaupan laajentuminen muuttavat vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta. Ks. Europolin vuonna 2017 laatima vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio (Serious and Organised Crime Threat Assessment).

3 Terroristi-iskut Pariisissa 25.9.2020, Conflans-Sainte-Honorinessa 16.10.2020, Nizzassa 29.10.2020 ja Wienissä 2.11.2020.

4 www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis. Näin on erityisesti kyberrikollisuuden, petosten, väärennösten ja järjestäytyneen omaisuusrikollisuuden osalta.

5 https://www.europol.europa.eu/publications-documents/beyond-pandemic-how-covid-19-will-shape-serious-and-organised-crime-landscape-in-eu.

6 Euroopassa oli vuonna 2017 tutkinnan kohteena yli 5 000 järjestäytynyttä rikollisryhmää, mikä on 50 prosenttia enemmän kuin vuonna 2013. Rikollisryhmistä 45 prosenttia on osallistunut useampaan kuin yhteen rikolliseen toimintaan. Näiden monialaisten rikollisryhmien osuus kasvoi jyrkästi. Järjestäytyneet rikollisryhmät harjoittavat usein useampaa kuin yhtä rikollista toimintaa. Ne ovat erittäin joustavia ja pystyvät siirtymään yhdestä rikollisesta toiminnasta toiseen. Europolin vuonna 2017 laatima vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio (Serious and Organised Crime Threat Assessment).

7 Asetus (EU) 2016/794, 11.5.2016.

alaisuudessa toimivan Euroopan terrorismintorjuntakeskuksen antama operatiivinen tuki on viisinkertaistunut viime vuosina (127 tuettua tapausta vuonna 2016, 632 tapausta vuonna 2019). Keskus on nyt mukana lähes kaikissa merkittävissä terrorismintorjuntatutkimuksissa EU:ssa.

Terrorismin uhka on Euroopassa edelleen suuri[8]. Viimeaikaisista terrori-iskuista Euroopassa 13. marraskuuta 2020 annetussa EU:n sisäministerien yhteisessä lausumassa ministerit pyytävät komissiota ”*esittämään Europolin toimeksiannon tarkistamista koskevan ehdotuksen, joka sisältää vahvan oikeusperustan laajojen tietoaineistojen käsittelylle. Europol ja erityisesti sen Euroopan terrorismintorjuntakeskus (ECTC) ovat erittäin tärkeitä, jotta jäsenvaltioita voidaan tukea tehokkaasti terrorismirikosten ehkäisemisessä ja syytteeseenpanossa, joten on niitä vahvistettava.*” [9]

Uhkaympäristö muuttaa myös sitä, minkälaista tukea jäsenvaltiot tarvitsevat ja odottavat Europolilta pitääkseen kansalaiset turvassa. Tämä ei ollut ennakoitavissa silloin, kun lainsäädäntövallan käyttäjät neuvottelivat Europolin nykyisistä toimivaltuuksista. Joulukuussa 2019 annetuissa päätelmissä neuvosto on tietoinen ”*Europolin kiireellisestä operatiivisesta tarpeesta pyytää ja vastaanottaa tietoja suoraan yksityisiltä osapuolilta*”, ja kehottaa komissiota harkitsemaan Europol-asetuksen uudelleentarkastelua koskevan aikataulun mukauttamista ”*sen vuoksi, että eurooppalaisessa lainvalvonnassa on otettava huomioon meneillään oleva teknologinen kehitys*”[10]. On olemassa kiireellinen sosiaalinen tarve torjua vakavia rikoksia, erityisesti kyberrikoksia, joita on valmisteltu tai tehty käyttämällä yksityisten osapuolten[11] tarjoamia rajat ylittäviä palveluja. Tähän haasteeseen vastataan osittain sähköistä todistusaineistoa koskevalla säädöspaketilla[12], mutta on olemassa tilanteita, joissa Europolin tuki on tarpeen kyberrikollisuuden ja kyberympäristöä hyväksi käyttäen tehtävien rikosten aiheuttamien uhkien torjumiseksi tehokkaasti, erityisesti silloin, kun yksityiset osapuolet haluavat ilmoittaa kyseisistä rikoksista.

Myös heinäkuussa 2020 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa kehotetaan vahvistamaan Europolia ja todetaan, että ”*olisi ensisijaisesti lujitettava Europolin valmiuksia pyytää aloittamaan rajatylittävä tutkinta, erityisesti tapauksissa, joissa on hyökätty vakavasti väärinkäytösten paljastajia ja tutkivia journalisteja vastaan, joilla on olennainen tehtävä korruption, petosten, huonon hallinnon ja muiden väärinkäytösten paljastamisessa julkisella ja yksityisellä sektorilla.*”[13]

Turvallisuusympäristön muuttuessa Europolilla on oltava valmiudet ja välineet tukea jäsenvaltioita tehokkaasti vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Vastauksena kiireellisiin operatiivisiin tarpeisiin ja lainsäädäntövallan käyttäjien kehotuksiin saada vahvempaa tukea Europolilta komission vuoden 2020 työohjelmassa ilmoitettiin

---

8 EU:n jäsenvaltioista 13 ilmoitti yhteensä 119:stä toteutetusta, epäonnistuneesta tai estetystä terrori-iskusta, joissa kuoli 10 ja loukkaantui 27 ihmistä (terrorismitilanteesta ja -suuntauksista Euroopassa annettu Europolin selvitys, 2020).

9 https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2020/11/13/joint-statement-by-the-eu-home-affairs-ministers-on-the-recent-terrorist-attacks-in-europe/.

10 https://www.consilium.europa.eu/media/41586/st14755-en19.pdf. Asetuksessa (EU) 2016/794 säädetään Europolin vaikutuksia, tuloksellisuutta ja tehokkuutta koskevasta arvioinnista toukokuuhun 2022 mennessä.

11 ”Yksityisillä osapuolilla” tarkoitetaan organisaatioita, jotka eivät ole oikeushenkilöllisyydeltään viranomaisia. Niitä ovat muun muassa yksityisoikeuden nojalla perustetut yritykset, vaikka ne olisivat viranomaisen omistuksessa tai määräysvallassa.

12 Komissio hyväksyi 17. huhtikuuta 2018 niin kutsutun sähköistä todistusaineistoa koskevan säädöspaketin, joka koostuu asetuksesta (COM(2018) 225 final) ja direktiivistä (COM(2018) 226 final). Paketti on parhaillaan lainsäädäntövallan käyttäjien käsiteltävänä.

13 Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. heinäkuuta 2020 rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevasta kokonaisvaltaisesta unionin toimintapolitiikasta (2020/2686(RSP)).

lainsäädäntöaloitteesta, jolla ”*vahvistetaan Europolin toimeksiantoa ja tehostetaan näin poliisiyhteistyötä*”. Tämä on keskeinen toimi myös heinäkuussa 2020 hyväksytyssä EU:n turvallisuusunionistrategiassa[14]. Kuten poliittisissa suuntaviivoissa[15] kehotetaan, ”*meidän on tehtävä kaikki voitavamme unionin kansalaisten suojelemiseksi*”. Tämän mukaisesti lainsäädäntöaloitteessa käsitellään aloja, joilla sidosryhmät pyytävät Europolilta vahvempaa tukea jäsenvaltioiden auttamiseksi pitämään kansalaiset turvassa.

Tällä ehdotuksella pyritään sen vuoksi vahvistamaan Europolin toimivaltuuksia perussopimuksessa[16] määrättyjen viraston toimenkuvan ja tehtävien puitteissa erityisesti

- antamalla Europolille mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa ja puuttumalla yksityisten osapuolten ja lainvalvontaviranomaisten välisen tehokkaan yhteistyön puutteeseen, jotta voidaan torjua rikollisten mahdollisuus käyttää rajat ylittäviä palveluja, kuten viestintä-, pankki- tai liikennepalveluja;
- antamalla Europolille mahdollisuus tukea tehokkaasti jäsenvaltioita ja niiden tutkimuksia analysoimalla laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja ja vastaamalla lainvalvontaviranomaisille massadatasta aiheutuvaan haasteeseen;
- vahvistamalla Europolin roolia tutkimuksessa ja innovoinnissa ja korjaamalla lainvalvonnan kannalta merkitykselliset puutteet;
- vahvistamalla Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa yksittäisissä tilanteissa ja tapauskohtaisesti Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;
- selventämällä, että Europol voi jossakin yksittäisessä tapauksessa, jossa se katsoo, että olisi aloitettava rikostutkinta, pyytää jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, toteuttamaan tai koordinoimaan tutkinnan rikoksesta, joka vaikuttaa johonkin unionin politiikkaan kuuluvaan yhteiseen etuun ilman, että rikoksella olisi rajat ylittävää ulottuvuutta[17];
- vahvistamalla Europolin yhteistyötä Euroopan syyttäjänviraston, jäljempänä ’EPPO’, kanssa;
- vahvistamalla edelleen Europoliin sovellettavaa tietosuojakehystä;
- vahvistamalla edelleen Europolin parlamentaarista valvontaa ja vastuuvelvollisuutta.

Tämä lainsäädäntöaloite liittyy säädösehdotukseen Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä annetun asetuksen (EU) 2018/1862 muuttamisesta, jotta Europolin on mahdollista tallentaa tietoja SIS-järjestelmään. Europol voisi tallentaa jäsenvaltioita kuultuaan SIS-järjestelmään tietoja kolmannen maan kansalaisen epäillystä osallisuudesta Europolin toimivaltaan kuuluvaan rikokseen.

---

14 COM(2020) 605 final, 24.7.2020.

15 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_fi.pdf.

16 Ks. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 88 artikla.

17 Asetuksen (EU) 2016/794 3 artiklan 1 kohdan mukaan yksi Europolin tavoitteista on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja. Tämä vastaa SEUT-sopimuksen 88 artiklassa määrättyä Europolin tehtävää. Asetuksen (EU) 2016/794 6 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ”*kun Europol katsoo, että jossakin yksittäisessä tapauksessa olisi aloitettava rikostutkinta sen tavoitteiden puitteisiin kuuluvan rikoksen osalta, se pyytää kansallisten yksiköiden välityksellä asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, toteuttamaan tai koordinoimaan rikostutkinnan.*”

Tämä lainsäädäntöaloite on osa komission 9. joulukuuta 2020 esittämää toimenpidepakettia, jolla vahvistetaan unionin toimia terrorismin uhkaa vastaan.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon useat sisäisen turvallisuuden alalla vuoden 2016 Europol-asetuksen voimaantulon jälkeen hyväksytyt tai käynnistetyt EU:n politiikat.

Yksityisten osapuolten kanssa tehtävän yhteistyön osalta tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon asiaan liittyvät aloitteet terroristisen verkkosisällön poistamiseksi[18] ja sähköisen todistusaineiston rajatylittävän saatavuuden parantamiseksi[19]. Kun komission ehdotuksiin perustuva sähköistä todistusaineistoa koskeva säädöspaketti on hyväksytty, se tarjoaa kansallisille lainvalvonta- ja oikeusviranomaisille mahdollisuuden käyttää eurooppalaista esittämismääräystä ja eurooppalaista säilyttämismääräystä sähköisen todistusaineiston saamiseksi palveluntarjoajilta rikostutkintaa varten riippumatta siitä, mihin jäsenvaltioon palveluntarjoaja on sijoittautunut tai mihin jäsenvaltioon tiedot on tallennettu.

Kolmansista maista peräisin olevien epäiltyjä ja rikollisia koskevien tietojen jakamisrajoitusten osalta kyseisen tietojenvaihdon tehostamista koskevien vaihtoehtojen arvioinnissa otetaan huomioon meneillään oleva työ EU:n sisäisen turvallisuuden, rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallinnan tietojärjestelmien yhteentoimivuuden saavuttamiseksi[20] sekä laaja-alaisia tietojärjestelmiä koskeva EU:n lainsäädäntökehys. Tähän sisältyvät nykyiset tai suunnitellut EU:n tietojärjestelmät eli Schengenin tietojärjestelmä[21], rajanylitystietojärjestelmä[22], Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmä[23] ja ehdotetut parannukset viisumitietojärjestelmään[24] ja Eurodac-järjestelmään[25].

Tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon myös Europolin yhteistyö muiden unionin elinten ja virastojen kanssa. Niitä ovat erityisesti Euroopan syyttäjänvirasto[26], EU:n rikosoikeudellisen yhteistyön virasto Eurojust[27], Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto ENISA[28], Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF)[29] ja Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)[30].

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon myös muut Europol-asetuksen voimaantulon jälkeen hyväksytyt tai käynnistetyt unionin politiikat.

Tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan täysimääräisesti huomioon asiaa koskeva EU:n tietosuojalainsäädäntö (ks. jäljempänä 3 kohta perusoikeuksista).

Innovoinnin osalta tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon turvallisuuteen liittyvä EU:n rahoitus Horisontti 2020 -puiteohjelmasta[31], sisäisen turvallisuuden rahastosta[32],

---

18 COM(2018) 640 final, 12.9.2018.
19 COM(2018) 225 final ja COM(2018) 226 final, 17.4.2018 (sähköistä todistusaineistoa koskeva säädöspaketti).
20 Asetus (EU) 2019/818, 20.5.2020.
21 Asetus (EU) 2018/1862, 28.11.2018.
22 Asetus (EU) 2017/2226, 30.11.2017.
23 Asetus (EU) 2018/1240, 12.9.2018.
24 COM(2018) 302 final, 16.5.2018.
25 COM(2020) 614 final, 23.9.2020.
26 Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, 12.10.2017.
27 Asetus (EU) 2018/1727, 14.11.2018.
28 Asetus (EU) 2019/881, 17.4.2019.
29 Asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, 11.9.2013.
30 Asetus (EU) 2019/1896, 13.11.2019.
31 Asetus (EU) N:o 1291/2013, 11.12.2013.

ehdotetusta Euroopan horisontti -ohjelmasta[33] ja ehdotetusta Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta[34]. Siinä otetaan huomioon myös Euroopan datastrategia[35] ja valkoinen kirja tekoälystä[36], jotka ovat komission uuden digitaalistrategian ensimmäisiä pilareita, sekä käynnissä oleva työ yhteisten eurooppalaisten data-avaruuksien hallinnoinnin valmistelemiseksi.

Europolin kolmansien maiden kanssa tekemän yhteistyön osalta tässä lainsäädäntöaloitteessa otetaan huomioon unionin ulkopolitiikka ja erityisesti kolmansissa maissa olevien EU:n edustustojen ja terrorismintorjunnan / turvallisuusalan asiantuntijoiden työ sekä yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatiot.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän lainsäädäntöaloitteen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 88 artikla. SEUT-sopimuksen 88 artiklan 1 kohdan mukaan Europolin tehtävänä on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja. Artiklan mukaan Europolin toimintaa säännellään asetuksella, joka annetaan tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen.

• Toissijaisuusperiaate

SEUT-sopimuksen 5 artiklan 3 kohdassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti EU:n tasolla olisi toteutettava toimia vain, jos jäsenvaltiot eivät voi yksin riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan ehdotetun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin EU:n tasolla.

Jäsenvaltiot ovat vastuussa lain ja yleisen järjestyksen ylläpitämisestä sekä sisäisen turvallisuuden suojaamisesta[37]. Unioni kunnioittaa jäsenvaltioiden keskeisiä valtiolle kuuluvia tehtäviä, joihin kuuluvat lain ja yleisen järjestyksen ylläpitäminen sekä kansallisen turvallisuuden suojaaminen[38]. Vakava rikollisuus ja terrorismi ovat usein luonteeltaan rajat ylittäviä, joten niitä ei voida torjua tehokkaasti pelkästään kansallisen tason toimilla. Tämän vuoksi jäsenvaltiot päättävät tehdä yhteistyötä EU:n puitteissa torjuakseen vakavan rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamia uhkia. Ne pyrkivät koordinoimaan lainvalvontatoimiaan ja tekemään yhteistyötä yhteisiin turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi. Ne päättävät yhdistää resursseja EU:n tasolla ja jakaa asiantuntemusta. Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto Europol on vahva osoitus jäsenvaltioiden pyrkimyksestä pitää kansalaiset turvassa yhteistyön avulla. Europol tarjoaa jäsenvaltioille puitteet lainvalvontatoimien koordinoimiseksi. Jäsenvaltiot käyttävät Europolin yhteyshenkilöitään ja viraston tarjoamaa tietojenvaihtokanavaa vaihtaakseen tietoja ja tehdäkseen yhteistyötä rikostutkinnoissaan. Jäsenvaltiot yhdistävät resurssinsa antamalla Europolille tehtäväksi

---

[32] Asetus (EU) N:o 513/2014, 16.4.2014. Ks. myös komission ehdotus sisäisen turvallisuuden rahastosta seuraavaa monivuotista rahoituskehystä varten (COM(2018) 472 final, 13.6.2018.

[33] COM(2018) 435 final, 7.6.2018.

[34] COM(2018) 434 final, 6.6.2018.

[35] COM(2020) 66 final, 19.2.2020.

[36] COM(2020) 65 final, 19.2.2020.

[37] SEUT-sopimuksen 72 artikla.

[38] SEU-sopimuksen 4 artiklan 2 kohta.

käsitellä niiden tietoja tietokannoissaan ja tehdä yhteisiä analyysejä. Ne käyttävät hyväkseen Europolin lisääntyvää asiantuntemusta poliisitoiminnan kaikista näkökohdista. Tämä on tehnyt Europolista jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille annettavan EU:n tason tuen näkyvimmän ja tehokkaimman osan.

Tehokasta EU:n tason tukea on annettava myös kansallisten lainvalvontaviranomaisten työlle, kun otetaan huomioon kehittyvät turvallisuusuhat, jotka aiheutuvat, kun rikolliset hyödyntävät digitalisaation ja uusien teknologioiden tuomia etuja. Eri jäsenvaltioissa, niiden alueilla ja paikallisyhteisöissä on tietenkin eroja tietyntyyppisen rikollisuuden torjunnassa. Tämän vuoksi niiden lainvalvontaviranomaiset voivat valita, mistä ne hakevat Europolin antamaa EU:n tason tukea ja mihin yhteisiin aloitteisiin ne osallistuvat. Jäsenvaltioiden, alueiden ja paikallistason lainvalvontaviranomaiset kohtaavat joka tapauksessa samoja kehittyviä turvallisuusuhkia. Jäsenvaltioille annettavaa EU:n tukea on sen vuoksi tarpeen lisätä jäsenvaltioiden tukemiseksi vakavan rikollisuuden ja terrorismin ja niiden uhkien torjunnassa.

Jäsenvaltiot eivät yksin pystyisi tehokkaasti vastaamaan kaikkiin tässä ehdotuksessa käsiteltyihin haasteisiin:

- **Yksityisten osapuolten ja lainvalvontaviranomaisten välisen**, rikollisten harjoittaman rajatylittävien palvelujen väärinkäytön torjuntaa koskevan **tehokkaan yhteistyön puutteen** osalta voidaan todeta, että kansalliset viranomaiset eivät voi yksin analysoida useaan lainkäyttöalueeseen tai ei mihinkään lainkäyttöalueeseen yhdistettäviä tietoaineistoja tehokkaasti, koska vie erittäin paljon resursseja käydä läpi suuria tietoaineistoja kunkin lainkäyttöalueen tai lainkäyttöalueiden kannalta merkityksellisten tietojen määrittämiseksi erityisesti, kun asianomaisia jäsenvaltioita ei ole vielä määritetty. Vaihtoehtoisesti, jos kansalliset lainvalvontaviranomaiset saavat lainkäyttöalueeseensa yhdistettäviä pienempiä tietoaineistoja, ne eivät vastaa tiedustelutilannekuvaa kokonaisuudessaan. Jäsenvaltiot eivät myöskään voi tehokkaasti puuttua näihin ongelmiin hallitustenvälisellä yhteistyöllä, jonka yhteydessä sijoittautumisjäsenvaltion olisi vastaanotettava tiedot, analysoitava ne ja sen jälkeen toimitettava ne asianomaisille jäsenvaltioille. Tämä merkitsi suhteettomia resursseihin kohdistuvia vaikutuksia sijoittautumisjäsenvaltioille ja sen lisäksi myös oikeudellisia vaikeuksia tilanteissa, joissa rikollisella toiminnalla ei ole mitään yhteyttä tai sillä on rajoitettu yhteys kyseisen jäsenvaltion lainkäyttöalueeseen.
- **Lainvalvontaviranomaisille massadatasta aiheutuvan haasteen** osalta jäsenvaltiot eivät voi havaita tällaisia rajatylittäviä yhteyksiä analysoimalla itse suuria tietoaineistoja kansallisella tasolla, koska niillä ei ole vastaavia tietoja muista rikoksista ja rikollisista muissa jäsenvaltioissa. Joillakin jäsenvaltioilla ei myöskään välttämättä aina ole tarvittavia tietoteknisiä välineitä, asiantuntemusta ja resursseja analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja.
- **Lainvalvonnan kannalta merkityksellisten tutkimuksen ja innovoinnin puutteiden** osalta voidaan todeta, että kaikki jäsenvaltiot eivät pysty hyödyntämään täysipainoisesti uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia torjua rikollisuutta ja terrorismia eivätkä pysty selviytymään haasteista, joita syntyy, kun rikolliset ja terroristit käyttävät näitä teknologioita, koska tarvittavat investoinnit, resurssit ja taidot puuttuvat.
- **Kolmansien maiden kanssa tehtävän lainvalvontayhteistyön rajoitusten** osalta voidaan todeta, että Europolilla voi olla keskeinen rooli kolmansien maiden kanssa rikollisuuden ja terrorismin torjumiseksi tekemänsä yhteistyön laajentamisessa, samalla kun se varmistaa yhdenmukaisuuden EU:n muiden ulkoisten politiikkojen ja välineiden kanssa.

- **Unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavien rikosten** osalta voidaan todeta, että jäsenvaltiot voivat tarvita tukea tällaisten rikosten tehokkaaseen tutkintaan.

- **Suhteellisuusperiaate**

  SEU-sopimuksen 5 artiklan 4 kohdassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tietyn toimenpiteen luonne ja intensiteetti on sovitettava havaittuun ongelmaan. Kaikki tässä lainsäädäntöaloitteessa käsitellyt ongelmat edellyttävät tavalla tai toisella **EU:n tason tukea** jäsenvaltioille näiden ongelmien ratkaisemiseksi tehokkaasti:

- Mitä tulee siihen, että **yksityisten osapuolten ja lainvalvontaviranomaisten välinen yhteistyö ei ole tehokasta** pyrittäessä ratkaisemaan rikollisten harjoittaman rajatylittävien palvelujen, kuten viestintä-, pankki- tai kuljetuspalvelujen, käytön aiheuttamia haasteita, näihin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaammin ja vaikuttavammin EU:n tasolla kuin kansallisella tasolla. EU:n tasolla voidaan analysoida useaan lainkäyttöalueeseen tai ei mihinkään lainkäyttöalueeseen yhdistettäviä tietoaineistoja asianomaisten jäsenvaltioiden kannalta merkityksellisten tietojen määrittämiseksi, ja luomalla EU:n tason kanava yksityisille osapuolille henkilötietoja sisältäviä pyyntöjä varten.

- **Lainvalvontaviranomaisille massadatasta aiheutuvan haasteen** osalta voidaan todeta, että näihin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaammin ja vaikuttavammin EU:n tasolla kuin kansallisella tasolla auttamalla jäsenvaltioita käsittelemään laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja ja tukemalla niitä rikostutkinnoissa, joihin liittyy rajatylittäviä johtolankoja. Tämä käsittäisi digitaalisen forensiikan tekniikoita, joilla määritetään tarvittavat tiedot ja havaitaan yhteydet rikoksiin ja rikollisiin muissa jäsenvaltioissa.

- **Lainvalvonnan kannalta merkityksellisten tutkimuksen ja innovoinnin puutteiden** osalta ja ottaen huomioon tarvittavat merkittävät tekniset ja taloudelliset investoinnit, voidaan todeta, että näihin ongelmiin voidaan puuttua tehokkaammin ja vaikuttavammin EU:n tasolla kuin kansallisella tasolla luomalla synergioita ja saavuttamalla mittakaavaetuja. Jotta tästä koituisi eniten lisäarvoa EU:n turvallisuustutkimukseen antaman rahoituksen muodossa, lainvalvonnan osalta olisi korjattava tutkimus- ja innovointitarpeiden koordinoinnissa esiintyvät puutteet. Lisäksi innovointi ja uusien teknologioiden kehittäminen ovat usein riippuvaisia suurien tietomäärien saatavuudesta, mikä voidaan toteuttaa paremmin EU:n tasolla. EU:n lähestymistavassa edistetään vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjuntaa koskevien EU:n välineiden kehittämistä ja otetaan huomioon monien nykyisten turvallisuusuhkien rajatylittävä ulottuvuus sekä tarve lainvalvontaviranomaisten rajatylittävään yhteistyöhön näiden uhkien torjumiseksi.

- Mitä tulee **epävarmuuteen siitä, miten Europol käyttää mekanismeja henkilötietojen vaihtamiseksi kolmansien maiden kanssa**, voidaan todeta, että asetuksessa (EU) 2016/794 säädettyihin rajoituksiin, jotka saattavat estää tehokkaan yhteistyön kolmansien maiden kanssa, voidaan puuttua tehokkaasti EU:n tasolla.

- **Unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavien rikosten** osalta voidaan todeta, että EU:n tason tuki voisi olla edellytyksenä tällaisten rikosten tehokkaalle tutkinnalle.

Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto Europolilla olisi hyvät mahdollisuudet antaa tätä EU:n tason tukea. Europol on tukenut erittäin tehokkaasti kansallisia

lainvalvontaviranomaisia vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Vaikutustenarvioinnin valmistelun yhteydessä toteutettu sidosryhmien kuuleminen osoitti, että Europoliin oltiin erittäin tyytyväisiä. Jäsenvaltioille syntyy selviä synergia- ja mittakaavaetuja esimerkiksi Europolin suorittamasta tietojen yhteisestä käsittelystä tai asiantuntemuksesta, jota erikoistuneet keskukset[39] keräävät ja tarjoavat jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot odottavat ja tarvitsevat operatiivisesti samantasoista tukea Europolilta myös kehittyvien turvallisuusuhkien osalta.

EU:n tason lainvalvontayhteistyö Europolin kautta ei korvaa erilaisia kansallisia sisäisen turvallisuuden politiikkoja eikä kansallisten lainvalvontaviranomaisten työtä. EU:n tason tuella ei ole vaikutusta perussopimuksissa[40] tunnustettuihin jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien ja -perinteiden eroihin.

- **Toimintatavan valinta**

Koska Europolin toimivaltuuksista on säädetty asetuksessa (EU) 2016/794, Europolin toimivaltuudet on vahvistettava asetuksella.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Sen varmistamiseksi, että yleinen etu otetaan asianmukaisesti huomioon Europolin toimivaltuuksien vahvistamista koskevassa komission lähestymistavassa, komission yksiköt yksilöivät asiaankuuluvat sidosryhmät ja kuulivat niitä tämän lainsäädäntöaloitteen valmistelun yhteydessä. Komission yksiköt pyysivät eri alojen asiantuntijoilta, kansallisilta viranomaisilta, kansalaisjärjestöiltä ja yleisöltä näkemyksiä odotuksista ja huolenaiheista, jotka liittyvät Europolin valmiuksien parantamiseen jäsenvaltioiden tukemiseksi rikosten tehokkaassa ehkäisemisessä ja tutkinnassa.

Kuulemismenettelyn aikana komission yksiköt sovelsivat erilaisia kuulemismenetelmiä ja -tapoja. Niihin kuului mm. seuraavia:

- alustavaa vaikutustenarviointia koskeva kuuleminen, jossa pyydettiin näkemyksiä kaikilta asianomaisilta osapuolilta;
- kohdennettu sidosryhmien kuuleminen kyselylomakkeen avulla;
- asiantuntijahaastattelut; ja
- kohdennetut sidosryhmien temaattiset työpajat, joiden kohderyhmänä olivat alakohtaiset asiantuntijat, myös kansallisen tason toimijat. Komission yksiköt ottivat huomioon aihepiiriin liittyvät tekniset seikat ja erityispiirteet ja keskittyivät kuulemisiin, jotka oli kohdennettu laajalle joukolle kansallisella ja EU:n tasolla toimivia sidosryhmiä.

Näkökulmien monipuolisuus osoittautui onnistuneeksi tavaksi tukea komissiota varmistamaan lainsäädäntöaloitteensa tarkoituksenmukaisuus suhteessa monenlaisten sidosryhmien tarpeisiin ja ottamaan huomioon esitetyt kannat. Lisäksi komissio sai kerättyä tarvittavia

[39] Euroopan kyberrikostorjuntakeskus, muuttajien salakuljetusta tutkiva eurooppalainen keskus, Euroopan terrorismintorjuntakeskus ja Euroopan talousrikoskeskus.

[40] SEUT-sopimuksen 67 artiklan 1 kohta.

tietoja, tosiasioita ja näkemyksiä lainsäädäntöaloitteen merkityksellisyydestä, vaikuttavuudesta, tehokkuudesta, johdonmukaisuudesta ja EU:n tason lisäarvosta.

Kun otetaan huomioon covid-19-pandemia ja siihen liittyvät rajoitukset ja mahdottomuus kokoontua kasvotusten asianomaisten sidosryhmien kanssa, kuulemisessa keskityttiin hyödyntämään käytettävissä olleita vaihtoehtoja, kuten verkkokyselyjä, osittain jäsenneltyjä puhelinhaastatteluja sekä videoneuvotteluja.

Yleisesti ottaen sidosryhmät kannattavat Europolin lakisääteisten toimivaltuuksien vahvistamista jäsenvaltioiden tukemiseksi vakavan rikollisuuden ja terrorismin ehkäisemisessä ja torjunnassa. Jäsenvaltiot ovat nimenomaisesti tukeneet parhaiksi arvioituja toimintavaihtoehtoja neuvoston eri foorumeilla sekä EU:n sisäasiainministerien lokakuussa 2020 antamassa julkilausumassa (”*Ten points on the Future of Europol*”) Samaan aikaan jäsenvaltiot ovat tietoisia kansallisen itsemääräämisoikeutensa merkityksestä lainvalvonnan alalla operatiivisesta ja menettelyllisestä näkökulmasta katsottuna. Euroopan parlamentti on tukenut Europolin vahvaa roolia ja muistuttanut heinäkuussa 2020 antamassaan päätöslauselmassa, että ”*vahvistettuihin toimivaltuuksiin olisi liitettävä asianmukainen parlamentaarinen valvonta*”. Euroopan parlamentin odotetaan vaativan yksityiskohtaisia perusteluja mahdollisten uusien tietojenkäsittelyvalmiuksien tarpeellisuudelle Europolissa sekä vahvoja tietosuojatakeita. Sidosryhmien kanssa käydyissä keskusteluissa kävi ilmi, että on tärkeää säätää asianmukaisista tietosuojatakeista, jotta varmistetaan perusoikeudet ja erityisesti oikeus henkilötietojen suojaan.

Kuulemisen tulokset otettiin huomioon vaikutustenarvioinnissa ja lainsäädäntöaloitteen valmistelussa.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio tilasi ulkopuoliselta konsultilta tutkimuksen Europolin ja yksityisten osapuolten välisestä suorasta henkilötietojen vaihdosta. Tutkimus toteutettiin syyskuun 2019 ja elokuun 2020 välisenä aikana, ja siihen sisältyi aineistotutkimusta ja sidosryhmien kuulemisia valmistelevien haastattelujen, kohdennettujen kyselylomakkeiden, selvityksen, osittain jäsenneltyjen haastattelujen ja työpajan avulla. Tutkimuksen tulokset ovat saatavilla verkossa[41].

- **Vaikutustenarviointi**

Paremman sääntelyn toimintapolitiikkansa mukaisesti komissio teki vaikutustenarvioinnin[42].

On harkittu useita lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja. Joitain vaihtoehtoja oli hylättävä esivalinnassa, jonka jälkeen seuraavia **toimenpidevaihtoehtoja arvioitiin yksityiskohtaisesti**:

(1) Toimenpidevaihtoehdot, joilla tuetaan tavoitetta I: toimiva yhteistyö yksityisten osapuolten ja lainvalvontaviranomaisten välillä

- toimenpidevaihtoehto 1: Europolille mahdollisuus käsitellä suoraan yksityisiltä osapuolilta saatuja tietoja

[41] https://ec.europa.eu/home-affairs/news/commission-publishes-study-practice-direct-exchanges-personal-data-between-europol-and-private_en.

[42] [lisätään linkit tiivistelmälomakkeeseen ja sääntelyntarkastelulautakunnan lausuntoon].

- toimenpidevaihtoehto 2: Europolille mahdollisuus vaihtaa henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa lainkäyttövallan määrittämiseksi
- toimenpidevaihtoehto 3: Europolille mahdollisuus tehdä suoraan hakuja yksityisten osapuolten hallinnoimista tietokannoista

(2) Toimenpidevaihtoehdot, joilla tuetaan tavoitetta II: laajojen ja monimutkaisten tietoaineistojen analysointi rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi

- toimenpidevaihtoehto 4: Europolille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja
- toimenpidevaihtoehto 5: sellaisten rekisteröityjen uuden ryhmän (henkilöt, jotka eivät liity rikokseen) käyttöönotto, joiden tietoja Europol voi käsitellä

(3) Toimenpidevaihtoehdot, jotka tukevat tavoitetta III: uusien teknologioiden käyttö lainvalvonnassa

- toimenpidevaihtoehto 6: Europolin EU:n turvallisuustutkimusohjelmalle ja EU:n innovaatiokeskukselle myöntämän tuen ja Europolin innovointilaboratorion sääntely
- toimenpidevaihtoehto 7: Europolin mahdollisuus käsitellä henkilötietoja innovointia varten aloilla, jotka ovat olennaisia sen lainvalvonnan tukitoimien kannalta

Lisäksi vaikutustenarvioinnin erillisissä liitteissä analysoitiin niiden merkityksellisyyden vuoksi ja asian käsittelemiseksi perusteellisesti seuraavia toimenpidevaihtoehtoja, joissa otetaan huomioon lainsäädäntövallan käyttäjien kehotukset Europolin roolin vahvistamisesta ja jotka tarjoavat vähemmän toimintapoliittista valinnanvaraa oikeudellisten rajoitusten vuoksi:

- toimenpidevaihtoehto 8: annetaan Europolille mahdollisuus tehdä salaista tarkkailua koskevia kuulutuksia Schengenin tietojärjestelmään
- toimenpidevaihtoehto 9: lisätään Schengenin tietojärjestelmään uusi kuulutusluokka, jota ainoastaan Europol voi käyttää
- toimenpidevaihtoehto 10: toteutetaan kohdennettu tarkistus, joka koskee säännöksiä riittävän tasoisten takeiden itsearvioinnista
- toimenpidevaihtoehto 11: toteutetaan kohdennettu tarkistus, joka koskee henkilötietojen siirtoa erityistilanteissa koskevan säännöksen yhdenmukaistamista lainvalvontatarkoituksessa käsiteltyjen henkilötietojen suojasta annetun direktiivin kanssa
- toimenpidevaihtoehto 12: tavoitellaan parhaita käytäntöjä ja ohjeita Europol-asetuksen säännösten soveltamiseksi
- toimenpidevaihtoehto 13: vahvistetaan mekanismia, jolla pyydetään tutkinnan aloittamista
- toimenpidevaihtoehto 14: annetaan Europolille mahdollisuus pyytää rikostutkinnan aloittamista tapauksissa, jotka koskevat vain yhtä jäsenvaltiota ja jotka koskevat johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua koskevia rikollisuuden muotoja, ilman kyseisen rikoksen rajat ylittävää ulottuvuutta koskevaa vaatimusta

Kaikkien toimenpidevaihtoehtojen vaikutusten yksityiskohtaisen arvioinnin jälkeen **parhaiksi arvioitujen toimenpidevaihtoehtojen paketti** koostuu toimenpidevaihtoehdoista 2, 4, 7, 9, 11, 12 ja 14. Nämä parhaiksi arvioidut toimenpidevaihtoehdot otetaan huomioon tässä lainsäädäntöaloitteessa.

Parhaiksi arvioitujen toimenpidevaihtoehtojen paketilla (toimenpidevaihtoehdot 2, 4, 7, 9, 11, 12 ja 14) vastataan tehokkaasti havaittuihin ongelmiin, ja se tarjoaa Europolille vahvat välineet ja valmiudet lisätä tukeaan jäsenvaltioille uusien uhkien torjumiseksi perusoikeuksia täysin kunnioittaen.

Sosiaaliselta ja taloudelliselta kannalta kaikkien parhaaksi arvioitujen toimenpidevaihtoehtojen perimmäisiä edunsaajia ovat kansalaiset, jotka hyötyvät suoraan ja välillisesti rikollisuuden ja turvallisuuteen liittyvien kustannusten vähenemisestä sekä taloudellisten vahinkojen pienenemisestä. Tehokkuuden kannalta tärkeimpiä edunsaajia ovat kansalliset lainvalvontaviranomaiset. Parhaiksi arvioitujen toimenpidevaihtoehtojen pitäisi tuottaa merkittäviä mittakaavaetuja EU:n tasolla, koska niissä Europolille siirretään kansalliselta tasolta tehtäviä, jotka voidaan hoitaa tehokkaammin EU:n tasolla. Parhaiksi arvioidut toimenpidevaihtoehdot tarjoavat tehokkaita ratkaisuja haasteisiin, joihin vastaaminen 27:llä kansallisen tason ratkaisulla maksaisi enemmän tai joihin ei pystyttäisi lainkaan vastaamaan kansallisella tasolla niiden kansainvälisen luonteen vuoksi.

- **Perusoikeudet**

Ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyn merkityksen lainvalvontatyössä yleensä ja Europolin tarjoamien tukitoimien kannalta erityisesti tässä lainsäädäntöaloitteessa keskitytään erityisesti tarpeeseen varmistaa perusoikeuskirjassa vahvistettujen **perusoikeuksien** ja erityisesti **henkilötietojen suojaa**[43] ja yksityiselämän kunnioittamista[44] koskevien oikeuksien noudattaminen kaikilta osin.

Koska lähes kaikkiin ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa käsiteltyihin ongelmiin, tavoitteisiin ja toimenpidevaihtoehtoihin liittyy henkilötietojen käsittely, kaikki tästä johtuva henkilötietojen suojaa koskevan perusoikeuden käytön rajoittaminen on rajattava koskemaan ainoastaan sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista. Tämä voi vaikuttaa myös muihin perusoikeuksiin, kuten syrjimättömyyttä tutkimuksen ja innovoinnin yhteydessä koskevaan perusoikeuteen. Ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa **perusoikeudet** ja erityisesti henkilötietojen suojaa ja yksityiselämän kunnioittamista koskevat oikeudet **otetaan perusteellisesti huomioon**. Tämä perustuu toimenpidevaihtoehtojen yksityiskohtaiseen arviointiin sen osalta, miten niissä rajoitetaan ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin liitteessä 5 esitettyjen perusoikeuksien käyttöä.

Ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin liitteessä 5 olevassa perusoikeuksien arvioinnissa sovelletaan komission toimintaohjeita perusoikeuksien huomioimiseksi komission vaikutustenarvioinneissa[45], perusoikeusviraston käsikirjaa perusoikeuskirjan soveltamisesta[46] ja Euroopan tietosuojavaltuutetun ohjeita[47] välttämättömyyden ja oikeasuhteisuuden

[43] Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ’perusoikeuskirja’, 8 artikla.

[44] Perusoikeuskirjan 7 artikla

[45] SEC(2011) 567 final, 6.5.2011.

[46] Euroopan unionin perusoikeusvirasto: Applying the Charter of Fundamental Rights of the European Union in law and policymaking at national level (2018).

[47] Euroopan tietosuojavaltuutettu: Assessing the necessity of measures that limit the fundamental right to the protection of personal data: A toolkit, 11.4.2017; Euroopan tietosuojavaltuutettu: EDPS Guidelines on assessing the proportionality of measures that limit the fundamental rights to privacy and to the protection of personal data, 19.12.2019.

arvioinnista. Näiden ohjeiden perusteella ehdotukseen **liittyvän perusoikeuksia koskevan vaikutustenarvioinnin liitteessä 5**

- kuvataan toimenpidevaihtoehdot, jotka hylättiin varhaisessa vaiheessa, koska niillä on vakavia kielteisiä vaikutuksia perusoikeuksiin;
- esitetään vaiheittainen välttämättömyyttä ja oikeasuhteisuutta koskeva arviointi;
- hahmotellaan hylättyjä toimenpidevaihtoehtoja, jos käytettävissä on lievempi mutta yhtä tehokas vaihtoehto; ja
- esitetään täydellinen luettelo niitä toimenpidevaihtoehtoja koskevista yksityiskohtaisista takeista, joiden osalta perusoikeuksien käytön rajoittaminen on välttämätöntä, muun muassa koska lievempää mutta yhtä tehokasta vaihtoehtoa ei ole käytettävissä.

Lisäksi ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin 8 luvussa arvioidaan parhaiksi arvioitujen toimenpidevaihtoehtojen **yhteisvaikutusta** perusoikeuksiin.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tällä lainsäädäntöaloitteella olisi vaikutuksia Europolin talousarvioon ja henkilöstötarpeisiin. On arvioitu, että koko monivuotisen rahoituskehyksen aikana tarvitaan noin 180 miljoonan euron lisätalousarvio ja noin 160 lisätointa sen varmistamiseksi, että Europolilla on tarvittavat resurssit tarkistettujen toimivaltuuksiensa käyttämiseksi. Tässä lainsäädäntöaloitteessa Europolille ehdotetut uudet tehtävät edellyttäisivät näin ollen enemmän rahoitusta ja henkilöresursseja kuin komission toukokuussa 2020 antamassa ehdotuksessa on korvamerkitty vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä varten. Kyseisessä ehdotuksessa esitetään 2 prosentin vuotuista korotusta Europolille osoitettuun EU:n rahoitusosuuteen. Nämä arviot sekä kokonaistalousarvio ja toimien määrä riippuvat monivuotista rahoituskehystä 2021–2027 koskevien neuvottelujen tuloksista. Tällä rahoitusosuudella vakautettaisiin myös Europolin resurssitarpeet säädökseen liittyvän rahoitusselvityksen kattamalla ajanjaksolla. Tämä lainsäädäntöaloite antaa myös jäsenvaltioille mahdollisuuden osallistua suoraan Europolin talousarvioon, jos se on tarpeen ja jos nykyiset tai uudet tehtävät sitä edellyttävät.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Europolin vahvistettujen toimivaltuuksien seuranta ja arviointi toteutettaisiin suurelta osin voimassa olevan Europol-asetuksen mukaisilla sovellettavilla mekanismeilla. Asetuksen 68 artiklassa säädetään arvioinnista, jossa tarkastellaan erityisesti Europolin ja sen toimintatapojen vaikutusta, vaikuttavuutta ja tehokkuutta, ja jossa voidaan tarkastella tarvetta muuttaa Europolin rakennetta, toimintaa, toimialoja ja tehtäviä sekä tällaisten muutosten taloudellisia vaikutuksia. Tämän arvioinnin lisäksi komissio kerää tietoja Europolin hallintoneuvoston kokouksiin osallistuvien edustajiensa avulla ja komission jäsenvaltioiden kanssa suorittaman Europolin toiminnan valvonnan kautta (11 artikla).

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Lainsäädäntöaloitteessa Europolille ehdotetaan seuraavia **uusia tehtäviä**:

- Europolille annetaan mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä **yksityisten osapuolten** kanssa: Lainsäädäntöaloitteessa vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti

Europol voi vaihtaa henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa ja analysoida näitä tietoja määrittääkseen kaikki jäsenvaltiot, joita asia koskee, ja antaakseen niille tarvittavat tiedot lainkäyttövaltansa määrittämiseksi myös terroristisen verkkosisällön osalta. Tämän vuoksi Europolin olisi voitava vastaanottaa henkilötietoja yksityisiltä osapuolilta, tiedottaa kyseisille yksityisille osapuolille puuttuvista tiedoista ja pyytää jäsenvaltioita pyytämään muita yksityisiä osapuolia jakamaan lisätietoja. Säännöissä annetaan Europolille myös mahdollisuus toimia teknisenä kanavana jäsenvaltioiden ja yksityisten osapuolten välisessä tietojenvaihdossa. Näillä uusilla oikeudellisilla perusteilla vastataan ongelmiin, joita yksityiset osapuolet ja lainvalvontaviranomaiset kohtaavat tehdessään yhteistyötä sellaisissa rikoksissa, joissa rikoksentekijä, uhrit ja asiaankuuluva tietotekninen infrastruktuuri kuuluvat useiden lainkäyttöalueiden piiriin EU:ssa ja EU:n ulkopuolella. Perusteilla Europolille annetaan myös mahdollisuus tukea lainvalvontaviranomaisia niiden toiminnassa yksityisten osapuolten kanssa terroristisen verkkosisällön poistamiseksi ja muissa asiaan liittyvissä kysymyksissä. [26 artikla]

- Europolin sallitaan vaihtaa **kriisitoimintaan** liittyviä henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa: Lainsäädäntöaloitteessa vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti Europol voi tukea jäsenvaltioita niiden toimissa ehkäistä sellaisen, meneillään oleviin tai viimeaikaisiin todellisiin tapahtumiin liittyvän terroristisen sisällön laajamittaista levittämistä verkkoalustojen kautta, jossa kuvataan ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaa vahingontekoa tai kehotetaan ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaan välittömään vahingontekoon. Tämän vuoksi Europolille annetaan mahdollisuus vaihtaa yksityisten osapuolten kanssa henkilötietoja, mukaan lukien avainsanoja, IP-osoitteita tai URL-osoitteita. [26 a artikla]

- Europolille annetaan mahdollisuus **käsitellä laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja**: Lainsäädäntöaloitteessa vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti Europol voi tarkastaa, koskevatko sen tavoitteiden piiriin kuuluvien rikosten ehkäisemisen ja torjunnan yhteydessä saadut henkilötiedot niitä rekisteröityjen ryhmiä, joiden tietoja se voi käsitellä[48]. Tämän vuoksi lainsäädäntöaloitteella otettaisiin käyttöön mahdollisuus suorittaa saatujen henkilötietojen ennakkoanalyysi ainoastaan sen määrittämiseksi, koskevatko kyseiset tiedot kyseisiä rekisteröityjen ryhmiä. Komissio ehdottaa näitä uusia oikeudellisia perusteita analysoituaan Euroopan tietosuojavaltuutetun päätöksen Europolille massadatasta aiheutuvasta haasteesta[49]. [18 artiklan 5 a kohta]

- Europolille annetaan mahdollisuus **tukea tehokkaasti rikostutkintaa jäsenvaltioissa tai EPPOn harjoittamaa rikostutkintaa** laajojen ja monimutkaisten tietoaineistojen analysoinnin avulla. Lainsäädäntöaloitteessa esitetään uudet säännöt, joiden mukaisesti Europol voi perustelluissa tapauksissa, joissa on tarpeen tukea tehokkaasti tiettyä rikostutkintaa jäsenvaltiossa tai EPPOssa, käsitellä kansallisten viranomaisten tai EPPOn kyseisen rikostutkinnan yhteydessä

[48] Asetuksen (EU) 2016/794 18 artiklan 5 kohdassa rajataan Europolin suorittama henkilötietojen käsittely kyseisen asetuksen liitteessä II lueteltuihin rekisteröityjen ryhmiin. Rekisteröidyt kuuluvat seuraaviin ryhmiin: 1) epäillyt, 2) tuomitut henkilöt, 3) henkilöt, joiden osalta on tosiasioihin perustuvaa näyttöä tai todennäköisiä syitä epäillä, että he aikovat tehdä rikoksia, 4) henkilöt, jotka voidaan kutsua todistamaan tutkinnan yhteydessä tai sitä seuraavassa rikosoikeudenkäynnissä, 5) uhrit, 6) henkilöt, joihin rikollinen on yhteydessä tai jotka ovat hänen seurassaan ja 7) henkilöt, jotka voivat antaa tietoa rikoksesta.

[49] Ks. Euroopan tietosuojavaltuutetun päätös Europolille massadatasta aiheutuvaa haastetta koskevasta oma-aloitteisesta tutkimuksesta: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/20-09-18_edps_decision_on_the_own_initiative_inquiry_on_europols_big_data_challenge_en.pdf.

kansallisen rikosoikeuden nojalla sovellettavien menettelyvaatimusten ja takeiden mukaisesti hankkimia tietoja. Tämän vuoksi lainsäädäntöaloitteella annettaisiin Europolille mahdollisuus käsitellä kaikkia jäsenvaltion tai EPPOn tätä tutkintaa varten tutkinta-aineistoon antamia tietoja niin kauan kuin Europol tukee kyseistä rikostutkintaa ja jos jäsenvaltio tai EPPO pyytää Europolin analyyttistä tukea tietylle rikostutkinnalle. Tähän voi sisältyä tietoja, jotka luotettu kolmas maa[50] on toimittanut tietyn rikostutkinnan yhteydessä edellyttäen että nämä tiedot ovat välttämättömiä, jotta Europol voi tukea tiettyä rikostutkintaa jäsenvaltiossa. Lisäksi lainsäädäntöaloitteessa annetaan jäsenvaltiolle tai EPPOlle mahdollisuus pyytää Europolia säilyttämään tutkinta-aineisto ja sen operatiivisen analyysin tulokset ainoastaan rikostiedusteluprosessin totuudenmukaisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi ja ainoastaan niin kauan kuin kyseiseen rikostutkintaan liittyvät oikeudelliset menettelyt ovat käynnissä jäsenvaltiossa. Komissio ehdottaa näitä uusia oikeudellisia perusteita analysoituaan Euroopan tietosuojavaltuutetun päätöksen Europolille massadatasta aiheutuvasta haasteesta[51]. [18 a artikla]

- Europolin roolia **tutkimuksessa ja innovoinnissa** vahvistetaan: a) komissiota avustetaan määrittämään keskeisiä tutkimusaiheita sekä laatimaan ja panemaan täytäntöön unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmia, jotka ovat merkityksellisiä Europolin tavoitteiden kannalta. [4 artiklan 4 a kohta] b) tuetaan jäsenvaltioita kehitteillä olevan teknologian käytössä Europolin tavoitteiden piiriin kuuluvien rikosten ehkäisemisessä ja torjunnassa ja innovointitoimien täytäntöönpanossa myös tarvittaessa henkilötietojen käsittelyn osalta. [33 a artikla] c) tuetaan sellaisia yrityksiä koskevien unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten tapauskohtaista seurantaa, jotka tarjoavat Europolin tai jäsenvaltioiden Europolin tavoitteiden piiriin kuuluvien rikosten torjuntaan ja tutkintaan käyttämää tai kehittämää teknologiaa. [4 artiklan 4 b kohta]
- Europolille annetaan mahdollisuus tallentaa jäsenvaltioita kuultuaan **Schengenin tietojärjestelmään** tietoja kolmannen maan kansalaisen epäillystä osallisuudesta Europolin toimivaltaan kuuluvaan rikokseen. [4 artiklan 1 kohdan r alakohta]
- Europolin **yhteistyötä kolmansien maiden kanssa** vahvistetaan Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi: Lainsäädäntöaloitteessa annetaan Europolin pääjohtajalle mahdollisuus antaa lupa henkilötietojen siirtoihin kolmansiin maihin tapauskohtaisesti tietyissä tilanteissa, jos tällaiset siirrot ovat välttämättömiä. [25 artiklan 5 kohta]
- Europolin yhteistyötä **Euroopan syyttäjänviraston** (EPPO) kanssa vahvistetaan niiden henkilötietojen toimittamista unionin elimille koskevien sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan Europoliin. [20 a artikla]
- Europolin yhteistyötä **Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF)** kanssa vahvistetaan petosten, korruption ja muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan

[50] Kolmas maa, jonka kanssa on tehty sopimus joko päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan perusteella asetuksen (EU) 2016/794 25 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan perusteella asetuksen (EU) 2016/794 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti tai johon sovelletaan asetuksen (EU) 2016/794 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua tietosuojan tason riittävyyttä koskevaa päätöstä.

[51] Ks. Euroopan tietosuojavaltuutetun päätös Europolille massadatasta aiheutuvaa haastetta koskevasta oma-aloitteisesta tutkimuksesta: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/20-09-18_edps_decision_on_the_own_initiative_inquiry_on_europols_big_data_challenge_en.pdf.

laittoman toiminnan paljastamiseksi niiden henkilötietojen toimittamista unionin elimille koskevien sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan Europoliin. [21 artiklan 8 kohta]

- Mahdollistetaan Europolin ja jäsenvaltioiden välinen **yhteinen operatiivinen analyysi** yksittäisissä tutkinnoissa. [20 artiklan 2 a kohta]
- Europolin **parlamentaarista valvontaa ja vastuuvelvollisuutta** vahvistetaan edelleen toimittamalla yhteisparlamentaariselle valvontaryhmälle uudet Europolia koskevat raportointivelvollisuudet. [51 artikla]

Europoliin sovellettavan **tietosuojakehyksen vahvistamiseksi** edelleen tässä lainsäädäntöaloitteessa

- ehdotetaan, että luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä annetun asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklaa määritelmistä ja IX lukua aletaan soveltaa Europoliin ja hallinnollisten henkilötietojen osalta Europoliin sovelletaan asetuksen (EU) 2018/1725 muita lukuja [27 a artikla]
- yhdenmukaistetaan erityisten henkilötietoryhmien (arkaluonteiset tiedot) käsittelyä koskeva sanamuoto lisäämällä biometriset tiedot erityisiin tietoryhmiin [30 artikla]
- otetaan käyttöön uusi säännös, joka koskee henkilötietojen käsittelyä tutkimusta ja innovointia varten, jotta Europolin vahvempi rooli näillä aloilla ja sen vaikutus henkilötietojen käsittelyyn voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon ja säätää lisätakeista [33 a artikla]
- otetaan käyttöön uusi säännös tietojenkäsittelytoimien ryhmiä koskevien selosteiden ylläpitämisestä nykyisen käytännön mukaisesti [39 a artikla]
- kuvataan yksityiskohtaisesti Europolin tietosuojavastaavan nimittämistä, asemaa ja tehtäviä tämän toimen merkityksen korostamiseksi EU:n tietosuojasäännöstön uudistamisen yhteydessä omaksutun lähestymistavan mukaisesti. Tietosuojasäännöstössä tietosuojavastaavan toimi otettiin keskeiseksi osaksi EU:n tietosuojarakennetta [41 a–c artikla]

Tässä lainsäädäntöaloitteessa säädetään myös seuraavista **oikeudellisista selvennyksistä** ja Europolin **nykyisten tehtävien kodifioinnista**:

- tuetaan jäsenvaltioiden **erityistoimintayksiköitä** ATLAS-verkoston kautta. Verkosto muodostaa yhteistyöfoorumin jäsenvaltioiden ja assosioituneiden maiden 38:lle erityistoimintayksikölle [4 artiklan 1 kohdan h alakohta]
- tuetaan jäsenvaltioita koordinoimalla lainvalvontaviranomaisten reagointia kyberhyökkäyksiin [4 artiklan 1 kohdan m alakohta]
- tuetaan jäsenvaltioita **suuren riskin rikollisten** tutkinnassa [4 artiklan 1 kohdan q alakohta]
- tuetaan neuvoston asetuksella (EU) N:o 1053/2013 perustetun Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista koskevaa **arviointi- ja valvontamekanismia** asiantuntemuksella, analyyseillä, raporteilla ja muilla asiaankuuluvilla tiedoilla [4 artiklan 1 kohdan s alakohta]
- helpotetaan ja tuetaan koordinoitua, johdonmukaista, monialaista ja eri viranomaisten välistä toimintaa vakaviin rikosuhkiin vastaamiseksi **Euroopan monialaisella rikosuhkien torjuntafoorumilla** [4 artiklan 2 kohta]

- tuetaan komissiota ja jäsenvaltioita tehokkaiden riskinarviointien tekemisessä tarjoamalla **uhka-arvioanalyysejä**, jotka perustuvat Europolin hallussa oleviin tietoihin rikollisista ilmiöistä ja suuntauksista [4 artiklan 3 kohta]
- selvennetään, että Europolin henkilöstö voi antaa **operatiivista tukea** jäsenvaltion lainvalvontaviranomaisille **paikan päällä** operaatioissa ja tutkintatoimissa [4 artiklan 5 kohta]
- selvennetään, että Europol voi jossakin yksittäisessä tapauksessa, jossa se katsoo, että olisi aloitettava rikostutkinta, pyytää jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, toteuttamaan tai koordinoimaan tutkinnan **rikoksesta, joka vaikuttaa johonkin unionin politiikkaan kuuluvaan yhteiseen etuun** ilman, että rikoksella olisi rajat ylittävää ulottuvuutta [6 artiklan 1 kohta]
- tuetaan jäsenvaltioita julkaisemalla Europolin verkkosivustolla **tietoja Euroopan etsityimmistä**, sellaisten rikosten vuoksi kansallista oikeutta pakoilevista henkilöistä, jotka kuuluvat Europolin toimivaltaan [18 artiklan f kohta]
- selvennetään, että jäsenvaltiot voivat saattaa Europolin toimittamien **operatiivisten ja rikosteknisten analyysien tulokset** asiaankuuluvien viranomaistensa, mukaan lukien syyttäjien ja rikostuomioistuinten, käyttöön koko rikosoikeudellisen menettelyn aikana sovellettavien käyttörajoitusten ja kansallisen rikosprosessioikeuden mukaisesti [20 artiklan 3 kohta]
- selvennetään, että Europolin henkilöstö voi **esittää** rikosoikeudellisissa menettelyissä **todisteita**, jotka ovat tulleet heidän tietoonsa heidän suorittaessaan tehtäviään tai heidän toiminnassaan rikosoikeudellisissa menettelyissä jäsenvaltioissa [20 artiklan 5 kohta]

2020/0349 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

asetuksen (EU) 2016/794 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse Europolin yhteistyöstä yksityisten osapuolten kanssa, rikostutkintaa tukevasta Europolin suorittamasta henkilötietojen käsittelystä sekä Europolin roolista tutkimuksessa ja innovoinnissa

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (jäljempänä ’Europol’) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2016/794[52] tukemaan ja tehostamaan jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja.

(2) Euroopan turvallisuusympäristö on muutostilassa turvallisuusuhkien muuttuessa ja tullessa entistä monimutkaisemmiksi. Rikolliset ja terroristit hyödyntävät digitalisaation ja uusien teknologioiden tuomia etuja, kuten yhteenliitettävyyttä ja fyysisen ja digitaalisen maailman rajojen hämärtymistä. Covid-19-kriisi on myös vaikuttanut siten, että rikolliset ovat nopeasti tarttuneet tilaisuuksiin hyödyntää kriisiä mukauttamalla toimintatapojaan tai kehittämällä uutta rikollista toimintaa. Terrorismi on edelleen merkittävä uhka unionin ja sen kansalaisten vapaudelle ja elämäntavalle.

(3) Nämä uhat leviävät rajojen yli ja tuovat mukanaan monenlaisia rikoksia, mistä ovat osoituksena monialaiset järjestäytyneet rikollisryhmät, jotka harjoittavat monenlaista rikollista toimintaa. Koska pelkästään kansallisen tason toimet eivät riitä näiden valtioiden rajat ylittävien turvallisuushaasteiden ratkaisemiseen, jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaiset ovat yhä enemmän hyödyntäneet Europolin tarjoamaa tukea ja asiantuntemusta vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Europolin tehtävien operatiivinen merkitys on muuttunut huomattavasti sen jälkeen, kun asetusta (EU) 2016/794 alettiin soveltaa. Uusi uhkaympäristö muuttaa myös sitä, minkälaista tukea jäsenvaltiot tarvitsevat ja odottavat Europolilta pitääkseen kansalaiset turvassa.

[52] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

(4) Koska järjestäytyneiden rikollisryhmien ja terrori-iskujen aiheuttamat uhat lisääntyvät Euroopassa, tulokselliseen lainvalvontaan on kuuluttava kriisitilanteiden hallintaan erikoistuneiden hyvin koulutettujen ja yhteentoimivien erityistoimintayksiköiden saatavuus. Jäsenvaltioiden lainvalvontayksiköt tekevät unionissa yhteistyötä neuvoston päätöksen 2008/617/YOS[53] nojalla. Europolin olisi voitava antaa näille erityistoimintayksiköille muun muassa operatiivista, teknistä ja taloudellista tukea.

(5) Viime vuosina sekä julkisiin että yksityisiin tahoihin on kohdistunut monilla lainkäyttöalueilla unionissa ja sen ulkopuolella laajoja kyberhyökkäyksiä, jotka ovat vaikuttaneet eri aloihin, kuten liikenteeseen, terveydenhuoltoon ja rahoituspalveluihin. Kyberrikollisuutta ja kyberturvallisuutta ei voida erottaa toisistaan yhteenliitetyssä ympäristössä. Tällaisen toiminnan estämistä ja tutkintaa ja siihen liittyviä syytetoimia tuetaan asiaankuuluvien toimijoiden, kuten Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston (ENISA), direktiivissä (EU) 2016/1148[54] määriteltyjen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuudesta vastaavien toimivaltaisten viranomaisten, jäljempänä ’verkko- ja tietoturvaviranomaiset’, lainvalvontaviranomaisten ja yksityisten osapuolten välisellä koordinoinnilla ja yhteistyöllä. Jotta voidaan varmistaa kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden tehokas kyberhyökkäyksiä ja turvallisuusuhkia koskeva yhteistyö unionin ja kansallisella tasolla, Europolin olisi tehtävä yhteistyötä ENISAn kanssa vaihtamalla tietoja ja antamalla analyyttistä tukea.

(6) Suuren riskin rikolliset ovat johtavassa asemassa rikollisverkostoissa ja aiheuttavat suuren vakavan rikollisuuden riskin unionin sisäiselle turvallisuudelle. Jotta voitaisiin torjua suuren riskin aiheuttavien järjestäytyneiden rikollisryhmien ja niiden johtohenkilöiden toimintaa, Europolin olisi voitava auttaa jäsenvaltioita kohdistamaan tutkintatoimet näiden henkilöiden, heidän rikollisen toimintansa ja rikollisverkostojen jäsenten tunnistamiseen.

(7) Vakavan rikollisuuden aiheuttamat uhat edellyttävät koordinoitua, johdonmukaista, monialaista ja eri viranomaisten välistä toimintaa. Europolin olisi voitava helpottaa ja tukea tällaisia tiedusteluun perustuvia turvallisuusaloitteita, joita jäsenvaltiot toteuttavat vakavien rikosuhkien tunnistamiseksi, priorisoimiseksi ja niihin puuttumiseksi, kuten Euroopan monialaista rikosuhkien torjuntafoorumia. Europolin olisi voitava antaa tällaiselle toiminnalle hallinnollista, logistista, taloudellista ja operatiivista tukea monialaisten painopisteiden määrittämiseen ja horisontaalisten strategisten tavoitteiden täytäntöönpanoon vakavan rikollisuuden torjunnassa.

(8) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1862[55][56] poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalle perustettu Schengenin

---

[53] Neuvoston päätös 2008/617/YOS, tehty 23 päivänä kesäkuuta 2008, yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä (EUVL L 210, 6.8.2008).

[54] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1–30).

[55] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56–106).

[56] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56–106).

tietojärjestelmä (SIS) on keskeinen väline korkean turvallisuustason ylläpitämiseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella. Europol, joka on tiedonvaihdon keskus unionissa, vastaanottaa ja pitää hallussaan kolmansilta mailta ja kansainvälisiltä järjestöiltä saatua arvokasta tietoa henkilöistä, joita epäillään osallisuudesta Europolin toimivaltuuksien piiriin kuuluviin rikoksiin. Europolin olisi jäsenvaltioita kuultuaan voitava tallentaa näitä henkilöitä koskevia tietoja SIS-järjestelmään, jotta ne olisivat suoraan ja reaaliaikaisesti SIS-järjestelmän loppukäyttäjien saatavilla.

(9) Europolilla on tärkeä rooli neuvoston asetuksella (EU) N:o 1053/2013 perustetun Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista koskevan arviointi- ja valvontamekanismin tukemisessa. Koska unionin sisäistä turvallisuutta on tarpeen parantaa, Europolin olisi osallistuttava asiantuntemuksellaan, analyyseillä, raporteilla ja muilla asiaan liittyvillä tiedoilla koko arviointi- ja valvontaprosessiin suunnittelusta paikalle tehtäviin käynteihin ja jatkotoimiin. Europolin olisi myös avustettava arviointi- ja valvontavälineiden kehittämisessä ja päivittämisessä.

(10) Riskinarvioinnit ovat oleellinen osa ennakointia, jotta voidaan havaita uusia suuntauksia ja puuttua vakavaan rikollisuuteen ja terrorismiin liittyviin uusiin uhkiin. Tukeakseen komissiota ja jäsenvaltioita tehokkaiden riskinarviointien tekemisessä Europolin olisi tarjottava uhka-arvioanalyysejä, jotka perustuvat sen hallussa oleviin tietoihin rikollisista ilmiöistä ja suuntauksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tullialan riskienhallintaa koskevien EU:n säännösten soveltamista.

(11) Jotta EU:n rahoitusta turvallisuustutkimukseen voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti ja vastata lainvalvonnan tarpeisiin, Europolin olisi avustettava komissiota keskeisten tutkimusaiheiden määrittämisessä sekä Europolin tavoitteiden kannalta merkityksellisten unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien laatimisessa ja täytäntöönpanossa. Kun Europol avustaa komissiota keskeisten tutkimusaiheiden määrittämisessä ja unionin puiteohjelman laatimisessa ja täytäntöönpanossa, sen ei eturistiriitoja koskevan periaatteen mukaisesti tulisi saada rahoitusta kyseisestä ohjelmasta.

(12) Unioni ja jäsenvaltiot voivat toteuttaa ulkomaisia suoria sijoituksia koskevia rajoittavia toimenpiteitä turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä. Tätä varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/452[57] on perustettu unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitetut puitteet, jotka tarjoavat jäsenvaltioille ja komissiolle keinot puuttua kattavalla tavalla turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen kohdistuviin riskeihin. Arvioidessaan odotettavissa olevia vaikutuksia turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen Europolin olisi tuettava sellaisia yrityksiä koskevien unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten tapauskohtaista seurantaa, jotka tarjoavat rikosten torjuntaan ja tutkintaan Europolissa tai jäsenvaltioissa käytettävää tai kehitettävää teknologiaa.

(13) Europol tarjoaa erityisasiantuntemusta vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjuntaan. Europolin henkilöstön olisi voitava antaa jäsenvaltion pyynnöstä operatiivista tukea sen lainvalvontaviranomaisille paikan päällä operaatioissa ja tutkintatoimissa erityisesti helpottamalla rajatylittävää tiedonvaihtoa ja antamalla rikosteknistä ja teknistä tukea operaatioissa ja tutkintatoimissa, myös yhteisten tutkintaryhmien yhteydessä. Europolin henkilöstön olisi jäsenvaltion pyynnöstä voitava olla läsnä, kun kyseisessä jäsenvaltiossa toteutetaan tutkintatoimia, ja avustaa näiden tutkintatoimien

[57] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79I, 21.3.2019, s. 1–14).

toteuttamisessa. Europolin henkilöstöllä ei tulisi olla valtuuksia suorittaa tutkintatoimia.

(14) Yksi Europolin tavoitteista on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten toimintaa ja keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja. Tämän tuen lujittamiseksi Europolin olisi voitava pyytää jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia käynnistämään, suorittamaan tai koordinoimaan tutkinnan rikoksesta, joka vaikuttaa johonkin unionin politiikkaan kuuluvaan yhteiseen etuun, vaikka kyseinen rikos ei olisi luonteeltaan rajatylittävä. Europolin olisi ilmoitettava tällaisista pyynnöistä Eurojustille.

(15) Jäsenvaltion oikeudellisen päätöksen perusteella etsintäkuulutettujen epäiltyjen tai tuomittujen henkilöiden henkilöllisyyden ja tiettyjen henkilötietojen julkaiseminen lisää mahdollisuuksia paikantaa ja ottaa kiinni kyseiset henkilöt. Jäsenvaltioiden tukemiseksi tässä tehtävässä Europolin olisi voitava julkaista verkkosivustollaan tietoja Euroopan etsityimmistä, sellaisten rikosten vuoksi oikeutta pakoilevista henkilöistä, jotka kuuluvat Europolin toimivaltaan, ja helpotettava tiedon saantia yleisöltä tällaisista henkilöistä.

(16) Sen varmistamiseksi, että Europolin suorittama henkilötietojen käsittely rajoittuu niihin rekisteröityjen ryhmiin, joiden tietoja voidaan käsitellä tämän asetuksen nojalla, Europolin olisi voitava tarkistaa, koskevatko Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten estämisen ja torjunnan yhteydessä saadut henkilötiedot jotakin näistä rekisteröityjen ryhmistä. Tämän vuoksi Europolin olisi voitava suorittaa vastaanotettujen henkilötietojen ennakkoanalyysi ainoastaan sen määrittämiseksi, koskevatko kyseiset tiedot näitä rekisteröityjen ryhmiä. Europolin olisi voitava tätä varten suodattaa tiedot vertaamalla niitä Europolin hallussa jo oleviin tietoihin. Tällainen ennakkoanalyysi olisi tehtävä ennen kuin Europol käsittelee tietoja ristiintarkastusta, strategista analysointia, operatiivista analysointia tai tiedonvaihtoa varten. Jos ennakkoanalyysi osoittaa, että henkilötiedot eivät koske niitä rekisteröityjen ryhmiä, joiden tietoja voidaan käsitellä tämän asetuksen nojalla, Europolin olisi poistettava kyseiset tiedot.

(17) Rikostutkinnassa kerättyjen tietojen määrä on kasvanut, ja niistä on tullut monimutkaisempia. Jäsenvaltiot toimittavat Europolille laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja ja pyytävät Europolilta operatiivista analyysia, jotta voitaisiin havaita yhteydet muihin rikoksiin ja rikollisiin muissa jäsenvaltioissa ja unionin ulkopuolella. Jäsenvaltiot eivät voi havaita tällaisia rajatylittäviä yhteyksiä analysoimalla tietoja itse. Europolin olisi voitava tukea jäsenvaltioiden rikostutkintaa käsittelemällä laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja tällaisten rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi, jos tässä asetuksessa säädetyt tiukat vaatimukset täyttyvät. Jos se on tarpeen tietyn rikostutkinnan tehokkaaksi tukemiseksi jossakin jäsenvaltiossa, Europolin olisi voitava käsitellä niitä tietoaineistoja, jotka kansalliset viranomaiset ovat hankkineet kyseisen rikostutkinnan yhteydessä, niiden kansallisen rikoslainsäädännön nojalla sovellettavien ja Europolille tiedoksi annettujen menettelyvaatimusten ja takeiden mukaisesti. Jos jäsenvaltio toimittaa Europolille tutkinta-aineiston ja pyytää Europolin tukea tietyssä rikostutkinnassa, Europolin olisi voitava käsitellä kaikkia kyseiseen aineistoon sisältyviä tietoja niin kauan kuin se tukee kyseistä rikostutkintaa. Europolin olisi voitava käsitellä myös henkilötietoja, jotka ovat tarpeen sen tukiessa tiettyä rikostutkintaa jäsenvaltiossa, jos tiedot ovat peräisin kolmannesta maasta ja tähän kolmanteen maahan sovelletaan komission päätöstä, jonka mukaan kyseisen maan tietosuojan taso on riittävä, jäljempänä ’tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös’,

tai tietosuojan tason riittävyyttä koskevan päätöksen puuttuessa kansainvälistä sopimusta, jonka unioni on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan nojalla, tai henkilötietojen vaihdon mahdollistavaa yhteistyösopimusta, jonka Europol ja kyseinen kolmas maa ovat tehneet ennen asetuksen (EU) 2016/794 voimaantuloa, ja edellyttäen, että kyseinen kolmas maa on hankkinut tiedot rikostutkinnan yhteydessä sen kansallisen rikoslainsäädännön nojalla sovellettavien menettelyvaatimusten ja takeiden mukaisesti.

(18) Sen varmistamiseksi, että tietojen käsittely on välttämätöntä ja oikeasuhteista, jäsenvaltioiden olisi varmistettava kansallisen ja unionin lainsäädännön noudattaminen, kun ne toimittavat tutkinta-aineiston Europolille. Europolin olisi tarkistettava, onko tietyn rikostutkinnan tukemiseksi tarpeen ja oikeasuhteista käsitellä henkilötietoja, jotka eivät välttämättä koske niitä rekisteröityjen ryhmiä, joiden tietoja voidaan asetuksen (EU) 2016/794 liitteen II nojalla yleensä käsitellä. Europolin olisi dokumentoitava tämä arvio. Europolin olisi säilytettävä tällaiset tiedot toiminnallisesti erillään muista tiedoista, ja sen olisi käsiteltävä niitä ainoastaan silloin, kun se on tarpeen tietyn rikostutkinnan tukemiseksi, esimerkiksi kun saadaan uusi johtolanka.

(19) Jotta jäsenvaltio voisi käyttää Europolin analyysiraportteja rikostutkinnan jälkeisessä oikeudellisessa menettelyssä, Europolin olisi voitava säilyttää asiaan liittyvä tutkinta-aineisto kyseisen jäsenvaltion pyynnöstä rikostiedusteluprosessin totuudenmukaisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi. Europolin olisi säilytettävä tällaiset tiedot erillään ja ainoastaan niin kauan kuin kyseiseen rikostutkintaan liittyvät oikeudelliset menettelyt ovat käynnissä jäsenvaltiossa. On tarpeen varmistaa toimivaltaisten oikeusviranomaisten pääsy aineistoon ja oikeus puolustukseen, erityisesti epäiltyjen, syytettyjen tai heidän asianajajiensa pääsy asiaan liittyvään aineistoon.

(20) Rajatylittävät vakavaan rikollisuuteen tai terrorismiin liittyvät tapaukset edellyttävät tiivistä yhteistyötä asianomaisten jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välillä. Europol tarjoaa välineitä, joilla tuetaan tällaista tutkintayhteistyötä erityisesti tiedonvaihdon avulla. Jotta tällaista yhteistyötä tietyissä rikostutkinnoissa voitaisiin edelleen tehostaa yhteisen operatiivisen analyysin avulla, jäsenvaltioiden olisi voitava sallia muille jäsenvaltioille suora pääsy Europolille toimittamiinsa tietoihin estämättä kuitenkaan jäsenvaltioiden asettamia rajoituksia kyseisiin tietoihin pääsylle. Jäsenvaltioiden yhteisessä operatiivisessa analyysissä suorittaman henkilötietojen käsittelyn olisi tapahduttava tässä asetuksessa vahvistettujen sääntöjen ja takeiden mukaisesti.

(21) Europol antaa operatiivista tukea jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten rikostutkintaan erityisesti operatiivisten ja rikosteknisten analyysien avulla. Jäsenvaltioiden olisi voitava saattaa näiden toimien tulokset muiden asiaankuuluvien viranomaistensa, kuten syyttäjien ja rikostuomioistuinten, saataville koko rikosoikeudellisten menettelyjen keston ajan. Tämän vuoksi Europolin henkilöstön olisi voitava esittää rikosoikeudellisissa menettelyissä todisteita, jotka ovat tulleet heidän tietoonsa heidän suorittaessaan tehtäviään tai heidän toiminnassaan, rajoittamatta kuitenkaan sovellettavia käyttörajoituksia ja kansallista rikosprosessioikeutta.

(22) Europolin sekä neuvoston asetuksella (EU) 2017/1939[58] perustetun Euroopan syyttäjänviraston, jäljempänä ’EPPO’, olisi otettava käyttöön tarvittavat järjestelyt

[58] Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1–71).

operatiivisen yhteistyönsä optimoimiseksi ottaen asianmukaisesti huomioon tehtävänsä ja toimivaltuutensa. Europolin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä EPPOn kanssa ja tuettava aktiivisesti EPPOn tutkinta- ja syytetoimia tämän pyynnöstä, muun muassa antamalla analyyttistä tukea ja vaihtamalla asiaan liittyviä tietoja, sekä tehtävä sen kanssa yhteistyötä siitä hetkestä, jona rikosepäilystä ilmoitetaan EPPOlle, siihen hetkeen, jona EPPO päättää nostaa syytteen tai ratkaista asian muulla tavoin. Europolin olisi ilmoitettava EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta EPPO voi käyttää toimivaltaansa. Europolin ja EPPOn välisen operatiivisen yhteistyön tehostamiseksi Europolin olisi annettava EPPOlle osuma / ei osumaa -tyyppisten hakujen pohjalta pääsy Europolin käytettävissä oleviin tietoihin tässä asetuksessa säädettyjen takeiden ja tietosuojatakuiden mukaisesti. Tässä asetuksessa vahvistettuja tietojen toimittamista unionin elimille koskevia sääntöjä olisi sovellettava Europolin yhteistyöhön EPPOn kanssa. Europolin olisi myös voitava tukea EPPOn rikostutkintaa analysoimalla laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja.

(23) Europolin olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kanssa petosten, korruption ja muun unionin taloudellisia etuja vahingoittavan laittoman toiminnan paljastamiseksi. Europolin olisi tätä varten toimitettava OLAFille viipymättä kaikki tiedot, joiden osalta OLAF voi käyttää toimivaltaansa. Tässä asetuksessa vahvistettuja tietojen toimittamista unionin elimille koskevia sääntöjä olisi sovellettava Europolin yhteistyöhön OLAFin kanssa.

(24) Vakavalla rikollisuudella ja terrorismilla on usein yhteyksiä unionin alueen ulkopuolelle. Europol voi vaihtaa henkilötietoja kolmansien maiden kanssa turvaten rekisteröityjen yksityisyyden ja perusoikeuksien ja -vapauksien suojan. Jotta voitaisiin tehostaa yhteistyötä kolmansien maiden kanssa Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisemisessä ja torjunnassa, Europolin pääjohtajan olisi voitava antaa lupa henkilötietojen siirtoihin kolmansiin maihin tapauskohtaisesti tietyissä tilanteissa, jos tällainen tiettyyn tilanteeseen liittyvä siirtojen ryhmä on välttämätön ja täyttää kaikki tämän asetuksen vaatimukset.

(25) Jäsenvaltioiden tukemiseksi rajatylittäviä palveluja tarjoavien yksityisten osapuolten kanssa tehtävässä yhteistyössä silloin, kun kyseisillä yksityisillä osapuolilla on rikollisuuden estämisen ja torjumisen kannalta merkityksellisiä tietoja, Europolin olisi voitava vastaanottaa ja tietyissä olosuhteissa vaihtaa henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa.

(26) Rikolliset käyttävät yhä enemmän yksityisten osapuolten rajatylittäviä palveluja viestiessään laittomasta toiminnasta ja harjoittaessaan sitä. Seksuaalirikolliset hyväksikäyttävät lapsia ja jakavat kuvia ja videoita maailmanlaajuisesti verkkoalustoilla internetissä. Terroristit käyttävät väärin verkkopalvelujen tarjoajien rajatylittäviä palveluja rekrytoidakseen vapaaehtoisia, suunnitellakseen ja koordinoidakseen iskuja ja levittääkseen propagandaa. Tietoverkkorikolliset hyötyvät yhteiskuntien digitalisaatiosta kalastelemalla tietoja ja manipuloimalla käyttäjiä tehdäkseen muunlaisia tietoverkkorikoksia, kuten verkkohuijauksia, kiristysohjelmahyökkäyksiä tai maksupetoksia. Koska rikolliset käyttävät yhä enemmän verkkopalveluja, yksityisillä osapuolilla on hallussaan entistä enemmän henkilötietoja, joilla voi olla merkitystä rikostutkinnassa.

(27) Internetin rajattoman luonteen vuoksi näitä palveluja voidaan usein tarjota mistä tahansa maailmassa. Tämän seurauksena uhrit, rikoksentekijät, digitaalinen infrastruktuuri, johon henkilötiedot on tallennettu, ja palvelun tarjoaja voivat kaikki kuulua eri kansallisten lainkäyttöalueiden piiriin unionissa ja sen ulkopuolella.

Yksityisillä osapuolilla saattaa sen vuoksi olla hallussaan lainvalvonnan kannalta merkityksellisiä tietoaineistoja, jotka sisältävät henkilötietoja, joilla on yhteys useisiin lainkäyttöalueisiin, sekä henkilötietoja, joita ei voida helposti yhdistää mihinkään tiettyyn lainkäyttöalueeseen. Kansallisten viranomaisten on vaikea analysoida tuloksellisesti tällaisia useaan lainkäyttöalueeseen tai ei mihinkään lainkäyttöalueeseen yhdistettäviä tietoaineistoja kansallisten ratkaisujen avulla. Kun yksityiset osapuolet päättävät luovuttaa tietoja lainmukaisesti ja vapaaehtoisesti lainvalvontaviranomaisille, niillä ei tällä hetkellä ole yhtä selkeää yhteystahoa, jolle ne voisivat luovuttaa tällaiset tietoaineistot unionin tasolla. Lisäksi yksityisillä osapuolilla on hankaluuksia, kun ne saavat useita pyyntöjä eri maiden lainvalvontaviranomaisilta.

(28) Jotta yksityisillä osapuolilla olisi unionin tasolla yhteyspiste, johon ne voivat laillisesti toimittaa tietoaineistot, jotka koskevat useita lainkäyttöalueita tai joita ei ole toistaiseksi voitu helposti yhdistää yhteen tai useampaan lainkäyttöalueeseen, Europolin olisi voitava vastaanottaa henkilötietoja suoraan yksityisiltä osapuolilta.

(29) Jotta jäsenvaltiot saisivat nopeasti tutkinnan aloittamiseen tarvittavat tiedot vakavan rikollisuuden ja terrorismin ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, Europolin olisi voitava käsitellä ja analysoida tällaisia tietoaineistoja, jotta voitaisiin määrittää ne jäsenvaltiot, joita asia koskee, ja toimittaa asianomaisille kansallisille lainvalvontaviranomaisille näiden rikosten tutkintaan niiden lainkäyttöalueilla tarvittavat tiedot ja analyysit.

(30) Jotta Europol pystyisi määrittämään kaikki ne kansalliset lainvalvontaviranomaiset, joita asia koskee, sen olisi voitava ilmoittaa yksityisille osapuolille, jos niiltä saadut tiedot eivät riitä siihen, että Europol voisi määrittää asianomaiset lainvalvontaviranomaiset. Tämä mahdollistaisi sen, että Europolille tietoja luovuttaneet yksityiset osapuolet voisivat päättää, onko niiden edun mukaista antaa Europolille lisätietoja ja voivatko ne laillisesti sen tehdä. Europol voi tätä varten ilmoittaa yksityisille osapuolille puuttuvista tiedoista, jos se on ehdottoman välttämätöntä asianomaisten lainvalvontaviranomaisten tunnistamiseksi. Tällaisiin siirtoihin olisi sovellettava erityisiä takeita erityisesti silloin, kun kyseinen yksityinen osapuoli ei ole sijoittautunut unioniin tai sellaiseen kolmanteen maahan, jonka kanssa Europolilla on henkilötietojen vaihdon mahdollistava yhteistyösopimus tai jonka kanssa unioni on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan nojalla kansainvälisen sopimuksen, jossa määrätään asianmukaisista takeista, tai josta komissio on tehnyt tietosuojan tason riittävyyttä koskevan päätöksen todettuaan kyseisen kolmannen maan tietosuojan tason riittäväksi.

(31) Jäsenvaltiot, kolmannet maat, kansainväliset järjestöt, mukaan lukien Kansainvälinen rikospoliisijärjestö (Interpol), tai yksityiset osapuolet voivat luovuttaa Europolille useita lainkäyttöalueita koskevia tietoaineistoja tai tietoaineistoja, joita ei voida yhdistää yhteen tai useampaan tiettyyn lainkäyttöalueeseen, jos kyseisillä tietoaineistoilla on yhteys yksityisten osapuolten hallussa oleviin henkilötietoihin. Jos tällaisilta yksityisiltä osapuolilta on tarpeen hankkia lisätietoja kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden määrittämiseksi, Europolin olisi voitava pyytää jäsenvaltioita kansallisten yksikköjensä välityksellä pyytämään yksityisiltä osapuolilta, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle tai joilla on siellä laillinen edustaja, luovuttamaan henkilötietoja Europolille kyseisten jäsenvaltioiden sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Monissa tapauksissa nämä jäsenvaltiot eivät ehkä pysty toteamaan muuta yhteyttä lainkäyttövaltaansa kuin sen, että kyseisiä tietoja hallussaan pitävä yksityinen osapuoli on sijoittautunut niiden lainkäyttöalueelle. Riippumatta lainkäyttövallastaan pyynnön nimenomaisena aiheena olevan rikollisen toiminnan osalta jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että niiden toimivaltaiset kansalliset viranomaiset

voivat saada henkilötietoja yksityisiltä osapuolilta toimittaakseen Europolille ne tiedot, joita se tarvitsee saavuttaakseen tavoitteensa, noudattaen kaikilta osin kansallisen lainsäädäntönsä mukaisia menettelyllisiä takeita.

(32) Sen varmistamiseksi, että Europol ei säilytä tietoja pidempään kuin on tarpeen asianomaisten jäsenvaltioiden määrittämiseksi, henkilötietojen säilyttämiseen Europolissa olisi sovellettava määräaikoja. Kun Europol on käyttänyt kaikki käytettävissään olevat keinot kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden määrittämiseksi eikä se voi kohtuudella odottaa löytävänsä lisää asianomaisia jäsenvaltioita, kyseisten henkilötietojen säilyttäminen ei ole enää tarpeen eikä oikeasuhteista kyseisten jäsenvaltioiden määrittämiseksi. Europolin olisi poistettava henkilötiedot neljän kuukauden kuluessa siitä, kun viimeinen siirto on tapahtunut, ellei asianomainen kansallinen yksikkö, yhteyspiste tai viranomainen toimita henkilötietoja Europolille uudelleen omina tietoinaan tämän määräajan kuluessa. Jos uudelleen toimitetut henkilötiedot ovat olleet osa laajempaa henkilötietoaineistoa, Europolin olisi säilytettävä henkilötiedot ainoastaan, jos ja siltä osin kuin asianomainen kansallinen yksikkö, yhteyspiste tai viranomainen on toimittanut ne uudelleen.

(33) Europolin yhteistyö yksityisten osapuolten kanssa ei saisi olla päällekkäistä rahanpesun selvittelykeskusten toiminnan kanssa eikä häiritä sitä, ja sen olisi koskettava ainoastaan tietoja, joita ei tarvitse toimittaa rahanpesun selvittelykeskuksille Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2015/849[59] nojalla. Europolin olisi jatkettava yhteistyötä rahanpesun selvittelykeskusten kanssa erityisesti kansallisten yksiköiden kautta.

(34) Europolin olisi voitava tarjota tarvittavaa tukea kansallisille lainvalvontaviranomaisille, jotta ne voivat olla vuorovaikutuksessa yksityisten osapuolten kanssa, erityisesti tarjoamalla tällaiseen vuorovaikutukseen tarvittavan infrastruktuurin esimerkiksi silloin, kun kansalliset viranomaiset ilmoittavat terroristisesta verkkosisällöstä verkkopalvelujen tarjoajille tai vaihtavat tietoja yksityisten osapuolten kanssa verkkohyökkäysten yhteydessä. Jos jäsenvaltiot käyttävät Europolin infrastruktuuria henkilötietojen vaihtoon rikoksista, jotka eivät kuulu Europolin tavoitteiden puitteisiin, Europolilla ei pitäisi olla pääsyä näihin tietoihin.

(35) Terrori-iskut käynnistävät verkkoalustoilla laajamittaisen terroristisen sisällön levityksen esittäen ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaa vahingontekoa tai kehottaen ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaan välittömään vahingontekoon. Jotta jäsenvaltiot voisivat tuloksekkaasti estää tällaisen sisällön levittämisen tällaisissa kriisitilanteissa, jotka ovat seurausta meneillään olevista tai äskettäisistä todellisista tapahtumista, Europolin olisi voitava vaihtaa henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa, mukaan lukien tällaiseen sisältöön liittyvät avainsanat, IP-osoitteet tai URL-osoitteet, jotka ovat tarpeen jäsenvaltioiden tukemiseksi tällaisen sisällön levittämisen estämisessä, erityisesti silloin, kun sisällön tarkoituksena tai seurauksena on väestön vakava pelottelu ja kun sisällöllä ennakoidaan olevan potentiaalia eksponentiaaliseen moninkertaistumiseen ja leviämiseen eri verkkopalvelujen tarjoajien kautta.

[59] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

(36) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/1725[60] [61]säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä, mutta sitä ei sovelleta Europoliin. Jotta voidaan varmistaa luonnollisten henkilöiden yhdenmukainen ja johdonmukainen suojelu henkilötietojen käsittelyssä, asetuksen (EU) 2018/1725 soveltamisala olisi ulotettava Europoliin kyseisen asetuksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja sitä olisi täydennettävä niitä käsittelytoimia koskevilla erityissäännöksillä, joita Europolin olisi tehtäviensä toteuttamiseksi suoritettava.

(37) Koska rikollisten hyödyntämien uusien teknologioiden käyttö asettaa haasteita unionin turvallisuudelle, lainvalvontaviranomaisten on vahvistettava teknologisia valmiuksiaan. Tämän vuoksi Europolin olisi tuettava jäsenvaltioita kehitteillä olevan teknologian käytössä Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisyssä ja torjunnassa. Jotta voitaisiin selvittää uusia lähestymistapoja ja kehittää jäsenvaltioille yhteisiä teknisiä ratkaisuja Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, Europolin olisi voitava toteuttaa tutkimus- ja innovointitoimia tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, tarvittaessa myös henkilötietojen käsittelyssä, varmistaen samalla kaikilta osin perusoikeuksien kunnioittamisen. Säännökset, jotka koskevat Europolin toteuttamaa uusien välineiden kehittämistä, eivät saisi muodostaa oikeusperustaa niiden käytölle unionin tai kansallisella tasolla.

(38) Europolilla olisi oltava keskeinen rooli jäsenvaltioiden auttamisessa kehittämään tekoälyyn perustuvia uusia teknologisia ratkaisuja, joista olisi hyötyä kansallisille lainvalvontaviranomaisille kaikkialla unionissa. Europolilla olisi oltava keskeinen rooli eettisen, luotettavan ja ihmiskeskeisen tekoälyn edistämisessä tiukkoja turvallisuutta ja perusoikeuksia koskevia suojatoimia noudattaen.

(39) Europolin olisi ilmoitettava Euroopan tietosuojavaltuutetulle etukäteen sellaisten tutkimus- ja innovointihankkeiden käynnistämisestä, joihin liittyy henkilötietojen käsittelyä. Europolin olisi tehtävä kustakin hankkeesta ennen käsittelyä arviointi suunniteltujen käsittelytoimien vaikutuksesta henkilötietojen suojaan ja kaikkiin muihin perusoikeuksiin, mukaan lukien tulosten mahdolliset vinoumat. Siinä olisi arvioitava myös käsiteltävien henkilötietojen asianmukaisuutta hankkeen tarkoituksen kannalta. Tämä arviointi helpottaisi Euroopan tietosuojavaltuutetun valvontatehtävää, mukaan lukien sen tämän asetuksen mukaisten korjaavien toimivaltuuksien käyttöä, mikä saattaa myös johtaa käsittelyn kieltämiseen. Uusien välineiden kehittäminen Europolin toimesta ei saisi vaikuttaa oikeusperustaan (mukaan lukien perusteet asianomaisten henkilötietojen käsittelylle), joka vaaditaan, jotta niitä voitaisiin käyttää unionin tai kansallisella tasolla.

(40) Lisävälineiden ja -valmiuksien antaminen Europolille edellyttää Europolin demokraattisen valvonnan ja vastuuvelvollisuuden vahvistamista. Yhteinen parlamentaarinen valvonta on tärkeä osa Europolin toiminnan poliittista valvontaa. Jotta Europolin lisävälineiden ja -valmiuksien käytön tosiasiallinen poliittinen

[60] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

[61] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

valvonta olisi mahdollista, Europolin olisi toimitettava yhteisparlamentaariselle valvontaryhmälle vuosittain tiedot näiden välineiden ja valmiuksien käytöstä ja tuloksista.

(41) Europolin palvelut tuovat lisäarvoa jäsenvaltioille ja kolmansille maille. Tämä koskee myös jäsenvaltioita, jotka eivät osallistu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston mukaisiin toimenpiteisiin. Jäsenvaltiot ja kolmannet maat voivat osallistua Europolin talousarvion rahoittamiseen erillisin sopimuksin. Europolin olisi sen vuoksi voitava vastaanottaa rahoitusosuuksia jäsenvaltioilta ja kolmansilta mailta rahoitussopimusten perusteella tavoitteidensa ja tehtäviensä puitteissa.

(42) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, joka on jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten toiminnan ja keskinäisen yhteistyön tukeminen ja tehostaminen kahteen tai useampaan jäsenvaltioon vaikuttavan vakavan rikollisuuden, terrorismin ja jonkin unionin politiikan alaan kuuluvaan yhteiseen etuun vaikuttavien rikollisuuden muotojen ehkäisemisessä ja torjunnassa, vaan se voidaan vakavan rikollisuuden ja terrorismin rajatylittävän luonteen ja niihin liittyvien turvallisuusuhkien koordinoidun torjunnan tarpeen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

(43) [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa (N:o 21) olevan 3 artiklan mukaisesti Irlanti on ilmoittanut haluavansa osallistua tämän asetuksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.] TAI [Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Irlanti ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun pöytäkirjan 4 artiklan soveltamista.]

(44) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan.

(45) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 41 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän antoi lausunnon [...].

(46) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, etenkin perusoikeuskirjan 8 ja 7 artiklassa sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklassa tunnustettua oikeutta henkilötietojen suojaan ja oikeutta yksityisyyteen. Koska henkilötietojen käsittely on tärkeää lainvalvontatyön ja erityisesti Europolin tarjoaman tuen kannalta, tähän asetukseen sisältyy tehokkaita takeita, joilla varmistetaan perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien noudattaminen kaikilta osin. Henkilötietojen käsittely tämän asetuksen nojalla rajoittuu siihen, mikä on ehdottoman

välttämätöntä ja oikeasuhteista, ja siihen sovelletaan selkeitä ehtoja, tiukkoja vaatimuksia ja Euroopan tietosuojavaltuutetun tehokasta valvontaa.

(47) Sen vuoksi asetusta (EU) 2016/794 olisi muutettava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EU) 2016/794 seuraavasti:

1) Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

a) kumotaan h–k alakohta sekä m, n ja o alakohta;

b) korvataan p alakohta seuraavasti:

”p) ’hallinnollisilla henkilötiedoilla’ kaikkia Europolin käsittelemiä henkilötietoja, operatiivisia tietoja lukuun ottamatta;”

c) lisätään q alakohta seuraavasti:

”q) ’tutkinta-aineistolla’ tietoaineistoa tai useita tietoaineistoja, jotka jäsenvaltio, EPPO tai kolmas maa on hankkinut meneillään olevan rikostutkinnan yhteydessä ja sovellettavan kansallisen rikoslainsäädännön mukaisten menettelyvaatimusten ja takeiden mukaisesti ja toimittanut Europolille kyseisen rikostutkinnan tueksi.”

2) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) muutetaan 1 kohta seuraavasti:

i) korvataan h alakohta seuraavasti:

”h) tukea jäsenvaltioiden rajatylittävää tietojenvaihtoa sekä rajatylittäviä operaatioita ja tutkintatoimia sekä yhteisiä tutkintaryhmiä ja erityistoimintayksikköjä muun muassa antamalla operatiivista, teknistä ja taloudellista tukea;”

ii) korvataan j alakohta seuraavasti:

”j) tehdä yhteistyötä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V osaston nojalla perustettujen unionin elinten sekä OLAFin ja ENISAn kanssa erityisesti vaihtamalla tietoja ja antamalla niille analyysitukea niiden toimivaltuuksiin kuuluvilla aloilla;”

iii) korvataan m alakohta seuraavasti:

”m) tukea jäsenvaltioiden toimia sellaisten liitteessä I lueteltujen rikollisuuden muotojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, joita helpotetaan, edistetään tai toteutetaan internetin välityksellä, mukaan lukien yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa kyberhyökkäyksiin reagoinnin koordinoiminen lainvalvontaviranomaisten keskuudessa, terroristisen verkkosisällön poistaminen, sellaisista internetsisällöistä ilmoittaminen asiasta vastaaville verkkopalvelujen tarjoajille, joiden avulla tällaisia rikollisuuden muotoja helpotetaan, edistetään tai toteutetaan, jotta nämä voivat vapaaehtoisesti arvioida ilmoitetun internetsisällön yhteensopivuutta ehtojensa kanssa;”

iv) lisätään q–u alakohta seuraavasti:

”q) tukea jäsenvaltioita sellaisten henkilöiden tunnistamisessa, joiden osallistuminen liitteessä I lueteltuihin Europolin toimivaltuuksien piiriin kuuluviin rikoksiin muodostaa suuren turvallisuusriskin, ja edistää yhteisiä, koordinoituja ja etusijalle asetettuja tutkintoja;

r) tallentaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1862* mukaisesti, kuultuaan jäsenvaltioita tämän asetuksen 7 artiklan mukaisesti ja Europolin pääjohtajan luvalla Schengenin tietojärjestelmään tietoja kolmannen maan kansalaisen epäillystä osallisuudesta Europolin toimivaltaan kuuluvaan rikokseen, josta se on tietoinen 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilta kolmansilta mailta tai kansainvälisiltä järjestöiltä saatujen tietojen perusteella;

s) tukea asetuksen (EU) N:o 1053/2013 mukaisen arviointi- ja valvontamekanismin täytäntöönpanoa 3 artiklassa vahvistettujen Europolin tavoitteiden puitteissa;

t) seurata ja edistää ennakoivasti 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkityksellisiä tutkimus- ja innovointitoimia, tukea jäsenvaltioiden asiaan liittyviä toimia ja toteuttaa omia tutkimus- ja innovointitoimiaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, mukaan lukien algoritmien kehittäminen, opettaminen, testaus ja validointi välineiden kehittämistä varten;

u) tukea jäsenvaltioiden toimia, joilla ehkäistään kriisitilanteissa sellaisen terrorismiin tai väkivaltaisiin ääriliikkeisiin liittyvän verkkosisällön levittäminen, joka johtuu meneillään olevasta tai äskettäisestä todellisesta tapahtumasta, jossa esitetään ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaa vahingontekoa tai jossa kehotetaan ihmishenkeen tai fyysiseen koskemattomuuteen kohdistuvaan välittömään vahingontekoon, jonka tavoitteena tai seurauksena on väestön vakava pelottelu ja jonka ennakoidaan voivan moninkertaistua ja levitä eksponentiaalisesti useiden verkkopalvelujen tarjoajien välityksellä.

---

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56).”;

b) korvataan 2 kohdan toinen virke seuraavasti:

”Europol myös avustaa näiden painopisteiden operatiivisessa täytäntöönpanossa, erityisesti Euroopan monialaisella rikosuhkien torjuntafoorumilla, muun muassa helpottamalla jäsenvaltioiden johtamia operatiivisia ja strategisia toimia ja antamalla niille hallinnollista, logistista, taloudellista ja operatiivista tukea.”;

c) lisätään 3 kohtaan virke seuraavasti:

”Europol laatii myös uhka-arvioanalyyseja, joilla tuetaan komissiota ja jäsenvaltioita riskinarviointien suorittamisessa.”;

d) lisätään 4 a ja 4 b kohta seuraavasti:

”4 a Europol avustaa komissiota keskeisten tutkimusaiheiden määrittämisessä sekä sellaista tutkimus- ja innovointitoimintaa koskevien unionin puiteohjelmien laatimisessa ja täytäntöönpanossa, jolla on merkitystä 3 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Kun Europol avustaa komissiota keskeisten tutkimusaiheiden määrittämisessä ja unionin puiteohjelman laatimisessa ja täytäntöönpanossa, virasto ei saa rahoitusta kyseisestä ohjelmasta.

4 b Europol tukee Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/452* mukaista unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten tapauskohtaista seurantaa odotettavissa olevien turvallisuusvaikutusten osalta, kun sijoitukset koskevat sellaista

teknologiaa toimittavia yrityksiä, jota Europol tai jäsenvaltiot käyttävät tai kehittävät 3 artiklan soveltamisalaan kuuluvien rikosten torjumiseksi ja tutkimiseksi.

_____

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79I, 21.3.2019, s. 1).”;

e) lisätään 5 kohtaan seuraava virke:

”Europolin henkilöstö voi avustaa jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia tutkintatoimien toteuttamisessa näiden pyynnöstä ja kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.”

3) Korvataan 6 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Kun Europol katsoo, että tietyssä tapauksessa olisi aloitettava rikostutkinta sen tavoitteiden puitteisiin kuuluvan rikoksen osalta, se pyytää kansallisten yksiköiden välityksellä asianomaisen jäsenvaltion tai asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, toteuttamaan tai koordinoimaan rikostutkinnan.”

4) Korvataan 7 artiklan 8 kohta seuraavasti:

”8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849* nojalla perustetut rahanpesun selvittelykeskukset saavat tehdä yhteistyötä Europolin kanssa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1153** 12 artiklan mukaisesti erityisesti kansallisten yksiköidensä välityksellä rahoitustietojen ja -analyysien osalta toimivaltuuksiensa rajoissa.

_____

* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1153, annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, säännöistä, joilla helpotetaan rahoitus- ja muiden tietojen käyttöä tiettyjen rikosten ennalta estämistä, paljastamista, tutkimista tai niihin liittyviä syytetoimia varten, ja neuvoston päätöksen 2000/642/YOS kumoamisesta (EUVL L 186, 11.7.2019, s. 122).”

5) Muutetaan 18 artikla seuraavasti:

a) muutetaan 2 kohta seuraavasti:

i) korvataan d alakohta seuraavasti:

”d) tietojenvaihdon helpottaminen jäsenvaltioiden, Europolin, muiden unionin elinten, kolmansien maiden, kansainvälisten järjestöjen ja yksityisten osapuolten välillä;”

ii) lisätään e ja f alakohta seuraavasti:

”e) tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita koskeva tutkimus ja innovointi välineiden kehittämiseen tarkoitettujen algoritmien kehittämiseksi, opettamiseksi, testaamiseksi ja validoimiseksi;

f) jäsenvaltioiden tukeminen tiedotettaessa yleisölle epäillyistä tai tuomituista henkilöistä, joita etsitään Europolin toimivaltaan kuuluvaan rikokseen liittyvän kansallisen oikeudellisen päätöksen perusteella, ja näitä henkilöitä koskevien tietojen antamisen helpottaminen yleisön kannalta.”;

b) lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a Edellä 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettu henkilötietojen käsittely tutkimusta ja innovointia varten suoritetaan Europolin tutkimus- ja innovointihankkeiden avulla siten, että niihin liittyvällä henkilötietojen käsittelyllä on selkeästi määritellyt tavoitteet, kesto ja laajuus, ja käsittelyyn sovelletaan 33 a artiklassa säädettyjä lisätakeita.”;

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Eri henkilötietoluokat ja ne rekisteröityjen ryhmät, joiden tietoja voidaan kerätä ja käsitellä kutakin 2 kohdassa mainittua tarkoitusta varten, luetellaan liitteessä II, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan 4 kohdan ja 18 a artiklan soveltamista.”;

d) lisätään 5 a kohta seuraavasti:

”5 a Europol voi ennen tämän artiklan 2 kohdan mukaista tietojen käsittelyä tilapäisesti käsitellä 17 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti saatuja henkilötietoja sen selvittämiseksi, täyttävätkö kyseiset tiedot tämän artiklan 5 kohdan vaatimukset, myös tarkastamalla tiedot vertaamalla niitä kaikkiin tietoihin, joita Europol jo käsittelee 5 kohdan mukaisesti.

Hallintoneuvosto täsmentää pääjohtajan ehdotuksesta ja Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultuaan tällaisten tietojen käsittelyä koskevat ehdot.

Europol saa käsitellä henkilötietoja tämän kohdan mukaisesti enintään yhden vuoden ajan tai perustelluissa tapauksissa Euroopan tietosuojavaltuutetun ennakkoluvalla pidemmän ajan, jos se on tarpeen tämän artiklan soveltamiseksi. Jos käsittelyn tulos osoittaa, että henkilötiedot eivät ole tämän artiklan 5 kohdan vaatimusten mukaisia, Europol poistaa kyseiset tiedot ja ilmoittaa asiasta tietojen toimittajalle.”

6) Lisätään 18 a artikla seuraavasti:

”18 a artikla

Rikostutkintaa tukeva tietojenkäsittely

1. Jos tietyn rikostutkinnan tukemiseksi on tarpeen, Europol voi käsitellä muiden kuin liitteessä II lueteltujen rekisteröityjen ryhmien henkilötietoja, jos

a) jokin jäsenvaltio tai EPPO toimittaa Europolille 17 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tutkinta-aineiston kyseisen rikostutkinnan tueksi 18 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisten Europolin toimivaltuuksien puitteissa tehtävää operatiivista analyysia varten; ja

b) Europol arvioi, että tutkinta-aineiston operatiivista analyysia ei ole mahdollista suorittaa käsittelemättä henkilötietoja, jotka eivät täytä 18 artiklan 5 kohdan vaatimuksia. Tämä arvio on kirjattava.

2. Europol voi käsitellä tutkintatapaukseen sisältyviä henkilötietoja niin kauan kuin se tukee tiettyä meneillään olevaa rikostutkintaa, jota varten jokin jäsenvaltio tai EPPO on toimittanut 1 kohdan mukaisesti tutkinta-aineiston, ja ainoastaan kyseisen tutkinnan tukemiseksi.

Hallintoneuvosto täsmentää pääjohtajan ehdotuksesta ja Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultuaan tällaisten tietojen käsittelyä koskevat ehdot.

Muiden kuin liitteessä II lueteltujen rekisteröityjen ryhmien henkilötiedot erotetaan toiminnallisesti muista tiedoista, ja niihin voi saada pääsyn ainoastaan, jos se on tarpeen sen nimenomaisen rikostutkinnan tukemiseksi, jota varten ne on toimitettu, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 18 artiklan 5 a kohdan mukaista henkilötietojen käsittelyä.

3. Europol voi tutkinta-aineiston Europolille 1 kohdan mukaisesti toimittaneen jäsenvaltion tai EPPOn toimittaman tutkinta-aineiston osalta EPPOn pyynnöstä säilyttää kyseisen tutkinta-aineiston ja operatiivisen analyysinsa tulokset 2 kohdassa säädettyä säilytysaikaa pidempään yksinomaan rikostiedusteluprosessin totuudenmukaisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi ja vain niin kauan kuin kyseiseen rikostutkintaan liittyvät oikeudelliset menettelyt ovat käynnissä kyseisessä jäsenvaltiossa.

Kyseinen jäsenvaltio voi myös pyytää Europolia säilyttämään kyseisen tutkinta-aineiston ja operatiivisen analyysinsa tulokset 2 kohdassa säädettyä säilytysaikaa pidempään rikostiedusteluprosessin totuudenmukaisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi ja vain niin kauan kuin asiaan liittyvästä rikostutkinnasta seuranneet oikeudelliset menettelyt ovat käynnissä toisessa jäsenvaltiossa.

Hallintoneuvosto täsmentää pääjohtajan ehdotuksesta ja Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultuaan tällaisten tietojen käsittelyä koskevat ehdot. Tällaiset henkilötiedot on erotettava toiminnallisesti muista tiedoista, ja niihin voi saada pääsyn ainoastaan, jos se on tarpeen rikostiedusteluprosessin totuudenmukaisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi.

4. Edellä olevaa 1–3 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun Europol saa henkilötietoja kolmannelta maalta, jonka kanssa on tehty sopimus joko tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan perusteella tai tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan perusteella tai jonka osalta on tehty tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös, ja kyseinen kolmas maa toimittaa Europolille tutkinta-aineiston operatiivista analyysia varten, joka tukee tiettyä rikostutkintaa yhdessä tai useammassa Europolin tukemassa jäsenvaltiossa. Jos tutkinta-aineiston Europolille toimittaa kolmas maa, asiasta ilmoitetaan Euroopan tietosuojavaltuutetulle. Europol tarkistaa, että henkilötietojen määrä ei ole ilmeisen kohtuuton suhteessa tiettyyn Europolin tukemaan tutkintaan jäsenvaltiossa ja että ei ole objektiivisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että kolmas maa on saanut aineiston selvästi perusoikeuksien vastaisesti. Jos Europol tai Euroopan tietosuojavaltuutettu päätyy katsomaan, että on alustavia viitteitä siitä, että tällaisten tietojen määrä on kohtuuton tai että ne on kerätty perusoikeuksien vastaisesti, Europol ei saa käsitellä niitä. Europol voi päästä tämän kohdan nojalla käsiteltyihin tietoihin vain, jos se on tarpeen tietyn rikostutkinnan tukemiseksi yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Niitä vaihdetaan ainoastaan unionin sisällä.”

7) Muutetaan 20 artikla seuraavasti:

a) lisätään 2 a kohta seuraavasti:

”2 a Toteuttaessaan 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja operatiivista analyysia koskevia hankkeita jäsenvaltiot voivat päättää, että Europol saattaa tiedot suoraan tiettyjen muiden

jäsenvaltioiden saataville tietyissä tutkinnoissa tehtävän yhteistyön tehostamiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 19 artiklan 2 kohdassa säädettyjen rajoitusten soveltamista.”;

b) korvataan 3 kohdan johdantolause seuraavasti:

”3. Jäsenvaltioilla on kansallisen lainsäädännön mukaisesti pääsy 1, 2 ja 2 a kohdassa tarkoitettuihin tietoihin, ja ne voivat myöhemmin käsitellä niitä ainoastaan voidakseen ehkäistä ja torjua seuraavia ja käyttää tietoja oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka koskevat”;

c) lisätään 5 kohta seuraavasti:

”5. Jos Europolin henkilöstö saa kansallisen lainsäädännön mukaan esittää todisteita, jotka se on saanut tietoonsa suorittaessaan tehtäviään tai harjoittaessaan toimintaansa, ainoastaan pääjohtajan siihen valtuuttama Europolin henkilöstö voi esittää tällaisia todisteita jäsenvaltioissa järjestettävissä oikeudenkäyntimenettelyissä.”

8) Lisätään 20 a artikla seuraavasti:

”20 a artikla

Suhteet Euroopan syyttäjänvirastoon

1. Europol luo tiiviin suhteen Euroopan syyttäjänvirastoon, jäljempänä ’EPPO’, ja pitää yllä tätä suhdetta. Europol ja EPPO toimivat tämän suhteen puitteissa kumpikin omien toimivaltuuksiensa mukaisesti. Ne sopivat tätä varten yhteistyönsä toteuttamistapoja koskevista järjestelyistä.

2. Europol tukee aktiivisesti EPPOn tutkinta- ja syytetoimia ja tekee sen kanssa yhteistyötä erityisesti vaihtamalla tietoja ja antamalla analyysitukea.

3. Europol toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta EPPOlla on osuma / ei osumaa -tyyppisten hakujen pohjalta epäsuora pääsy tietoihin, jotka on toimitettu 18 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa säädettyjä tarkoituksia varten. Jäljempänä olevaa 21 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin lukuun ottamatta sen 2 kohtaa.

4. Europol ilmoittaa EPPOlle ilman aiheetonta viivytystä kaikesta rikollisesta toiminnasta, jonka osalta EPPO voi käyttää toimivaltuuksiaan.”

9) Lisätään 21 artiklaan 8 kohta seuraavasti:

”8. Jos Europol havaitsee yksittäiseen tutkintaan tai hankkeeseen liittyvän tietojenkäsittelyn aikana tietoja, joilla on merkitystä unionin taloudellisia etuja vahingoittavan mahdollisen laittoman toiminnan kannalta, Europol toimittaa kyseiset tiedot OLAFille omasta aloitteestaan ilman aiheetonta viivytystä.”

10) Korvataan 24 artikla seuraavasti:

”24 artikla

Operatiivisten henkilötietojen siirtäminen unionin toimielimille, elimille ja laitoksille

1. Jollei muista tämän asetuksen ja erityisesti 19 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisista lisärajoituksista muuta johdu ja rajoittamatta 67 artiklan soveltamista, Europol siirtää operatiivisia henkilötietoja unionin toiselle toimielimelle, elimelle tai laitokselle ainoastaan,

jos tiedot ovat tarpeen tämän toisen unionin toimielimen, elimen tai laitoksen tehtävien lainmukaista suorittamista varten.

2. Jos operatiiviset henkilötiedot siirretään unionin toisen toimielimen, elimen tai laitoksen pyynnöstä, sekä rekisterinpitäjä että vastaanottaja ovat vastuussa kyseisen siirtämisen lainmukaisuudesta.

Europol tarkistaa unionin toisen toimielimen, elimen tai laitoksen toimivaltuudet. Jos henkilötietojen siirtämisen tarpeellisuudesta on epäilyksiä, Europol pyytää vastaanottajalta lisäselvityksiä.

Vastaanottava unionin toimielin, elin tai laitos varmistaa, että operatiivisten henkilötietojen siirtämisen tarpeellisuus voidaan myöhemmin tarkistaa.

3. Vastaanottava unionin toimielin, elin tai laitos käsittelee operatiivisia henkilötietoja ainoastaan sitä tarkoitusta varten, jonka vuoksi ne on siirretty.”

11) Muutetaan 25 artikla seuraavasti:

a) korvataan 5 kohdan johdantolause seuraavasti:

”Pääjohtaja voi 1 kohdasta poiketen hyväksyä henkilötietojen siirron tai siirtojen ryhmät kolmansille maille tai kansainvälisille järjestöille tapauskohtaisesti, jos siirto on tai asianomaiset siirrot ovat”;

b) korvataan 8 kohta seuraavasti:

”Kun siirto perustuu 5 kohtaan, se on dokumentoitava ja asiakirjat on asetettava pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun saataville. Asiakirjoihin on sisällyttävä tieto siirron päivämäärästä ja ajankohdasta sekä tiedot vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, siirron perusteista ja siirretyistä operatiivisista henkilötiedoista.”

12) Muutetaan 26 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Europol voi vastaanottaa henkilötietoja suoraan yksityisiltä osapuolilta ja käsitellä niitä 18 artiklan mukaisesti kaikkien 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen asianomaisten kansallisten yksiköiden määrittämiseksi. Europol toimittaa asianomaisille kansallisille yksiköille välittömästi kyseiset henkilötiedot ja merkitykselliset tulokset, jotka on saatu lainkäyttövallan määrittämiseksi välttämättömästä kyseisten tietojen käsittelystä. Europol voi toimittaa 25 artiklan mukaisesti 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuille yhteyspisteille ja asianomaisille viranomaisille kyseiset henkilötiedot ja merkitykselliset tulokset, jotka on saatu lainkäyttövallan määrittämiseksi välttämättömästä kyseisten tietojen käsittelystä. Kun Europol on määrittänyt kaikki asianomaiset kansalliset yksiköt ja toimittanut asiaankuuluvat henkilötiedot niille tai jollei ole mahdollista määrittää enempää asianomaisia kansallisia yksiköitä, se poistaa tiedot, ellei asianomainen kansallinen yksikkö, yhteyspiste tai viranomainen toimita henkilötietoja Europolille uudelleen 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti neljän kuukauden kuluessa siirrosta.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jos Europol saa henkilötietoja kolmannessa maassa olevalta yksityiseltä osapuolelta, Europol saa toimittaa kyseiset tiedot ainoastaan jäsenvaltiolle tai kolmannelle maalle, jonka kanssa on tehty sopimus päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan perusteella tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan perusteella tai jota koskee tämän

asetuksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös. Jos 25 artiklan 5 ja 6 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, Europol voi siirtää kyseisistä tiedoista tekemänsä analyysin ja tietojen tarkistuksen tulokset kyseiseen kolmanteen maahan.”;

c) korvataan 5 ja 6 kohta seuraavasti:

”5. Europol saa siirtää henkilötietoja tapauskohtaisesti yksityisille osapuolille, jos se on ehdottoman välttämätöntä ja jollei 19 artiklan 2 tai 3 kohdan nojalla asetetuista mahdollisista rajoituksista muuta johdu ja rajoittamatta 67 artiklan soveltamista, seuraavissa tapauksissa:

a) tietojen siirtäminen on epäilemättä rekisteröidyn edun mukaista, ja rekisteröity on joko antanut suostumuksensa; tai

b) tietojen siirtäminen on ehdottoman välttämätöntä Europolin toimivaltaan kuuluvan rikoksen, kuten terroriteon, välittömän tekemisen estämiseksi; tai

c) julkisista lähteistä saatavien henkilötietojen siirtäminen on ehdottoman välttämätöntä 4 artiklan 1 kohdan m alakohdassa säädetyn tehtävän suorittamiseksi ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) siirtäminen koskee tiettyä yksittäistapausta;

ii) asianomaisten rekisteröityjen perusoikeudet ja -vapaudet eivät syrjäytä yleistä etua, jonka perusteella siirtäminen on kyseisessä tapauksessa tarpeen; tai

d) henkilötietojen siirtäminen on ehdottoman välttämätöntä, jotta Europol voi ilmoittaa kyseiselle yksityiselle osapuolelle, että saadut tiedot eivät ole riittäviä, jotta Europol voisi määrittää asianomaiset kansalliset yksiköt, ja seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) siirtäminen tapahtuu sen jälkeen, kun henkilötiedot on vastaanotettu suoraan yksityiseltä osapuolelta tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti;

ii) puuttuvilla tiedoilla, joihin Europol voi viitata näissä ilmoituksissa, on selkeä yhteys kyseisen yksityisen osapuolen aiemmin välittämiin tietoihin;

iii) puuttuvat tiedot, joihin Europol voi viitata näissä ilmoituksissa, rajataan tiukasti siihen, mikä on tarpeen, jotta Europol voi määrittää asianomaiset kansalliset yksiköt.

6. Tämän artiklan 5 kohdan a, b ja d alakohta huomioon ottaen, jos asianomainen yksityinen osapuoli ei ole sijoittautunut unioniin tai maahan, jonka kanssa Europolilla on henkilötietojen vaihdon salliva yhteistyösopimus tai jonka kanssa unioni on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisen kansainvälisen sopimuksen tai jota koskee tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös, pääjohtaja antaa luvan siirtoon ainoastaan, jos siirto on

a) tarpeen rekisteröidyn tai toisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi; tai

b) tarpeen rekisteröidyn oikeutettujen etujen turvaamiseksi; tai

c) välttämätön jäsenvaltion tai kolmannen maan yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhan ehkäisemiseksi; tai

d) tarpeen yksittäisissä tapauksissa Europolin toimivaltaan kuuluvien rikosten torjuntaa, tutkintaa, selvittämistä tai niihin liittyviä syytetoimia varten; tai

e) tarpeen yksittäisissä tapauksissa sellaisten oikeusvaateiden laatimiseksi, esittämiseksi tai puolustamiseksi, jotka liittyvät Europolin toimivaltaan kuuluvan tietyn rikoksen torjuntaan, selvittämiseen, tutkintaan tai siihen liittyviin syytetoimiin.

Henkilötietoja ei siirretä, jos pääjohtaja katsoo, että asianomaisen rekisteröidyn perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät yleisen edun d ja e alakohdassa tarkoitetussa siirrossa.

Siirrot eivät saa olla järjestelmällisiä, laajamittaisia tai rakenteellisia.”;

d) lisätään 6 a ja 6 b kohta seuraavasti:

”6 a Europol voi pyytää jäsenvaltioita hankkimaan sovellettavan lainsäädäntönsä mukaisesti kansallisten yksiköidensä välityksellä henkilötietoja yksityisiltä osapuolilta, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle tai joilla on siellä laillinen edustaja, tietojen välittämiseksi Europolille edellyttäen, että pyydetyt henkilötiedot rajoitetaan tiukasti siihen, mikä on Europolin kannalta tarpeellista asianomaisten kansallisten yksiköiden määrittämiseksi.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat kansallisen lainsäädännön mukaan lainmukaisesti käsitellä tällaisia pyyntöjä toimittaakseen Europolille tiedot, jotka tämä tarvitsee tavoitteidensa saavuttamiseksi, riippumatta siitä, mikä on niiden lainkäyttövalta kyseisessä rikoksessa, jota varten Europol pyrkii määrittämään asianomaiset kansalliset yksiköt.

6 b Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja yksityisten osapuolten väliseen tietojenvaihtoon kyseisten jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti voidaan käyttää Europolin infrastruktuuria. Jos jäsenvaltiot käyttävät tätä infrastruktuuria henkilötietojen vaihtoon rikoksista, jotka eivät kuulu Europolin tavoitteiden puitteisiin, Europolilla ei ole pääsyä näihin tietoihin.”;

e) kumotaan 9 ja 10 kohta.

13) Lisätään 26 a artikla seuraavasti:

”26 a artikla

Henkilötietojen vaihto yksityisten osapuolten kanssa kriisitilanteissa

1. Europol voi vastaanottaa henkilötietoja suoraan yksityisiltä osapuolilta ja käsitellä niitä 18 artiklan mukaisesti estääkseen terrorismiin tai väkivaltaisiin ääriliikkeisiin liittyvän verkkosisällön levittämisen kriisitilanteissa 4 artiklan 1 kohdan u alakohdan mukaisesti.

2. Jos Europol saa henkilötietoja kolmannessa maassa olevalta yksityiseltä osapuolelta, Europol saa toimittaa kyseiset tiedot ainoastaan jäsenvaltiolle tai kolmannelle maalle, jonka kanssa on tehty sopimus päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan perusteella tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan perusteella tai jota koskee tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös. Jos 25 artiklan 5 ja 6 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, Europol voi siirtää kyseisistä tiedoista tekemänsä analyysin ja tietojen tarkistuksen tulokset kyseiseen kolmanteen maahan.

3. Europol voi tapauskohtaisesti siirtää henkilötietoja yksityisille osapuolille, jollei 19 artiklan 2 tai 3 kohdan nojalla asetetuista mahdollisista rajoituksista muuta johdu, ja rajoittamatta 67 artiklan soveltamista, jos tällaisten tietojen siirtäminen on ehdottoman välttämätöntä terrorismiin tai väkivaltaisiin ääriliikkeisiin liittyvän verkkosisällön levittämisen estämiseksi 4 artiklan 1 kohdan u alakohdan mukaisesti eivätkä asianomaisten rekisteröityjen perusoikeudet ja -vapaudet syrjäytä yleistä etua, joka edellyttää tietojen siirtämistä kyseisessä tapauksessa.

4. Jos asianomainen yksityinen osapuoli ei ole sijoittautunut unioniin tai maahan, jonka kanssa Europolilla on henkilötietojen vaihdon salliva yhteistyösopimus tai jonka kanssa unioni on tehnyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisen kansainvälisen sopimuksen tai jota koskee tämän asetuksen 25 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu tietosuojan tason riittävyyttä koskeva päätös, siirto edellyttää pääjohtajan lupaa.

5. Europol voi pyytää jäsenvaltioita hankkimaan sovellettavan lainsäädäntönsä mukaisesti kansallisten yksiköidensä välityksellä henkilötietoja yksityisiltä osapuolilta, jotka ovat sijoittautuneet niiden alueelle tai joilla on siellä laillinen edustaja, tietojen välittämiseksi Europolille edellyttäen, että pyydetyt henkilötiedot rajoitetaan tiukasti siihen, mikä on Europolin kannalta tarpeellista terrorismiin tai väkivaltaisiin ääriliikkeisiin liittyvän verkkosisällön levittämisen estämiseksi 4 artiklan 1 kohdan u alakohdan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat kansallisen lainsäädännön mukaan lainmukaisesti käsitellä tällaisia pyyntöjä toimittaakseen Europolille tiedot, jotka tämä tarvitsee tavoitteidensa saavuttamiseksi, riippumatta siitä, mikä on niiden lainkäyttövalta sen sisällön levittämisen osalta, johon liittyviä henkilötietoja Europol pyytää.

6. Europol varmistaa, että kaikki henkilötietojen siirrot sekä siirtojen perustelut kirjataan yksityiskohtaisesti tämän asetuksen mukaisesti ja toimitetaan pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetulle 40 artiklan mukaisesti.

7. Jos saadut tai siirrettävät henkilötiedot vaikuttavat jonkin jäsenvaltion etuihin, Europol ilmoittaa tästä viipymättä kyseisen jäsenvaltion kansalliselle yksikölle.”

14) Lisätään 27 a artikla seuraavasti:

”27 a artikla

Europolin suorittama henkilötietojen käsittely

1. Europolin suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tätä asetusta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725* 3 artiklaa ja IX lukua.

Europolin suorittamaan hallinnollisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan asetusta (EU) 2018/1725, lukuun ottamatta sen IX lukua.

2. Tämän asetuksen viittauksia ”sovellettaviin tietosuojasääntöihin” on pidettävä viittauksina tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2018/1725 tietosuojasäännöksiin.

3. Tämän asetuksen viittauksia ”henkilötietoihin” on pidettävä viittauksina ”operatiivisiin henkilötietoihin”, jollei toisin mainita.

4. Europol määrittää hallinnollisten henkilötietojen säilyttämisen aikarajat työjärjestyksessään.

_____

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).”

15) Kumotaan 28 artikla.

16) Muutetaan 30 artikla seuraavasti:

a) korvataan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”2. Rotua tai etnistä alkuperää, poliittisia mielipiteitä, uskonnollista tai filosofista vakaumusta taikka ammattiliittoon kuulumista ilmentävien henkilötietojen käsittely sekä geneettisten tietojen ja biometristen tietojen käsittely luonnollisen henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai henkilön terveyteen tai seksuaaliseen käyttäytymiseen tai suuntautumiseen liittyvien tietojen käsittely automaattisesti tai muulla tavoin on sallittua ainoastaan, jos se on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvien rikosten ehkäisyä tai torjuntaa varten ja jos nämä tiedot täydentävät Europolin käsittelemiä muita henkilötietoja.”;

b) korvataan 3 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Ainoastaan Europolilla saa olla suora pääsy 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun kaltaisiin henkilötietoihin, paitsi 20 artiklan 2 a kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.”;

c) kumotaan 4 kohta;

d) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun kaltaisia henkilötietoja ei saa siirtää jäsenvaltioille, unionin elimille, kolmansille maille eikä kansainvälisille järjestöille, jollei tällainen siirtäminen ole ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista yksittäisissä tapauksissa, jotka koskevat Europolin tavoitteiden puitteisiin kuuluvia rikoksia, ja V luvun mukaista.”

17) Korvataan 32 artikla seuraavasti:

”32 artikla

Käsittelyn turvallisuus

Europol ja jäsenvaltiot perustavat mekanismit, joiden avulla voidaan varmistaa, että asetuksen (EU) 2018/1725 91 artiklassa tarkoitetut turvatoimenpiteet otetaan huomioon yli tietojärjestelmien rajojen.”

18) Kumotaan 33 artikla.

19) Lisätään 33 a artikla seuraavasti:

”33 a artikla

Henkilötietojen käsittely tutkimusta ja innovointia varten

1. Kun henkilötietoja käsitellään 18 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen Europolin tutkimus- ja innovointihankkeiden yhteydessä, sovelletaan seuraavia lisätakeita:

(a) kaikille hankkeille on saatava pääjohtajan ennakkolupa, joka perustuu suunnitellun käsittelytoimen kuvaukseen, jossa todetaan henkilötietojen käsittelyn tarpeellisuus esimerkiksi innovatiivisten ratkaisujen tutkimiseksi ja testaamiseksi ja hankkeen tulosten luotettavuuden varmistamiseksi, käsiteltävien henkilötietojen kuvaukseen, säilytysajan ja henkilötietoihin pääsyä koskevien ehtojen kuvaukseen, tietosuojaa koskevaan vaikutustenarviointiin rekisteröityjen kaikkiin oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvista riskeistä, mukaan lukien tulosten mahdollinen vinoutuminen, sekä toimenpiteisiin, joilla näihin riskeihin on tarkoitus puuttua;

(b) hallintoneuvostolle ja Euroopan tietosuojavaltuutetulle ilmoitetaan hankkeen käynnistämisestä etukäteen;

(c) hankkeen yhteydessä käsiteltävät henkilötiedot kopioidaan tilapäisesti Europolin sisäiseen, itsenäiseen, erilliseen ja suojattuun tietojenkäsittely-ympäristöön yksinomaan hankkeen toteuttamista varten, ja ainoastaan Europolin valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy näihin tietoihin;

(d) muut osapuolet eivät saa siirtää hankkeen yhteydessä käsiteltyjä henkilötietoja taikka saada muutoin pääsyä niihin;

(e) hankkeen yhteydessä tapahtuva henkilötietojen käsittely ei saa johtaa rekisteröityihin vaikuttaviin toimenpiteisiin tai päätöksiin;

(f) hankkeen yhteydessä käsitellyt henkilötiedot poistetaan, kun hanke on saatettu päätökseen tai henkilötietojen 31 artiklan mukainen säilytysaika on päättynyt;

(g) hankkeen yhteydessä tapahtuvaa henkilötietojen käsittelyä koskevat lokitiedot säilytetään hankkeen keston ajan ja yhden vuoden ajan hankkeen päätökseen saattamisen jälkeen, yksinomaan tietojenkäsittelyn tulosten luotettavuuden tarkistamista varten ja ainoastaan niin kauan kuin se on tarpeen.

3. Europol ylläpitää kattavaa ja yksityiskohtaista kuvausta algoritmien opettamisen, testauksen ja validoinnin taustalla olevasta prosessista ja perusteista läpinäkyvyyden varmistamiseksi ja tulosten luotettavuuden tarkistamiseksi.”

20) Muutetaan 34 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos tapahtuu henkilötietojen tietoturvaloukkaus, Europol ilmoittaa siitä ilman aiheetonta viivytystä kyseisten jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 7 artiklan 5 kohdassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti sekä asianomaisen tiedon toimittajalle, paitsi jos henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ei todennäköisesti aiheudu luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvaa riskiä.”;

b) kumotaan 3 kohta.

21) Muutetaan 35 artikla seuraavasti:

a) kumotaan 1 ja 2 kohta;

b) korvataan 3 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

Jos Europolilla ei ole asianomaisen rekisteröidyn yhteystietoja, se pyytää tietojen toimittajaa ilmoittamaan henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta asianomaiselle rekisteröidylle ja tiedottamaan tekemästään päätöksestä Europolille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2018/1725 93 artiklan soveltamista.”;

(b) kumotaan 4 ja 5 kohta.

22) Muutetaan 36 artikla seuraavasti:

a) kumotaan 1 ja 2 kohta.

b) korvataan 3 kohta seuraavasti:

”3. Jokainen rekisteröity, joka haluaa käyttää asetuksen (EU) 2018/1725 80 artiklassa tarkoitettua oikeuttaan saada pääsy rekisteröityä koskeviin tietoihin, voi esittää asiaa koskevan pyynnön valitsemassaan jäsenvaltiossa tämän valtion tätä tarkoitusta varten määräämälle viranomaiselle tai Europolille ilman, että se aiheuttaa hänelle liiallisia kustannuksia. Jos pyyntö esitetään jäsenvaltion viranomaiselle, kyseisen viranomaisen on saatettava asia Europolin käsiteltäväksi viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.”;

c) kumotaan 6 ja 7 kohta.

23) Muutetaan 37 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jokainen rekisteröity, joka haluaa käyttää asetuksen (EU) 2018/1725 82 artiklassa tarkoitettua oikeuttaan häntä itseään koskevien henkilötietojen oikaisemiseen tai poistamiseen tai käsittelyn rajoittamiseen, voi esittää asiaa koskevan pyynnön valitsemassaan jäsenvaltiossa tämän valtion tätä tarkoitusta varten määräämälle viranomaiselle tai Europolille. Jos pyyntö esitetään jäsenvaltion viranomaiselle, kyseisen viranomaisen on saatettava asia Europolin käsiteltäväksi viipymättä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.”;

b) kumotaan 2 kohta;

c) korvataan 3 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Rajoittamatta asetuksen (EU) 2018/1725 82 artiklan 3 kohdan soveltamista Europol ennemminkin rajoittaa pääsyä kyseisen asetuksen 2 kohdassa tarkoitettuihin henkilötietoihin kuin poistaa ne, jos on kohtuullinen syy olettaa, että niiden poistaminen voisi haitata rekisteröidyn oikeutettuja etuja.”;

d) kumotaan 8 ja 9 kohta.

24) Lisätään 37 a artikla seuraavasti:

”*37 a artikla*

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen

Jos henkilötietojen käsittelyä on rajoitettu asetuksen (EU) 2018/1725 82 artiklan 3 kohdan nojalla, näitä henkilötietoja saa käsitellä ainoastaan rekisteröidyn oikeuksien suojaamiseksi tai toisen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön oikeuksien suojaamiseksi taikka kyseisen asetuksen 82 artiklan 3 kohdassa säädettyjä tarkoituksia varten.”

25) Muutetaan 38 artikla seuraavasti:

a) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Vastuu siitä, että hallinnollisten henkilötietojen osalta noudatetaan asetusta (EU) 2018/1725 ja operatiivisten henkilötietojen osalta noudatetaan tätä asetusta ja asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklaa ja IX lukua, on Europolilla.”;

b) korvataan 7 kohdan kolmas virke seuraavasti:

”Tällaisen tietojenvaihdon turvallisuus varmistetaan asetuksen (EU) 2018/1725 91 artiklan mukaisesti.”

26) Muutetaan 39 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Euroopan tietosuojavaltuutettua kuullaan ennakkoon kaikista uusista käsittelytoimien tyypeistä, kun on määrä käsitellä tämän asetuksen 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja erityisiä tietoryhmiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2018/1725 90 artiklan soveltamista.”

b) kumotaan 2 ja 3 kohta.

27) Lisätään 39 a artikla seuraavasti:

”*39 a artikla*

Käsittelytoimien ryhmiä koskevat selosteet

1. Europol ylläpitää selostetta kaikista vastuullaan olevista käsittelytoimien ryhmistä. Selosteen on käsitettävä seuraavat tiedot:

a) Europolin yhteystiedot sekä sen tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot;

b) käsittelyn tarkoitukset;

c) kuvaus rekisteröityjen ryhmistä ja operatiivisten henkilötietojen ryhmistä;

d) operatiivisten henkilötietojen vastaanottajien ryhmät, joille operatiivisia henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan, mukaan lukien kolmansissa maissa tai kansainvälisissä järjestöissä olevat vastaanottajat;

e) tarvittaessa tiedot operatiivisten henkilötietojen siirtämisestä kolmanteen maahan, kansainväliselle järjestölle tai yksityiselle osapuolelle, mukaan lukien tieto siitä, mikä kolmas maa, kansainvälinen järjestö tai yksityinen osapuoli on kyseessä;

f) mahdollisuuksien mukaan eri tietoryhmien poistamisen suunnitellut määräajat;

g) mahdollisuuksien mukaan yleinen kuvaus asetuksen (EU) 2018/1725 91 artiklassa tarkoitetuista teknisistä ja organisatorisista turvatoimenpiteistä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun selosteen on oltava kirjallinen, mukaan lukien sähköisessä muodossa.

3. Europol saattaa pyydettäessä 1 kohdassa tarkoitetun selosteen Euroopan tietosuojavaltuutetun saataville.”

28) Muutetaan 40 artikla seuraavasti:

a) korvataan otsikko seuraavasti:

”Lokitiedot”

b) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Europol ylläpitää asetuksen (EU) 2018/1725 88 artiklan mukaisesti lokitietoja käsittelytoimistaan. Lokitietojen muuttaminen ei saa olla mahdollista.”

c) korvataan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti laaditut lokitiedot toimitetaan asianomaiselle kansalliselle yksikölle, jos niitä tarvitaan tiettyä tietosuojasääntöjen noudattamista koskevaa tutkintaa varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2018/1725 88 artiklan soveltamista.”

29) Korvataan 41 artikla seuraavasti:

”41 artikla

Tietosuojavastaavan nimeäminen

1. Hallintoneuvosto nimittää tietosuojavastaavan, joka on erityisesti tähän tarkoitukseen nimitetty henkilöstön jäsen. Tietosuojavastaava toimii tehtäviään suorittaessaan itsenäisesti, eikä hän saa ottaa vastaan ohjeita.

2. Tietosuojavastaava valitaan hänen henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja ammatillisen pätevyytensä ja erityisesti tietosuojaa ja alan käytänteitä koskevan asiantuntemuksensa sekä tässä asetuksessa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseen tarvittavien valmiuksien perusteella.

3. Tietosuojavastaavan valinta ei saa aiheuttaa eturistiriitaa tietosuojavastaavan tämän aseman ja hänen muiden mahdollisten virkavelvollisuuksiensa välille, erityisesti tämän asetuksen säännöksiä sovellettaessa.

4. Tietosuojavastaava nimetään toimikaudeksi, jonka kesto on neljä vuotta, ja sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi. Jos tietosuojavastaava ei enää täytä tehtäviensä suorittamiseksi vaadittavia edellytyksiä, johtokunta voi erottaa hänet, kuitenkin ainoastaan Euroopan tietosuojavaltuutetun suostumuksella.

5. Tietosuojavastaavan nimeämisen jälkeen hallintoneuvosto ilmoittaa hänen nimensä Euroopan tietosuojavaltuutetulle.

6. Europol julkistaa tietosuojavastaavan yhteystiedot ja ilmoittaa ne Euroopan tietosuojavaltuutetulle.”

30) Lisätään 41 a ja 41 b artikla seuraavasti:

”41 a artikla

Tietosuojavastaavan asema

1. Europol varmistaa, että tietosuojavastaava otetaan asianmukaisesti ja riittävän ajoissa mukaan kaikkien henkilötietojen suojaa koskevien kysymysten käsittelyyn.

2. Europol tukee tietosuojavastaavaa tämän suorittaessa 41 b artiklassa tarkoitettuja tehtäviä antamalla tälle resurssit ja henkilöstön, jotka ovat tarpeen näiden tehtävien täyttämisessä sekä tämän asiantuntemuksen ylläpitämisessä, samoin kuin pääsyn henkilötietoihin ja käsittelytoimiin. Asianomaista henkilöstöä voidaan täydentää henkilötietojen operatiivisen ja hallinnollisen käsittelyn alalla toimivalla avustavalla tietosuojavastaavalla.

3. Europol varmistaa, että tietosuojavastaava ei ota vastaan ohjeita, jotka koskevat näiden tehtävien hoitamista. Tietosuojavastaava raportoi suoraan hallintoneuvostolle. Hallintoneuvosto ei saa erottaa tai rangaista tietosuojavastaavaa sen vuoksi, että hän on hoitanut tehtäviään.

4. Rekisteröidyt voivat ottaa yhteyttä tietosuojavastaavaan kaikissa asioissa, jotka liittyvät heidän henkilötietojensa käsittelyyn ja heidän tähän asetukseen ja asetukseen (EU) 2018/1725 perustuvien oikeuksiensa käyttöön. Kenellekään ei saa aiheutua haittaa sen johdosta, että tietosuojavastaavan tietoon on saatettu asia, jonka osalta väitetään, että tätä asetusta tai asetusta (EU) 2018/1725 on rikottu.

5. Hallintoneuvosto hyväksyy tietosuojavastaavaan sovellettavat muut täytäntöönpanosäännöt. Nämä täytäntöönpanosäännöt koskevat erityisesti tietosuojavastaavan valintamenettelyä ja hänen erottamistaan, tehtäviään, velvollisuuksiaan ja toimivaltuuksiaan sekä tietosuojavastaavan riippumattomuutta koskevia takeita.

6. Tietosuojavastaavaa ja hänen henkilöstöään sitoo salassapitovelvollisuus 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

41 b artikla

Tietosuojavastaavan tehtävät

1. Tietosuojavastaavalle kuuluvat erityisesti seuraavat henkilötietojen käsittelyyn liittyvät tehtävät:

a) varmistaa riippumattomalla tavalla se, että Europol noudattaa tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2018/1725 tietosuojasäännöksiä sekä Europolin työjärjestyksen asiaankuuluvia tietosuojamääräyksiä; tähän sisältyy sen seuraaminen, että noudatetaan tätä asetusta, asetusta (EU) 2018/1725, muita unionin tai kansallisia tietosuojasäännöksiä ja Europolin toimintamenettelyjä, jotka liittyvät henkilötietojen suojaan, mukaan lukien vastuunjako, tietoisuuden lisääminen ja käsittelyyn osallistuvan henkilöstön koulutus ja tähän liittyvät tarkastukset;

b) antaa Europolille sekä henkilötietoja käsittelevälle henkilöstölle tietoja ja neuvoja, jotka koskevat niiden tämän asetuksen, asetuksen (EU) 2018/1725 ja muiden unionin tai kansallisten tietosuojasäännösten mukaisia velvollisuuksia;

c) antaa pyydettäessä neuvoja tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista ja valvoa sen toteutusta asetuksen (EU) 2018/1725 89 artiklan mukaisesti;

d) pitää rekisteriä henkilötietojen tietoturvaloukkauksista ja antaa pyydettäessä neuvoja henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilmoittamisen tarpeellisuudesta asetuksen (EU) 2018/1725 92 ja 93 artiklan mukaisesti;

e) varmistaa siirrettyjen ja vastaanotettujen henkilötietojen kirjaaminen tämän asetuksen mukaisesti;

f) varmistaa, että rekisteröidyille tiedotetaan heidän tästä asetuksesta ja asetuksesta (EU) 2018/1725 johtuvista oikeuksistaan;

g) tehdä yhteistyötä tietojenkäsittelymenettelyistä, -koulutuksesta ja -neuvonnasta vastaavan Europolin henkilöstön kanssa;

h) tehdä yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa;

i) tehdä lainvalvonta-alan tietosuojakysymyksissä yhteistyötä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa, erityisesti jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten nimitettyjen tietosuojavastaavien ja kansallisten valvontaviranomaisten kanssa;

j) toimia Euroopan tietosuojavaltuutetun yhteyspisteenä käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä, mukaan lukien asetuksen (EU) 2018/1725 39 ja 90 artiklan mukainen ennakkokuuleminen, ja tarvittaessa kuulla tätä muista mahdollisista kysymyksistä;

k) laatia vuosikertomus ja toimittaa se hallintoneuvostolle ja Euroopan tietosuojavaltuutetulle.

2. Tietosuojavastaava suorittaa asetuksessa (EU) 2018/1725 säädetyt tehtävät hallinnollisten henkilötietojen osalta.

3. Tietosuojavastaavalla ja Europolin henkilöstöllä, joka avustaa tietosuojavastaavaa tämän tehtävissä, on tehtäviään hoitaessaan pääsy kaikkiin Europolin käsittelemiin tietoihin ja kaikkiin Europolin tiloihin.

4. Jos tietosuojavastaava katsoo, että tämän asetuksen säännöksiä, hallinnollisten henkilötietojen käsittelyä koskevia asetuksen (EU) 2018/1725 säännöksiä tai operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevia tämän asetuksen tai asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan ja IX luvun säännöksiä ei ole noudatettu, hän ilmoittaa asiasta pääjohtajalle ja pyytää tätä korjaamaan tilanteen tiettyyn määräaikaan mennessä.

Jollei pääjohtaja korjaa tietojen käsittelyyn liittyvää säännösten noudattamatta jättämistä asetetussa määräajassa, tietosuojavastaava ilmoittaa asiasta hallintoneuvostolle. Hallintoneuvosto vastaa määräajassa, josta sovitaan tietosuojavastaavan kanssa. Jollei hallintoneuvosto korjaa säännösten noudattamatta jättämistä asetetussa määräajassa, tietosuojavastaava saattaa asian Euroopan tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi.”

31) Korvataan 42 artiklan 1 ja 2 kohta seuraavasti:

”1. Kansallisella valvontaviranomaisella on valvontatehtävänsä suorittamista varten kansallisen yksikön tai yhteyshenkilöiden tiloissa pääsy asianomaisen jäsenvaltion Europolille toimittamiin tietoihin sovellettavien kansallisten menettelyjen mukaisesti sekä 40 artiklassa tarkoitetun kaltaisiin lokitietoihin.

2. Kansallisilla valvontaviranomaisilla on pääsy Europolissa olevien yhteyshenkilöidensä toimitiloihin ja näiden hallussa oleviin asiakirjoihin.”

32) Muutetaan 43 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on valvoa tämän asetuksen ja asetuksen (EU) 2018/1725 niiden säännösten soveltamista, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua Europolin suorittaman henkilötietojen käsittelyn yhteydessä, ja varmistaa niiden soveltaminen sekä antaa ohjeita Europolille ja rekisteröidyille kaikista henkilötietojen käsittelyä koskevista seikoista.”;

b) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Euroopan tietosuojavaltuutettu laatii vuosikertomuksen Europoliin liittyvästä valvontatoiminnastaan. Kyseinen kertomus on osa asetuksen (EU) 2018/1725 60 artiklassa tarkoitettua Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomusta. Kansallisia valvontaviranomaisia pyydetään toimittamaan kertomusta koskevia huomautuksia ennen kuin siitä tulee osa vuosikertomusta. Euroopan tietosuojavaltuutettu ottaa kansallisten valvontaviranomaisten tekemät huomautukset mahdollisimman hyvin huomioon ja mainitsee ne joka tapauksessa vuosikertomuksessa.

Kyseinen kertomus sisältää tilastotietoja kanteluista, tiedusteluista ja tutkinnoista, henkilötietojen siirroista kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille, ennakkokuulemisista sekä 3 kohdassa säädettyjen valtuuksien käytöstä.”

33) Korvataan 44 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa koordinoitu valvonta varmistetaan asetuksen (EU) 2018/1725 62 artiklan mukaisesti. Euroopan tietosuojavaltuutettu hyödyntää kansallisten valvontaviranomaisten osaamista ja kokemusta suorittaessaan 43 artiklan 2 kohdan mukaisia tehtäviään. Kansallisten valvontaviranomaisten henkilöstön on suorittaessaan tarkastuksia yhdessä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa otettava asianmukaisesti huomioon toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet, heillä on oltava 43 artiklan 4 kohdassa säädettyä toimivaltaa vastaava toimivalta ja heitä sitoo 43 artiklan 6 kohdassa säädettyä velvollisuutta vastaava velvollisuus.”

34) Kumotaan 45 ja 46 artikla.

35) Muutetaan 47 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

” 1. Jokaisella rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu Euroopan tietosuojavaltuutetulle, jos hän katsoo, että Europol ei ole häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä noudattanut tätä asetusta tai asetusta (EU) 2018/1725.”;

b) korvataan 2 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Jos kantelu koskee tämän asetuksen 36, 37 tai 37 a artiklassa tai asetuksen (EU) 2018/1725 80, 81 tai 82 artiklassa tarkoitettua päätöstä, Euroopan tietosuojavaltuutettu kuulee sen jäsenvaltion kansallisia valvontaviranomaisia, joka toimitti tiedot, tai asiaan suoranaisesti liittyvän jäsenvaltion valvontaviranomaisia.”;

c) lisätään 5 kohta seuraavasti:

”5. Euroopan tietosuojavaltuutettu ilmoittaa rekisteröidylle kantelun etenemisestä ja tuloksista sekä mahdollisuudesta käyttää 48 artiklan mukaisia oikeussuojakeinoja.”

36) Muutetaan 50 artikla seuraavasti:

a) korvataan otsikko seuraavasti:

”Oikeus korvauksen saamiseen”;

b) kumotaan 1 kohta;

c) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Europolin ja jäsenvaltioiden väliset riidat siitä, kuka viime kädessä on vastuussa myönnettävästä korvauksesta henkilölle, joka on kärsinyt asetuksen (EU) 2018/1725 65 artiklassa ja direktiivin (EU) 2016/680 56 artiklan saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä annetuissa kansallisissa laeissa tarkoitettua aineellista tai aineetonta vahinkoa, käsittelee hallintoneuvosto, joka tekee päätöksensä jäsentensä kahden kolmasosan enemmistöllä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta hakea muutosta tähän päätökseen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 263 artiklan mukaisesti.”

37) Muutetaan 51 artikla seuraavasti:

a) lisätään 3 kohtaan f–i alakohdat seuraavasti:

”f) vuosittaiset tiedot niiden tapausten määrästä, joissa Europol on pyytänyt jatkotoimia yksityisiltä osapuolilta tai esittänyt oma-aloitteisia pyyntöjä sijoittautumisjäsenvaltioille henkilötietojen siirtämiseksi 26 artiklan mukaisesti, mukaan lukien täsmällisiä esimerkkejä tapauksista, joista käy ilmi, miksi nämä pyynnöt ovat olleet Europolin kannalta tarpeen sen tavoitteiden ja tehtävien täyttämiseksi;

g) vuosittaiset tiedot niiden tapausten määrästä, joissa Europolin on ollut tarpeen käsitellä muiden kuin liitteessä II lueteltujen rekisteröityjen ryhmien henkilötietoja jäsenvaltioiden tukemiseksi tietyssä 18 a artiklan mukaisessa rikostutkinnassa, mukaan lukien tällaisia tapauksia koskevia esimerkkejä, joista käy ilmi, miksi kyseinen tietojenkäsittely on ollut tarpeen;

h) vuosittaiset tiedot niiden tapausten määrästä, joissa Europol on tehnyt Schengenin tietojärjestelmään kuulutuksen 4 artiklan 1 kohdan r alakohdan mukaisesti, ja näiden kuulutusten tuottamien osumien määrästä, mukaan lukien täsmällisiä esimerkkejä tapauksista, joista käy ilmi, miksi kuulutukset ovat olleet Europolin kannalta tarpeen sen tavoitteiden ja tehtävien täyttämiseksi;

i) vuosittaiset tiedot niiden pilottihankkeiden lukumäärästä, joissa Europol on käsitellyt henkilötietoja opettaakseen, testatakseen ja validoidakseen algoritmeja lainvalvontavälineiden, myös tekoälyyn perustuvien välineiden, kehittämistä varten 33 a artiklan mukaisesti, mukaan lukien tiedot näiden hankkeiden tarkoituksista ja lainvalvontatarpeista, joihin niillä pyritään vastaamaan.”

38) Korvataan 57 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Europol voi saada unionin rahoitusta rahoitusosuussopimusten sekä avustussopimusten muodossa 61 artiklassa tarkoitettujen varainhoitosääntöjensä ja unionin politiikkoja tukevien asiaankuuluvien välineiden säännösten mukaisesti. Rahoitusosuuksia voidaan ottaa vastaan mailta, joiden kanssa Europol tai unioni on tehnyt sopimuksen rahoitusosuuksista Europolille Europolin tavoitteiden ja tehtävien puitteissa. Rahoitusosuuden määrä määritetään asianomaisessa sopimuksessa.”

39) Muutetaan 61 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Hallintoneuvosto hyväksyy Europoliin sovellettavat varainhoitosäännöt komissiota kuultuaan. Varainhoitosäännöt voivat poiketa komission delegoidusta asetuksesta (EU) 2019/715 ainoastaan, jos Europolin toiminta sitä erityisesti edellyttää ja jos komissio on antanut siihen ennalta suostumuksensa.”

b) korvataan 2 ja 3 kohta seuraavasti:

”2. Europol voi myöntää avustuksia, jotka liittyvät sen 3 ja 4 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden ja tehtävien täyttämiseen.”

3. Europol voi ilman ehdotuspyyntöä myöntää jäsenvaltioille avustuksia Europolin tavoitteiden ja tehtävien piiriin kuuluvien toimintojen suorittamista varten.”

c) lisätään 3 a kohta seuraavasti:

”3 a Rahoitustuki voi operatiivisten tarkoitusten vuoksi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa kattaa laitteiden, infrastruktuurin tai muun omaisuuden investointikustannukset kokonaisuudessaan.”

40) Korvataan 67 artikla seuraavasti:

”*67 artikla*

Turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevat turvallisuussäännöt

1. Europol hyväksyy omat turvallisuussääntönsä, jotka perustuvat Euroopan unionin turvallisuusluokiteltujen tietojen ja arkaluonteisten turvallisuusluokittelemattomien tietojen suojaamista koskevissa komission turvallisuussäännöissä vahvistettuihin periaatteisiin ja sääntöihin, muun muassa tällaisten tietojen vaihtamista kolmansien maiden kanssa ja tällaisten tietojen käsittelyä ja tallentamista koskeviin sääntöihin, jotka on vahvistettu komission päätöksissä (EU, Euratom) 2015/443 ja (EU, Euratom) 2015/444. Turvallisuusluokiteltujen tietojen vaihtoa kolmannen maan asiaankuuluvien viranomaisten kanssa koskeville hallinnollisille järjestelyille tai, jos tällaisia järjestelyjä ei ole, Euroopan unionin turvallisuusluokiteltujen tietojen poikkeukselliselle tapauskohtaiselle luovuttamiselle tällaisille viranomaisille on saatava komission ennakkohyväksyntä.

2. Hallintoneuvosto hyväksyy Europolin turvallisuussäännöt komission hyväksynnän saatuaan. Ehdotettuja turvallisuussääntöjä arvioidessaan komissio varmistaa niiden yhteensopivuuden päätösten (EU, Euratom) 2015/443 ja (EU, Euratom) 2015/444 kanssa.”

41) Lisätään 68 artiklaan 3 kohta seuraavasti:

”3. Komissio antaa viimeistään [kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan 18 artiklan 2 kohdan e alakohdassa ja 5 a kohdassa, 18 a artiklassa, 26 artiklassa ja 26 a artiklassa säädettyjen toimivaltuuksien täytäntöönpanon operatiivisia hyötyjä Europolin tavoitteiden kannalta. Kertomuksessa käsitellään näiden toimivaltuuksien vaikutusta perusoikeuskirjassa vahvistettuihin perusoikeuksiin ja -vapauksiin.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. ARTIKLA PERUSTIEDOT LAINSÄÄDÄNTÖALOITTEESTA

1.1. Lainsäädäntöaloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) annetun asetuksen (EU) 2016/794 muuttamisesta

1.2. Toimintalohko(t)

Toimintalohko: Sisäasiat

Toiminta: Turvallisuus

12 10 01: Europol

1.3. Ehdotus liittyy

☐ **uuteen toimeen**

☐ uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen[62]

☒ **käynnissä olevan toimen jatkamiseen**

☐ yhden tai useamman toimen sulauttamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Vastauksena kiireellisiin operatiivisiin tarpeisiin ja lainsäädäntövallan käyttäjien kehotuksiin saada vahvempaa tukea Europolilta komission vuoden 2020 työohjelmassa ilmoitettiin lainsäädäntöaloitteesta, jolla on määrä ”vahvistaa Europolin toimeksiantoa ja tehostaa näin poliisiyhteistyötä”. Tämä on keskeinen toimi heinäkuussa 2020 hyväksytyssä EU:n turvallisuusunionistrategiassa. Kuten poliittisissa suuntaviivoissa kehotetaan, ”meidän on tehtävä kaikki voitavamme unionin kansalaisten suojelemiseksi”. Lainsäädäntöaloitteen odotetaan vahvistavan Europolia, jotta se voi auttaa jäsenvaltioita pitämään kansalaiset turvassa. Tämä komission ehdotusluonnos on osa terrorismin torjuntaa koskevaa lainsäädäntöpakettia.

Tämän lainsäädäntöaloitteen yleistavoitteet perustuvat perussopimuksiin:

1 Europolin tehtävänä on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja[63] sekä

2 varmistaa korkea turvallisuustaso rikollisuutta ehkäisevillä ja torjuvilla toimenpiteillä[64].

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

Erityistavoitteet perustuvat edellä mainittuihin yleistavoitteisiin:

[62] Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.
[63] SEUT-sopimuksen 88 artikla.
[64] SEUT-sopimuksen 67 artikla.

- Erityistavoite nro 1: annetaan Europolille mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa

- Erityistavoite nro 2: annetaan lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia

- Erityistavoite nro 3: annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää uusia teknologioita lainvalvontatarkoituksiin

- Erityistavoite nro 4: annetaan etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista tiedoista tekemän analyysin tulos

- Erityistavoite nro 5: helpotetaan Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa

- Erityistavoite nro 6: lujitetaan Europolin valmiuksia pyytää aloittamaan rikostutkinta

Erityistavoite nro 1: annetaan Europolille mahdollisuus tehdä yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa

Tavoitteena on antaa Europolille mahdollisuus käsitellä suoraan yksityisiltä osapuolilta saatuja tietoja, vaihtaa henkilötietoja yksityisten osapuolten kanssa lainkäyttövallan määrittämiseksi sekä toimia kanavana, joka välittää jäsenvaltioiden esittämät henkilötietoja koskevat pyynnöt yksityisille osapuolille.

Erityistavoite nro 2: annetaan lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia

Tavoitteena on selkeyttää Europolin toimivaltuuksia, jotta se voi hoitaa tehtävänsä ja tukea tehokkaasti jäsenvaltioita. Kyse on Europolin roolista palveluntuottajana, joka käsittelee rikoksiin liittyviä tietoja jäsenvaltioiden puolesta. Tässä on kyse myös Europolin ydintehtävästä, joka on analysoida henkilötietoja, jotka se on saanut jäsenvaltioilta, toimivaltuuksiinsa kuuluvien rikosten ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Voidakseen tehdä niin noudattaen Europol-asetuksen liitteessä II lueteltujen rekisteröityjen ryhmiin liittyviä vaatimuksia Europolin täytyy ensin tarkistaa, kuuluvatko sen saamat henkilötiedot johonkin näistä rekisteröityjen ryhmistä. Jos kyllä, Europol saa käsitellä tällaisia henkilötietoja laillisten toimivaltuuksiensa puitteissa myös ennaltaehkäiseviä toimia ja rikostiedustelutoimintaa varten varmistaen samalla perusoikeuksien noudattamisen kaikilta osin.

Erityistavoite nro 3: annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää uusia teknologioita lainvalvontatarkoituksiin

Koska kansallisella tasolla on havaittu lainvalvonnan kannalta merkityksellisiä innovointia ja tutkimusta koskevia puutteita, tavoitteena on antaa Europolille mahdollisuus tukea tehokkaasti jäsenvaltioita uusien teknologioiden kehittämisessä ja käytössä lainvalvontatarkoituksiin. Näin tuetaan pyrkimyksiä vahvistaa EU:n teknologista itsenäisyyttä ja strategista riippumattomuutta turvallisuuden alalla.

Erityistavoite nro 4: annetaan etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista tiedoista tekemän analyysin tulos

Tavoitteena on antaa etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista epäiltyjä ja rikollisia koskevista tiedoista tekemän analyysin tulos silloin kun ja siellä missä se on tarpeen. Perimmäisenä tavoitteena on antaa etulinjan virkailijoille mahdollisuus tehdä tietoon perustuvia päätöksiä, kun he tarkastavat henkilön ulkorajalla tai alueella, jonka sisärajoilla ei ole tarkastuksia.

Erityistavoite nro 5: helpotetaan Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa

Tavoitteena on helpottaa Europolin ja kolmansien maiden välistä operatiivista yhteistyötä, mukaan lukien henkilötietojen siirto silloin, kun se on tarpeen lainvalvonnan ja EU:n sisäisen turvallisuuden kannalta, hyödyntäen täysimääräisesti tiedonsiirtojen eri oikeudellisten perusteiden tarjoamia mahdollisuuksia ja noudattaen samalla EU:n tietosuojavaatimuksia kaikilta osin. Tekemällä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa Europol voi paremmin tukea kansallisia lainvalvontaviranomaisia.

Erityistavoite nro 6: lujitetaan Europolin valmiuksia pyytää aloittamaan rikostutkinta

Tavoitteena on lujittaa Europolin valmiuksia pyytää rikostutkinnan käynnistämistä sekä kansallisella tasolla että Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimesta kunnioittaen täysin jäsenvaltioiden oikeuksia, jotka liittyvät yleisen järjestyksen ylläpitämiseen ja sisäisen turvallisuuden suojaamiseen, sekä EPPOn riippumattomuutta. Näin myös vahvistetaan EPPOn valmiuksia aloittaa rikostutkinta ja toteuttaa tehokkaasti tutkinta- ja syytetoimia sen lainkäyttövaltaan kuuluvien rikosten osalta.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten lainsäädäntöaloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

Ehdotuksesta on ensisijaisesti hyötyä **yksittäisille henkilöille ja koko yhteiskunnalle**, koska se parantaa Europolin valmiuksia tukea jäsenvaltioita rikollisuuden torjunnassa ja EU:n kansalaisten suojelussa. Kansalaiset hyötyvät suoraan ja välillisesti rikollisuuden ja turvallisuuteen liittyvien kustannusten vähenemisestä sekä taloudellisten vahinkojen pienenemisestä. Ehdotuksessa ei aseteta oikeudellisia velvoitteita kansalaisille/kuluttajille eikä aiheuteta tältä osin lisäkustannuksia.

Ehdotuksella saadaan aikaan mittakaavaetuja **hallinnoille**, koska kohdennettujen toimien resurssivaikutukset siirtyvät kansalliselta tasolta EU:n tasolle. Jäsenvaltioiden viranomaiset hyötyvät suoraan ehdotuksesta, koska se saa aikaan mittakaavaetuja, jotka johtavat säästöihin hallintokuluissa.

Ehdotuksella on myös myönteinen vaikutus ympäristöön, sillä lainvalvontaviranomaiset EU:ssa pystyvät torjumaan ympäristörikoksia tehokkaammin.

1.4.4. Tuloksellisuusindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Erityistavoitteiden toteuttamista ja tuloksellisuutta voidaan seurata seuraavien keskeisten indikaattorien avulla:

Erityistavoite nro 1: annetaan Europolille mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa

- yksityisiltä osapuolilta saatujen avustusten määrä
- yksityisiltä osapuolilta saatujen avustusten määrä, joka jaetaan asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa
- jäsenvaltioille esitettyjen pyyntöjen määrä henkilötietojen saamiseksi yksityisiltä osapuolilta
- jäsenvaltioiden pyyntöjen välittämistä yksityisille osapuolille koskevien pyyntöjen määrä

Erityistavoite nro 2: annetaan lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia

- niiden yhteisöjen määrä, jotka on ristiin tarkastettu sen tarkistamiseksi, liittyvätkö vastaanotetut tiedot Europol-asetuksen liitteessä II lueteltuihin rekisteröityjen ryhmiin
- sellaisten tapausten lukumäärä, joissa vastaanotetaan suuria määriä henkilötietoja
- Europolin tekemien ’tiedottavien kuulutusten’ määrä
- ’tiedottavien kuulutusten’ tuottamien ’osumien’ määrä

Erityistavoite nro 3: annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää uusia teknologioita lainvalvontatarkoituksiin

- innovointia varten käsiteltyjen henkilötietojen määrä
- lainvalvontaa varten luotujen digitaalisten välineiden määrä

Erityistavoite nro 4: annetaan etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista tiedoista tekemän analyysin tulos

- tuettujen Schengen-arviointien määrä
- Europolin tekemien ’tiedottavien kuulutusten’ määrä
- ’tiedottavien kuulutusten’ tuottamien ’osumien’ määrä

Erityistavoite nro 5: helpotetaan Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa

- sellaisten tapausten lukumäärä, joissa henkilötietoja on siirretty asianmukaisia suojatoimia noudattaen tai erityistilanteita varten

Erityistavoite nro 6: lujitetaan Europolin valmiuksia pyytää aloittamaan rikostutkinta ja tukea EPPOa

- Europolin jäsenvaltioille esittämien pyyntöjen määrä
- jäsenvaltioiden antamien myönteisten vastausten määrä
- Europolin EPPOlle esittämien pyyntöjen määrä
- Europolin EPPOlle toimittamien rahoitusosuuksien määrä
- tuettujen EPPOn tapausten ja tutkimusten määrä
- EPPOn tietojen tuottamien osumien määrä Europolin tietokannassa

Indikaattorit, jotka liittyvät muihin muutoksiin, kuten yhdenmukaistaminen tietosuojasääntöihin: - tuettujen kansainvälisten tutkimusten/operaatioiden määrä (myös yhteisten tutkintaryhmien[65] ja operatiivisten toimintaryhmien[66] puitteissa ja kolmansien maiden kanssa)

- määrältään suurten avustusten (HVG) ja määrältään pienten avustusten (LVG) lukumäärä ja määrä
- ilmoitettujen tietosuojapoikkeamien määrä ja Euroopan tietosuojavaltuutetun (EDPS) päätökset
- yksityishenkilöiden Europolin tietosuojavastaavalle esittämien pyyntöjen määrä

Varainhoitoasetuksen 28 artiklan mukaisesti ja moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi Europol seuraa jo suoritusindikaattoreiden avulla edistymistä tavoitteidensa saavuttamisessa. Europolilla on tällä hetkellä 35 keskeistä suoritusindikaattoria, joita täydennetään 60:llä yrityksen suoritusindikaattorilla. Näistä indikaattoreista raportoidaan Europolin toimintaa koskevassa konsolidoidussa vuosikertomuksessa, johon sisältyy tavoitteen selkeä seuranta

[65] Yhteinen tutkintaryhmä (JIT) on kansainvälinen yhteistyöväline, joka perustuu kahden tai useamman valtion toimivaltaisten oikeusviranomaisten (tuomarit, syyttäjät, tutkintatuomarit) ja lainvalvontaviranomaisten väliseen sopimukseen ja joka on perustettu määräajaksi ja tiettyä tarkoitusta varten suorittamaan rikostutkintaa yhdessä tai useammassa osallistuvassa valtiossa. Yhteiset tutkintaryhmät muodostavat tehokkaan ja tuloksellisen yhteistyövälineen, joka helpottaa useassa valtiossa samanaikaisesti käynnissä olevien tai rajat ylittävien tutkintojen ja oikeudenkäyntien koordinointia.

[66] Operatiivinen toimintaryhmä (OTF) on jäsenvaltioiden, kolmansien osapuolten ja Europolin edustajista koostuva väliaikainen ryhmä ja erityinen monikansallinen/monialainen hanke, joka koostuu tiedustelu- ja tutkintatoimista valikoituja erittäin merkittäväksi luokiteltuja kohteita vastaan. Erittäin merkittäväksi luokiteltu kohde (High Value Target, HVT) on henkilö, jonka rikollinen toiminta täyttää tietyt riskikriteerit ja muodostaa sen vuoksi suuren vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden riskin kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa.

vuoden loppuun mennessä sekä vertailu edelliseen vuoteen. Näitä indikaattoreita mukautetaan tarvittaessa ehdotuksen hyväksymisen jälkeen.

Lisäksi erityistavoitteen nro 4 mukaan otetaan käyttöön uusi SIS-kuulutusluokka yhteistyössä eu-LISAn kanssa ja eu-LISAlle määritetään seuraavat indikaattorit:

- kattavan käyttöönottoa edeltävän testauksen onnistunut loppuun saattaminen keskustasolla,
- kaikkien jäsenvaltioiden kansallisia järjestelmiä ja virastoja koskevien testien onnistunut loppuun saattaminen
- SIRENE-testien onnistunut loppuun saattaminen uuden luokan osalta

1.5. Lainsäädäntöaloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin lainsäädäntöaloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Lainsäädäntöaloitteen toteutus edellyttää teknisiä ja menettelyllisiä toimenpiteitä EU:n tasolla ja kansallisella tasolla; ne pitäisi aloittaa, kun tarkistettu lainsäädäntö tulee voimaan. Asiaankuuluvia resursseja, erityisesti henkilöresursseja, olisi lisättävä ajan mittaan sitä mukaa, kun Europolin palvelujen kysyntä kasvaa.

Ehdotuksen voimaantulon jälkeen tärkeimmät vaatimukset ovat seuraavat:

Annetaan Europolille mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa:

- Yritykset mukauttavat sisäisiä menettelyjään.
- Europol ja jäsenvaltiot sopivat menettelystä, jolla varmistetaan, että Europolin pyynnöt ovat kansallisten vaatimusten mukaisia.
- Jäsenvaltiot mukauttavat kansallista menettelyään sen varmistamiseksi, että ne voivat panna täytäntöön kansallisen pyynnön, joka perustuu tarpeeseen hankkia tällaisia tietoja Europolille.
- Europol perustaa tietoteknisen rakenteen jäsenvaltioiden pyyntöjen kanavoimiseksi yksityisille osapuolille.

Annetaan Europolille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia

- Europol varmistaa, että käytettävissä on tarvittava infrastruktuuri ja asiantuntemus, jotta se voi käsitellä laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja jäsenvaltioiden rikostutkintojen tueksi ja säilyttää tällaisia tietoaineistoja silloin, kun se on tarpeen jäsenvaltioiden oikeudellisia menettelyjä varten.

Annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää uusia teknologioita lainvalvontatarkoituksiin

- Europol varmistaa, että käytettävissä on tarvittava infrastruktuuri, salauksenpurkualusta mukaan luettuna, ja valmiudet tukea innovaatiohankkeiden toteuttamista ja mukauttaa sisäisiä menettelyjä.

Annetaan etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista tiedoista tekemän analyysin tulos

- Jäsenvaltiot päivittävät kansalliset järjestelmänsä ja kansallisella tasolla esitettyjen lisätietopyyntöjen (SIRENE) työnkulun, jotta voidaan ottaa käyttöön uusi SIS-kuulutusluokka.

- Europol ja eu-LISA mukauttavat tietojärjestelmiä niin, että voidaan ottaa käyttöön uusi SIS-kuulutusluokka.

Helpotetaan Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa:

- Jäsenvaltiot ja Euroopan tietosuojavaltuutettu antavat ohjeistusta ja parhaita käytäntöjä.

- Europol hyödyntää tehokkaasti mahdollisuuksia vaihtaa henkilötietoja kolmansien maiden kanssa.

Lujitetaan Europolin valmiuksia pyytää rikostutkinnan aloittamista:

- Europol mukauttaa (neuvotellut tai tehdyt) työjärjestelynsä EPPOn kanssa, muutetun Europol-asetuksen säännösten mukaisesti.

- Europol ilmoittaa epäillyistä taloudellisten etujen suojaamista (PIF) koskevista tapauksista ja antaa EPPOn pyynnöstä asiaankuuluvia tietoja, tukea paikan päällä, operatiivisia analyysejä, rikosteknistä ja teknistä asiantuntemusta sekä erityiskoulutusta.

- Europol mukauttaa sisäistä tietojenkäsittelyään ja operatiivisia työnkulkujaan ja menettelyjään edellä mainitun tuen antamiseksi EPPOlle.

- Europol toteuttaa tarvittavat tietotekniset järjestelyt, jotta EPPOlla on osuma / ei osumaa -tyyppisten hakujen pohjalta epäsuora pääsy Europolin tietokantaan. Kokoaikavastaavia on tarkoitus lisätä ensimmäisinä täytäntöönpanovuosina, kun EPPOn tutkinta- ja syytetoimien määrä kasvaa.

Asetuksen voimaantulon jälkeen toiminta alkaa vaiheittain, jotta voidaan ottaa huomioon tietovirtojen odotettu asteittainen kasvu, Europolin palveluihin ja toimintaan kohdistuvat vaatimukset sekä uusien resurssien hyödyntämiseen tarvittava aika.

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

Vakava rikollisuus ja terrorismi ovat luonteeltaan kansainvälisiä. Sen vuoksi niitä ei pystytä torjumaan tehokkaasti pelkästään kansallisella tasolla toteutettavalla toiminnalla. Tämän vuoksi jäsenvaltiot päättävät tehdä yhteistyötä EU:n puitteissa torjuakseen vakavan rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamia uhkia.

Lisäksi tehokasta EU:n tason tukea on annettava myös kansallisten lainvalvontaviranomaisten työlle, kun otetaan huomioon kehittyvät turvallisuusuhat, jotka aiheutuvat, kun rikolliset

hyödyntävät digitalisaation, globalisaation ja liikkuvuuden tuomia etuja. EU:n toiminta on tehokas ja tuloksellinen tapa lisätä tukea jäsenvaltioille vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa ja niiden tasalla pysymisessä.

Ehdotuksella luodaan merkittäviä mittakaavaetuja EU:n tasolla, koska siinä Europolille siirretään kansalliselta tasolta tehtäviä ja palveluja, jotka voidaan toteuttaa tehokkaammin EU:n tasolla. Sen vuoksi ehdotuksessa esitetään tehokkaita ratkaisuja haasteisiin, joihin vastaaminen 27:llä kansallisen tason ratkaisulla maksaisi enemmän tai joihin ei pystyttäisi lainkaan vastaamaan kansallisella tasolla niiden kansainvälisen luonteen vuoksi.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

Ehdotus perustuu tarpeeseen vastata Europolin jatkuvasti kehittyviin kansainvälisiin turvallisuushaasteisiin pelkästään kansallisen tason ulkopuolella.

Euroopan turvallisuusympäristö on muutostilassa turvallisuusuhkien muuttuessa ja tullessa entistä monimutkaisemmiksi. Rikolliset hyödyntävät digitalisaation, uusien teknologioiden, globalisaation ja liikkuvuuden tuomia etuja, kuten yhteenliitettävyyttä ja fyysisen ja digitaalisen maailman rajojen hämärtymistä. Myös covid-19-kriisi on vaikuttanut siten, että rikolliset ovat nopeasti tarttuneet tilaisuuksiin hyödyntää kriisiä mukauttamalla toimintatapojaan tai kehittämällä uutta rikollista toimintaa.

Nämä muuttuvat turvallisuusuhat edellyttävät tehokasta EU:n tason tukea kansallisten lainvalvontaviranomaisten työlle. Jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaiset ovat yhä enemmän hyödyntäneet Europolin tarjoamaa tukea ja asiantuntemusta vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa.

Tämä ehdotus perustuu myös vuoden 2016 Europol-asetuksen voimaantulon jälkeen saatuihin kokemuksiin ja saavutettuun edistykseen. Ehdotuksessa tunnustetaan myös, että viraston tehtävien operatiivinen merkitys on jo muuttunut huomattavasti. Uusi uhkaympäristö on muuttanut sitä, minkälaista tukea jäsenvaltiot tarvitsevat ja odottavat Europolilta pitääkseen kansalaiset turvassa. Tämä ei ollut ennakoitavissa silloin, kun lainsäädäntövallan käyttäjät neuvottelivat Europolin nykyisistä toimivaltuuksista.

Europolin toimivaltuuksien aiemmat tarkastelut ja sen palvelujen kasvava kysyntä jäsenvaltioissa ovat myös osoittaneet, että Europolin tehtäviä on tuettava riittävillä taloudellisilla ja henkilöresursseilla.

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehyksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

Ehdotuksella vastataan muuttuvaan turvallisuusympäristöön varustamalla Europol tarvittavilla valmiuksilla ja välineillä, jotta se voi tukea jäsenvaltioita tehokkaasti vakavan rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa. Tiedonannossa ”Euroopan h-hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle”[67] korostetaan tarvetta parantaa unionin häiriönsietokykyä, sillä covid-19-kriisi ”on paljastanut myös erilaisia haavoittuvuuksia, ja tietyt rikokset, kuten kyberrikollisuus, ovat lisääntyneet merkittävästi. Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa EU:n turvallisuusunionia.”

[67] COM(2020) 456, 27.5.2020.

Ehdotus on täysin linjassa komission vuoden 2020 työohjelman kanssa. Siinä ilmoitettiin lainsäädäntöaloitteesta, jolla on määrä ”vahvistaa Europolin toimeksiantoa ja tehostaa näin poliisiyhteistyötä”.[68]

Europolin toimeksiannon lujittaminen on yksi keskeisistä toimista, jotka määriteltiin heinäkuussa 2020 hyväksytyssä EU:n turvallisuusunionistrategiassa[69]. Tehokkaammalla Europolilla varmistetaan, että virasto voi hoitaa tehtävänsä täysimääräisesti ja auttaa saavuttamaan turvallisuusunionin strategiset painopisteet.

Poliittisissa suuntaviivoissa[70] kehotetaan, että ”meidän on tehtävä kaikki voitavamme unionin kansalaisten suojelemiseksi”, joten tässä ehdotuksessa käsitellään aloja, joilla sidosryhmät pyytävät Europolilta vahvempaa tukea auttaakseen jäsenvaltioita pitämään kansalaiset turvassa.

Lisäksi tässä ehdotuksessa otetaan huomioon useita muitakin komission aloitteita, kuten terroristisen verkkosisällön poistamista koskeva lainsäädäntöaloite[71]. Ehdotetussa tavoitteessa, joka on vahvistaa Europolin tukea innovoinnille, otetaan huomioon Euroopan datastrategia[72] ja valkoinen kirja tekoälystä[73].

Tällä ehdotuksella luodaan myös synergiaa EU:n tason asiaankuuluvien viranomaisten ja erityisesti Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust), Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toiminnan kanssa vahvistamalla yleistä yhteistyötä Europolin kanssa kyseisten elinten/virastojen toimivaltuuksien mukaisesti.

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

Vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä koskevassa ehdotuksessa todetaan, että Europolia on vahvistettava, jotta jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille annettavaa tukea voidaan lisätä vuonna 2021.

Vuodesta 2016 ja Europolin toimivaltuuksien viimeisimmästä tarkistuksesta lähtien sen tietovirtojen ja palvelujen kysyntä on kasvanut räjähdysmäisesti,[74] mikä on johtanut siihen, että sen vuotuisia määrärahoja ja henkilöstön määrää on lisätty enemmän kuin alun perin suunniteltiin.

Koska ehdotuksella lisätään Europol-asetukseen uusia tärkeitä tehtäviä sekä selkeytetään, kodifioidaan ja täsmennetään muita tehtäviä ja laajennetaan näin Europolin valmiuksia perussopimusten puitteissa, viraston tehtäviä ei voida kattaa resursseilla, joiden taso pysyy vakaana. Ehdotusta on tuettava lisäämällä sekä taloudellisia että henkilöresursseja.

68 COM(2020) 440 final – liitteet I ja II, 27.5.2020.
69 COM(2020) 605 final, 24.7.2020.
70 https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_en.pdf.
71 COM(2018) 640 final, 12.9.2018.
72 COM(2020) 66 final, 19.2.2020.
73 COM(2020) 65 final, 19.2.2020.
74 Europolin vuoden 2019 operatiiviset indikaattorit osoittavat, että operaatioiden määrä on kolminkertaistunut vuodesta 2014, liikkuvan toimiston käyttö paikan päällä on yli kaksinkertaistunut, SIENA-sovelluksen kautta vaihdettujen viestien määrä on kasvanut 300 prosenttia ja Europolin tietojärjestelmään lisättyjen esineiden määrä on kasvanut yli 500 prosenttia.

1.6. Lainsäädäntöaloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

☐ **kesto on rajattu**

☐ Ehdotuksen/aloitteen mukainen toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

☐ Rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY.

☒ **kestoa ei ole rajattu**

Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2022 ja päättyy vuonna 2027.

minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)[75]

☐ **Suora hallinnointi**, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

☐ toimeenpanovirastoja

☐ **Hallinnointi yhteistyössä** jäsenvaltioiden kanssa

☒ **Välillinen hallinnointi**, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

☐ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

☐ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

☒ 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

☐ julkisoikeudellisille yhteisöille

☐ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

☐ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

☐ henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Huomautukset:

Perusskenaario, jonka mukaan EU:n rahoitusosuus Europolin talousarvioon on määritetty monivuotista rahoituskehystä koskevan tietosivun nro 68[76] ja vuoden 2021 talousarvioesitykseen liittyvän valmisteluasiakirjan III perusteella. Tässä rahoitusselvityksessä esitetyt tiedot eivät vaikuta vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ja vuoden 2021 talousarvion hyväksymiseen.

Koska vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä ja vuoden 2021 talousarviota ei ole hyväksytty, lainsäädäntöaloitteen arvioitu taloudellinen vaikutus sisältää vain varat, joita tarvitaan EU:n Europolille myöntämän perusrahoitusosuuden lisäksi (lisäkustannukset verrattuna perusskenaarioon – tietosivu nro 68).

[75] Kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

[76] Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, joka koskee hajautettuja virastoja ja EPPOa.

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Ehdotuksen seurannassa ja raportoinnissa noudatetaan Europol-asetuksessa[77] ja Europoliin sovellettavissa varainhoitosäännöissä[78] esitettyjä periaatteita ja erillisvirastoja koskevaa yhteistä lähestymistapaa[79].

Europolin on vuosittain lähetettävä komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtenäinen ohjelma-asiakirja, joka sisältää monivuotiset ja vuotuiset työohjelmat ja resursseja koskevan suunnittelun. Asiakirjassa esitetään tavoitteet, odotetut tulokset ja suoritusindikaattorit, joilla seurataan tavoitteiden saavuttamista ja tuloksia. Europolin on myös toimitettava hallintoneuvostolle konsolidoitu vuosikertomus. Se sisältää erityisesti tietoja yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa esitettyjen tavoitteiden ja tulosten saavuttamisesta. Vuosikertomus on toimitettava myös komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Lisäksi komissio teettää Europol-asetuksen 68 artiklan mukaisesti Europolia koskevan arvioinnin 1. toukokuuta 2022 mennessä ja sen jälkeen joka viides vuosi. Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti Europolin ja sen toimintatapojen vaikutuksia, tuloksellisuutta ja tehokkuutta. Arviointikertomus on toimitettava myös erityiselle yhteisparlamentaariselle valvontaryhmälle, joka vastaa Europolin toimeksiantonsa toteuttamiseksi suorittamien toimien poliittisesta valvonnasta, mukaan lukien näiden toimien vaikutus luonnollisten henkilöiden perusoikeuksiin ja -vapauksiin. Kertomukset toimitetaan myös neuvostolle, kansallisille parlamenteille ja Europolin hallintoneuvostolle. Arviointikertomusten keskeiset tulokset julkistetaan soveltuvin osin.

Jäsenvaltioiden velvollisuutta toimittaa Europolille tietoja seurataan säännöllisesti siten, että Europol raportoi myös kunkin jäsenvaltion toimittamista tiedoista vuosittain komissiolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja kansallisille parlamenteille siltä osin kuin on kyse tiedoista, jotka Europol tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi, mukaan lukien sellaisiin rikollisuuden muotoihin liittyvät tiedot, joiden ehkäisy tai torjunta on unionissa määritelty painopisteeksi. Kertomukset laaditaan Europolin hallintoneuvoston määrittelemien määrällisten ja laadullisten arviointiperusteiden pohjalta.

Tässä ehdotuksessa on säännös, jossa edellytetään perusoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arviointia kahden vuoden kuluttua niiden soveltamisen aloittamisesta.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

Koska ehdotus vaikuttaa EU:n vuotuiseen rahoitusosuuteen Europolille, EU:n talousarvio toteutetaan välillisen hallinnoinnin kautta.

[77] Asetus (EU) 2016/794.

[78] https://www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/decision_of_the_europol_management_board_on_the_adoption_of_the_financial_regulation_applicable_to_europol_.pdf

[79] https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/joint_statement_and_common_approach_2012_fi.pdf

Europolin talousarvion toteuttamisessa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa.[80] Sen vuoksi Europolin on sovellettava asianmukaista valvontastrategiaa, jota koordinoidaan valvontaketjuun osallistuvien toimijoiden kesken.

Jälkitarkastusten osalta Europoliin, joka on erillisvirasto, sovelletaan erityisesti seuraavia:

- komission sisäisen tarkastuksen yksikön suorittama sisäinen tarkastus

- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen antama lausuma tilien luotettavuudesta ja tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta)

- Euroopan parlamentin myöntämä vuotuinen vastuuvapaus

- OLAFin mahdollisesti suorittamat tutkimukset, joiden tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että virastoille osoitetut resurssit käytetään asianmukaisesti.

Muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto panee Europolin kumppanipääosastona täytäntöön erillisvirastoja koskevan valvontastrategiansa varmistaakseen luotettavan raportoinnin toimintakertomuksessaan. Vaikka erillisvirastoilla on täysi vastuu talousarvionsa toteuttamisesta, muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto vastaa budjettivallan käyttäjän vahvistamien vuotuisten rahoitusosuuksien säännöllisestä maksamisesta.

Myös Euroopan oikeusasiamies suorittaa hallinnollisen tutkimuksen Europolissa, mikä varmistaa sen toiminnan asianmukaisen valvonnan ja vastuuvelvollisuuden vielä kertaalleen.

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

Kyseeseen tulevat seuraavassa kuvatut riskit:

- operatiivisia resursseja rasittavat lisääntyvät tietovirrat ja jatkuvasti kehittyvä rikollinen toiminta

- Europolin ydintoiminnan hajanaisuus, joka johtuu tehtävien ja pyyntöjen moninkertaistumisesta

- riittämättömät taloudelliset ja henkilöresurssit suhteessa operatiivisiin tarpeisiin

- tieto- ja viestintäteknisten resurssien puute, mikä viivästyttää keskeisten järjestelmien kehittämistä ja päivittämistä

- Europolin suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit sekä tarve arvioida ja mukauttaa säännöllisesti menettelyllisiä ja teknisiä takeita, jotta voidaan varmistaa henkilötietojen ja perusoikeuksien suojaaminen

- eu-LISAn valmistelujen, jotka koskevat SIS-keskusjärjestelmää, ja Europolin valmistelujen, jotka koskevat tietojen siirtämistä SIS-järjestelmään koskevan teknisen käyttöliittymän perustamista, väliset riippuvuudet.

Europol panee täytäntöön erityisen sisäisen valvonnan kehyksen, joka perustuu Euroopan komission sisäisen valvonnan kehykseen ja Committee of Sponsoring Organizations -komitean alkuperäiseen yhdennettyyn sisäisen valvonnan kehykseen.

[80] Europoliin sovellettavien varainhoitosääntöjen 30 artikla

Yhtenäisessä ohjelma-asiakirjassa on annettava tietoja sisäisen valvonnan järjestelmistä, kun taas konsolidoidussa vuosikertomuksessa on oltava tietoja sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta, myös riskinarvioinnin osalta. Vuotta 2019 koskevassa konsolidoidussa vuosikertomuksessa todetaan, että vuoden 2019 aikana seurattujen sisäisen valvonnan osatekijöiden ja periaatteiden analyysin sekä määrällisten että laadullisten tekijöiden perusteella arvioidaan, että Europolilla on sisäisen valvonnan järjestelmä ja että se toimii yhtenäisesti koko virastossa.

Europolin sisäisen tarkastuksen yksikkö tarjoaa myös toisen sisäisen valvonnan tason, joka perustuu vuotuiseen tarkastussuunnitelmaan, jossa otetaan erityisesti huomioon Europolin riskinarviointi. Sisäisen tarkastuksen yksikkö auttaa Europolia saavuttamaan tavoitteensa tarjoamalla järjestelmällisen ja kurinalaisen lähestymistavan riskinhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja antamalla suosituksia niiden parantamiseksi.

Henkilötietojen käsittelyä Europolissa valvovat myös Euroopan tietosuojavaltuutettu (EDPS) ja Europolin tietosuojavastaava (riippumaton tehtävä, joka kuuluu suoraan hallintoneuvoston sihteeristölle).

Lisäksi muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto toteuttaa Europolin kumppanipääosastona vuotuisen riskienhallintatarkastelun, jonka tarkoituksena on tunnistaa ja arvioida virastojen, myös Europolin, toimintaan mahdollisesti liittyviä suuria riskejä. Kriittisinä pidetyistä riskeistä raportoidaan vuosittain muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston hallintasuunnitelmassa, ja mukana on toimintasuunnitelma, jossa esitetään lieventämistoimia.

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisajankohdan odotetuista virheriskitasoista

Komissio raportoi valvontakustannusten suhteesta hallinnoitujen varojen arvoon. Muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston vuoden 2019 toimintakertomuksessa tämän suhteen raportoidaan olevan välilliseen hallinnointiin osallistuvien yhteisöjen ja erillisvirastojen (joihin Europol kuuluu) osalta 0,28 prosenttia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin vahvisti Europolin vuoden 2019 tilinpäätöksen laillisuuden ja asianmukaisuuden, mikä merkitsee alle 2 prosentin virhetasoa. Ei ole viitteitä siitä, että virhetaso heikkenisi tulevina vuosina.

Lisäksi Europoliin sovellettavien varainhoitosääntöjen 80 artiklassa säädetään, että virasto voi päättää käyttää sisäisen tarkastuksen yksikköä, joka on yhteinen muiden samalla politiikan alalla toimivien unionin elinten kanssa, jos yksittäisen unionin elimen sisäisen tarkastuksen yksikkö ei ole kustannustehokas.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Petosten, lahjonnan ja muun laittoman toiminnan torjuntaan liittyviä toimenpiteitä kuvataan muun muassa Europol-asetuksen 66 artiklassa ja Europoliin sovellettavien varainhoitosääntöjen X osastossa.

Europolin on erityisesti osallistuttava Euroopan petostentorjuntaviraston petostentorjuntatoimiin ja ilmoitettava komissiolle viipymättä oletetuista petoksista ja muista taloudellisista väärinkäytöksistä sisäisen petostentorjuntastrategiansa mukaisesti.

Europolin petostentorjuntastrategian päivitys on tarkoitus esittää hallintoneuvoston hyväksyttäväksi vuonna 2020.

Lisäksi muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto on kumppanipääosastona kehittänyt ja pannut täytäntöön oman petostentorjuntastrategiansa OLAFin toimittamien menetelmien pohjalta. Hajautetut virastot, kuten Europol, kuuluvat strategian soveltamisalaan. Muuttoliike- ja sisäasioiden pääosaston vuoden 2019 toimintakertomuksessa todettiin, että petosten ehkäisy- ja havaitsemisprosessit toimivat tyydyttävästi ja auttoivat siten saamaan varmuuden sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta.

3. LAINSÄÄDÄNTÖALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/ EI-JM[81].	EFTA-mailta [82]	Ehdokas-mailta[83]	kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut rahoitusosuudet
5	12 10 01	JM/EI-JM	EI	EI	EI	KYLLÄ/EI

Uudet perustettaviksi esitetyt budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Numero	JM/EI-JM	EFTA-mailta	Ehdokas-mailta	kolmansilta mailta	Varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa

[81] JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.
[82] EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.
[83] Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

						tarkoitetut rahoitusosuudet
	[XX.YY.YY.YY]		KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI	KYLLÄ/EI

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista menoihin

Koska vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä ja vuoden 2021 talousarviota ei ole hyväksytty, lainsäädäntöaloitteen arvioitu taloudellinen vaikutus sisältää <u>vain</u> varat, joita tarvitaan Europolin EU:n perusrahoitusosuuden lisäksi (lisäkustannukset verrattuna perusskenaarioon – tietosivu nro 68).

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Numero	Otsake 5 (Turvallisuus ja puolustus)

[elin]: Europol			Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**YHTEENSÄ**
Osasto 1:	Sitoumukset	(1)							
	Maksut	(2)							
Osasto 2:	Sitoumukset	(1a)							
	Maksut	(2 a)							
Osasto 3:	Sitoumukset	(3 a)							
	Maksut	(3b)							
Europolin määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	= 1 + 1 a + 3 a	**15,987**	**23,946**	**29,427**	**30,965**	**40,019**	**37,524**	**177,867**
	Maksut	= 2 + 2 a + 3 b	**15,987**	**23,946**	**29,427**	**30,965**	**40,019**	**37,524**	**177,867**

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	**5**	”Hallintomenot”

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2021**	Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**YHTEENSÄ**
Pääosasto: muuttoliike- ja sisäasiat									
• Henkilöresurssit		0,835	0,835	0,835	0,835	0,835	0,835	0,835	5,845
• Muut hallintomenot		0,268	0,518	0,268	0,518	0,268	0,518	0,268	**2,626**
Muuttoliike- ja sisäasioiden **PO YHTEENSÄ**	Määrärahat								

Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	1,103	1,353	1,103	1,353	1,103	1,353	1,103	**8,471**

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2021**	Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**YHTEENSÄ**
Monivuotisen rahoituskehyksen **OTSAKKEISIIN 1–5 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ**	Sitoumukset								
	Maksut								

3.2.2. Arvioidut vaikutukset Europolin määrärahoihin

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

Koska vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä ja vuoden 2021 talousarviota ei ole hyväksytty, lainsäädäntöaloitteen arvioitu taloudellinen vaikutus sisältää <u>vain</u> varat, joita tarvitaan Europolin EU:n perusrahoitusosuuden lisäksi (lisäkustannukset verrattuna perusskenaarioon – tietosivu nro 68).

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi		Vuosi		YHTEENSÄ	
			2022		**2023**		**2024**		**2025**		**2026**		**2027**			
⇩	Tyyppi	Keskimäär. kustannukset[84]	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus	Määrä	Kustannus
ERITYISTAVOITE 1																
Annetaan Europolille mahdollisuus tehdä tehokasta yhteistyötä yksityisten osapuolten kanssa																
– Tuotos	Asianomaisille jäsenvaltioille toimitetut henkilötiedot – 75 %			3,453		5,669		7,192		8,172		9,636		9,306		43,428

[84] Niiden erityisen operatiivisen luonteen vuoksi ei ole mahdollista määrittää tarkkoja yksikkökustannuksia tuotosta kohti eikä tarkkaa odotettua tuotosten määrää, erityisesti koska jotkin tuotokset liittyvät lainvalvontatoimiin, joilla vastataan ennalta arvaamattomaan rikolliseen toimintaan.

– Tuotos	Europolia käytettiin kanavana jäsenvaltioiden pyyntöjen toimittamisessa – 25 %			1,151		1,890		2,397		2,724		3,212		3,102		14,476
Välisumma, erityistavoite 1				**4,604**		**7,559**		**9,589**		**10,896**		**12,848**		**12,409**		**57,905**
ERITYISTAVOITE 2																
Annetaan lainvalvontaviranomaisille mahdollisuus analysoida laajoja ja monimutkaisia tietoaineistoja rajatylittävien yhteyksien havaitsemiseksi noudattaen kaikilta osin perusoikeuksia																
– Tuotos	Tutkinta-aineistot tukevat vireillä olevia tutkimuksia – 90 %			0,534		0,977		1,272		1,443		1,641		1,774		7,639
– Tuotos	Tutkinta-aineistot, jotka on tallennettu oikeudellisia menettelyjä varten – 10 %			0,059		0,109		0,141		0,160		0,182		0,197		0,849
Välisumma, erityistavoite 2				**0,593**		**1,085**		**1,413**		**1,603**		**1,823**		**1,971**		**8,488**
ERITYISTAVOITE 3																
annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää uusia teknologioita lainvalvontatarkoituksiin																
– Tuotos	Toteutetut innovaatiohankkeet – 75 %			3,290		3,470		6,365		5,668		8,206		7,272		34,269

– Tuotos	IT-ratkaisuja testattiin Europolin IT-ympäristössä – 25 %			1,097		1,157		2,122		1,889		2,735		2,424		11,423
– Tuotos																-
Välisumma, erityistavoite 3				**4,387**		**4,626**		**8,486**		**7,557**		**10,941**		**9,696**		**45,693**
ERITYISTAVOITE 4																
Annetaan etulinjan virkailijoiden käyttöön Europolin kolmansilta mailta saaduista tiedoista tekemän analyysin tulos																
– Tuotos	Schengenin tietojärjestelmän tehdyt kuulutukset – 50 %			1,526		2,737		2,386		2,592		3,289		2,855		15,385
– Tuotos	24/7-seurantaa tarjottu jäsenvaltioille – 50 %			1,526		2,737		2,386		2,592		3,289		2,855		15,385
– Tuotos																-
Välisumma, erityistavoite 4				**3,052**		**5,474**		**4,772**		**5,183**		**6,579**		**5,710**		**30,770**
ERITYISTAVOITE 5																
Helpotetaan Europolin yhteistyötä kolmansien maiden kanssa																
– Tuotos	Tuetut operaatiot kolmansien maiden kanssa – 75 %			1,147		1,648		1,251		1,307		1,916		1,863		9,132
– Tuotos	Tietojenvaihto kolmansien maiden kanssa – 25 %			0,382		0,549		0,417		0,436		0,639		0,621		3,044
– Tuotos																-

Välisumma, erityistavoite 5				**1,529**		**2,197**		**1,668**		**1,743**		**2,554**		**2,484**		**12,175**
ERITYISTAVOITE 6																	
Lujitetaan Europolin valmiuksia pyytää aloittamaan rikostutkinta																	
– Tuotos	Rikostutkinnan aloittamista pyydetty – 25 %			0,456		0,751		0,875		0,996		1,318		1,314		5,709
– Tuotos	EPPOn tuetut tutkinnat – 75 %			1,367		2,252		2,624		2,987		3,955		3,941		17,127
Välisumma, erityistavoite 6				**1,823**		**3,003**		**3,498**		**3,983**		**5,274**		**5,255**		**22,836**
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ				**15,987**		**23,946**		**29,427**		**30,965**		**40,019**		**37,524**		**177,867**

3.2.3. Arvioidut vaikutukset Europolin henkilöresursseihin

3.2.3.1. Yhteenveto

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**	**YHTEENSÄ**
Väliaikaiset toimihenkilöt – perusskenaario (talousarvioesitys 2021)[85]	102,859	102,859	102,859	102,859	102,859	102,859	**617,153**
Väliaikaiset toimihenkilöt – lisäys perusskenaarioon verrattuna (kumulatiivinen)	5,937	14,384	19,067	22,830	25,171	26,342	**113,730**
Väliaikaiset toimihenkilöt[86] – YHTEENSÄ	108,796	117,242	121,925	125,688	128,030	129,201	**730,883**
Sopimussuhteiset toimihenkilöt – perusskenaario[87]	20,962	20,962	20,962	20,962	20,962	20,962	**125,772**
Kansalliset asiantuntijat – perusskenaario (talousarvioesitys 2021)[88]	6,729	6,729	6,729	6,729	6,729	6,729	**40,374**
Ainoastaan lisäkustannukset YHTEENSÄ	5,937	14,384	19,067	22,830	25,171	26,342	**113,730**
YHTEENSÄ – sis. perusskenaario ja lisäkustannukset	136,487	144,933	149,616	153,379	155,721	156,892	**897,029**

[85] Vuoden 2021 talousarvioesityksessä ilmoitetut henkilöstömäärät, jotka on laskettu rahoitusselvityksessä käytettävien keskimääräisten Alankomaiden korjauskertoimeen (111,5 %) indeksoitujen kustannusten perusteella.

[86] Tässä vaiheessa ei ole mahdollista esittää yksityiskohtaista jakoa väliaikaisen toimihenkilön (AD) ja väliaikaisen toimihenkilön (AST) välillä. Henkilöstökustannukset on arvioitu väliaikaisten toimihenkilöiden keskimääräisten Alankomaiden korjauskertoimeen (111,5 %) indeksoitujen kustannusten perusteella.

[87] Sopimussuhteisten toimihenkilöiden hyväksyttyä määrää lisätään EU:n rahoitusosuudessa Europolille vuonna 2021, ja se pysyy tällä tasolla koko vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ajan. Rahoitusselvityksessä ei ennakoida sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrän lisäämistä.

[88] Vuoden 2021 talousarvioesityksessä ilmoitetut henkilöstömäärät, jotka on laskettu rahoitusselvityksessä käytettävien keskimääräisten Alankomaiden korjauskertoimeen (111,5 %) indeksoitujen kustannusten perusteella.

Henkilöstötarpeet (kokoaikaiseksi muutettuna)

	Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**
Väliaikaiset toimihenkilöt – perusskenaario (talousarvioesitys 2021)	**615**	**615**	**615**	**615**	**615**	**615**
Väliaikaiset toimihenkilöt – lisäys perusskenaarioon verrattuna (kumulatiivinen)	**71**	**101**	**127**	**146**	**155**	**160**
Väliaikaiset toimihenkilöt – YHTEENSÄ	**686**	**716**	**742**	**761**	**770**	**775**
Sopimussuhteiset toimihenkilöt	**235**	**235**	**235**	**235**	**235**	**235**
Kansalliset asiantuntijat	**71**	**71**	**71**	**71**	**71**	**71**
YHTEENSÄ	**992**	**1022**	**1048**	**1067**	**1076**	**1081**

Palvelukseenotto on tarkoitus toteuttaa vuoden puolivälissä. Määriä on mukautettu vastaavasti: uuden henkilöstön palkkauskustannusten on arvioitu olevan 50 prosenttia palvelukseenottovuoden keskimääräisistä kustannuksista.

Uusiin toimivaltuuksiin liittyvien tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat henkilöresurssit on arvioitu yhteistyössä Europolin kanssa. Arvioissa otetaan huomioon työmäärän odotettavissa oleva kasvu, kun sidosryhmät käyttävät ajan kuluessa enemmän Europolin palveluja, sekä aika, jonka Europol tarvitsee resurssien hyödyntämiseen, jotta vältetään tilanne, jossa virasto ei pysty täysin käyttämään EU:lta saamaansa rahoitusosuutta ja sitomaan määrärahoja ajoissa.

Rahoitusselvityksessä ei ennakoida sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrän lisäämistä. Komissio aikoo ehdottaa sopimussuhteisten toimihenkilöiden määrän lisäämistä 191:stä 235 henkilöön, joiden tehtävänä on antaa tietoteknistä ja hallinnollista tukea operatiiviselle toiminnalle. Sopimussuhteisten toimihenkilöiden enimmäismäärä on 235 vuonna 2021, ja heidän määränsä olisi vakiinnutettava tälle tasolle koko vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen ajaksi.

Yksityiskohtaiset tiedot henkilöstön lisäyksestä

Erityistavoite	Lisähenkilöstö	Jakautuminen Europolissa
Erityistavoite nro 1	Lisähenkilöstöä tarvitaan yksityisiltä osapuolilta saatujen lisätietojen analysointiin. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen):	Operaatio-osasto * Europolin kyberrikostorjuntakeskus (EC3) * Euroopan terrorismintorjuntakeskus –

	2022: +27; 2023: +13; 2024: +10; 2025: +9; 2026: +1; 2027: +2	operaatiot (CT) ja internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö (EU IRU) Valmiuksista vastaava osasto – Tieto- ja viestintätekniikka
Erityistavoite nro 2	Lisähenkilöstö, jota tarvitaan suurten ja monimutkaisten tietoaineistojen hallinnointiin, käsittelyyn ja analysointiin ja tietotekniikkajärjestelmien ylläpitoon, myös järjestäytynyttä ja vakavaa kansainvälistä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin ja erittäin merkittäväksi luokiteltuihin kohteisiin liittyvien tutkimusten yhteydessä. Tietosuojatoimia varten tarvitaan myös lisähenkilöstöä, jotta voidaan varmistaa, että laajoja ja monimutkaisia tietoja käsitellään perusoikeuksia kaikilta osin noudattaen. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen): 2022: +4; 2023: +2; 2024: +2; 2025: +1; 2026: +1; 2027: +1	Operaatio-osasto – *Europolin kyberrikostorjuntakeskus (EC3) * Euroopan terrorismintorjuntakeskus – operaatiot (CT) ja internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö (EU IRU)
Erityistavoite nro 3	Lisähenkilöstöä tarvitaan johtamaan Europolin innovointilaboratoriota, tukemaan EU:n sisäisen turvallisuuden innovointikeskusta ja hallinnoimaan turvallisuustutkimusta. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen): 2022: +12; 2023: +10; 2024: +5; 2025: +5; 2026: +1; 2027: +0	Operaatio-osasto Europolin kyberrikostorjuntakeskus (EC3) Valmiuksista vastaava osasto – Tieto- ja viestintätekniikka Innovointilaboratorio
Erityistavoite nro 4	Lisähenkilöstöä tarvitaan tekemään kuulutuksia Schengenin tietojärjestelmään ja tarjoamaan ympärivuorokautista seurantaa jäsenvaltioille, jos haku tuottaa osuman. Kokoaikavastaavia on tarkoitus lisätä ensimmäisinä täytäntöönpanovuosina, sitä mukaa kun uuden järjestelmän käyttäjien määrä kasvaa. Ympärivuorokautisen tuen tarve edellyttää henkilöresursseja (vuorotyö). Lisähenkilöstöä tarvitaan myös tukemaan Schengen-arviointeja. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen): 2022: +15; 2023: +2; 2024: +5; 2025: +0; 2026: +0; 2027: +0	Operaatio-osasto * Toimintakeskus (24/7) * Euroopan terrorismintorjuntakeskus – operaatiot (CT) ja internetsisältöä koskevia ilmoituksia tekevä EU:n yksikkö (EU IRU) Valmiuksista vastaava osasto – Tieto- ja viestintätekniikka
Erityistavoite	Lisähenkilöstöä tarvitaan, jotta voidaan tarvittaessa hyödyntää mekanismia henkilötietojen vaihtamiseksi	Valmiuksista vastaava osasto – Tieto- ja

nro 5	kolmansien maiden kanssa. Lisähenkilöstöä ei ennakoida tarvittavan parhaisiin käytäntöihin ja ohjeistukseen liittyviin toimiin. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen): 2022: +5; 2023: +0; 2024: +2; 2025: +0; 2026: +3; 2027: +0	viestintätekniikka
Erityistavoite nro 6	Lisähenkilöstöä tarvitaan koordinoimaan jäsenvaltioiden kanssa tehtävää työtä ja tukemaan jäsenvaltioita niiden tutkinnoissa (mukaan lukien paikan päällä annettava tuki, pääsy rikostietokantoihin ja analyysivälineisiin, operatiiviset analyysit, rikostekninen ja tekninen asiantuntemus). Lisähenkilöstöä tarvitaan myös koordinoimaan EPPOn kanssa tehtävää työtä ja tukemaan EPPOa aktiivisesti sen tutkinta- ja syytetoimissa. Arvioitu kokoaikavastaavien tarve – vuosittain palkattava ylimääräinen kokoaikavastaava (ei kumulatiivinen): 2022: +8; 2023: +3; 2024: +2; 2025: +4; 2026: +3; 2027: +2	Operaatio-osasto - Euroopan vakavan & järjestäytyneen rikollisuuden torjuntakeskus (ESOCC) - Euroopan terrorismintorjuntakeskus – operaatiot (CT) - Euroopan talousrikoskeskus (ESOCC) Valmiuksista vastaava osasto – Tieto- ja viestintätekniikka

3.2.3.2. Henkilöresurssien arvioitu tarve vastuullisessa pääosastossa

☐ Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

☒ Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokonaislukuina (tai enintään yhden desimaalin tarkkuudella)

		Vuosi **2022**	Vuosi **2023**	Vuosi **2024**	Vuosi **2025**	Vuosi **2026**	Vuosi **2027**
• **Henkilöstötaulukkoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)**							
XX 01 01 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)		5	5	5	5	5	5
XX 01 01 02 (EU:n ulkopuoliset edustustot)							
XX 01 05 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
10 01 05 01 (suora tutkimustoiminta)							
• **Ulkopuolinen henkilöstö (kokoaikaiseksi muutettuna)**[89]							
XX 01 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)		1	1	1	1	1	1
XX 01 02 02 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
XX 01 04 ***yy***[90]	– päätoimipaikassa[91]						
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
XX 01 05 02 (epäsuora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
10 01 05 02 (suora tutkimustoiminta: sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset							

89 Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö; nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

90 Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

91 Lähinnä rakennerahastot, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) ja Euroopan kalatalousrahasto.

asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)						
Muu budjettikohta (mikä?)						
YHTEENSÄ						

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Edustaa komissiota viraston hallintoneuvostossa. Laatia komission lausunto vuotuisesta työohjelmasta ja valvoa sen täytäntöönpanoa. Valvoa talousarvion toteuttamista. Avustaa virastoa sen toiminnan kehittämisessä EU:n toimintalinjojen mukaisesti, muun muassa osallistumalla asiantuntijakokouksiin.
Ulkopuolinen henkilöstö	Yksi kansallinen asiantuntija avustaa virkamiehiä ja väliaikaisia toimihenkilöitä em. tehtävissä sekä virastoa sen toiminnan kehittämisessä EU:n politiikkojen mukaisesti, muun muassa osallistumalla asiantuntijakokouksiin.

Kokoaikaiseksi muunnetun henkilöstön kustannusten laskentamenetelmä olisi kuvattava liitteessä V olevassa 3 kohdassa.

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen kanssa

☐ Ehdotus/aloite on nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen mukainen.

☐ Ehdotus/aloite edellyttää monivuotisen rahoituskehyksen asianomaisen otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

Selvitys rahoitussuunnitelmaan tarvittavista muutoksista, mainittava myös kyseeseen tulevat budjettikohdat ja määrät. Ehdotus sisältää enemmän taloudellisia ja henkilöresursseja Europolille kuin monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus (tietosivu nro 68). Europolille osoitettujen lisävarojen vaikutus talousarvioon kompensoidaan leikkaamalla otsakkeen 4 suunniteltua varainkäyttöä.

☐ Ehdotus/aloite edellyttää joustovälineen varojen käyttöön ottamista tai monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista.[92]

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehyksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät […]

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja.

Ehdotuksen/aloitteen rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi **N**	Vuosi **N+1**	Vuosi **N+2**	Vuosi **N+3**	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

[92] Ks. vuosia 2014–2020 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 1311/2013 11 ja 17 artikla.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

☒ Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

- ☐ vaikutukset omiin varoihin
- ☐ vaikutukset muihin tuloihin
- ☐ tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoito-vuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus[93]						
		Vuosi **N**	Vuosi **N+1**	Vuosi **N+2**	Vuosi **N+3**	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti ….								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen sekalaisten tulojen tapauksessa.

[…]

Selvitys tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmästä.

[…]

[93] Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.